

Revue Piešťany, ročník XLIV.
Kultúrno-spoločenský štvrťročník.
Vydáva Mesto Piešťany.

Poverený šéfredaktor:
Kornel Duffek

Redakčný fotograf:
Martin Palkovič

Redakčná rada:
Ing. Margita Galová (predsedníčka),
Ing. Jana Beňáčková,
Kornel Duffek, PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová

Spolupracovali:
PhDr. Robert Bača,
Ing. Jana Beňáčková, Viera Dusíková,
Ing. Tomáš Hudcovič, Marián Klčo,
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Ing. Jozef Müller, Alexander Urminský,
Milan Vančo, Mgr. Petra Zámečníková

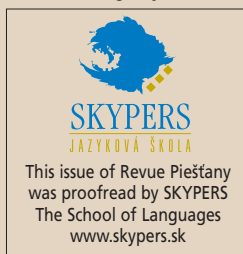
Preklad anglický jazyk:
Ing. Imrich Gál

Preklad nemecký jazyk:
Olga Sulzberger

Foto:
Archív Kúpele Piešťany,
archív BM, PhDr. Robert Bača,
Eva Drobňá, Viera Dusíková
Ing. Tomáš Hudcovič, Marián Klčo,
Yaro Kupčo, Martin Valo

Jazyková úprava:
Kornel Duffek

Korektúra anglických textov:

Grafická úprava:
Re Public group s.r.o., Piešťany

Tlač:
PN print s.r.o., Piešťany

Adresa redakcie:
Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3
921 45 Piešťany
tel.: +421 33 7765301
fax: +421 33 7765333
mob.: +421 903 712545
e-mail: sekretariat@piestany.sk
Reg. č.: MK SR 05408/93 RP

Revue Piešťany - Leto 2008 - Summer 2008 - Sommer 2008

2-4

Prvá vicemiss je z Piešťan (Tomáš Hudcovič)
▪ The First Runner-up Miss is from Piešťany
▪ Erste Vize-Miss kommt aus Piešťany

5-7

Famózný Yu Hsi sa zastavil v Piešťanoch (Jana Beňáčková)
▪ Extraordinary Yu Hsi called in to Piešťany
▪ Der famose Yu Hsi besuchte Piešťany

8-9

Kúpeľné info ▪ Spa info ▪ Heilbad Info (Jana Beňáčková)

Veronika Zuzulová hodnotila sezónu | **Thermia Palace medzi najlepšimi hotelmi Slovenska**
▪ Veronika Zuzulová evaluates her season | ▪ Thermia Palace among the best hotels in Slovakia
▪ Veronika Zuzulová zog ihre Saison-Bilanz | ▪ Thermia Palace unter den besten Hotels der Slowakei

10-11

Stretnutie justície | **Detoxikačná piešťanská kúra** | **Zvýhodnené balíky procedúr**
▪ A judiciary meeting | ▪ Piešťany detoxification treatment | ▪ Discounted treatment packages
▪ Treffen der Justiz | ▪ Entgiftungskur von Piešťany | ▪ Vergünstigte Kurpakete

13-15

Významní návštevníci piešťanských kúpeľov - XVII. (Vladimír Krupa)

▪ Prominent visitors of the Piešťany Spa - XVII.
▪ Bedeutende Besucher des Heilbades Piešťany - XVII.

16-18

Winterovci na novej medaile (Drahomíra Moretová)

▪ The Winter brothers on a new medal
▪ Gebrüder Winter auf neuer Medaille

19-21 Udalosti - návštevy - stretnutia

▪ Events - visits - meetings
▪ Ereignisse - Besuche - Treffen

22-23

Stretli sa priatelia vína (Drahomíra Moretová)

▪ Friends of wine have met
▪ Es war ein Treffen der Freunde des Weins

24-27

NOVÉ OBJAVY ARCHEOLÓGOV V KRAKOVANOCH (Marián Klčo, Vladimír Krupa)

▪ New findings by archaeologists in Krakovany
▪ Neue archäologische Entdeckungen in Krakovany

28-29

Milan Štesko - maliar miznúceho sveta (Kornel Duffek)

▪ Milan Štesko - a painter of a disappearing world
▪ Milan Štesko - ein Maler der schwindenden Welt

30-32

Karikatúry Boba Perneckého (Petra Zámečníková)

▪ Caricatures by Bobo Pernecký
▪ Karikaturen von Bobo Pernecký

33-36

Navštívili ste už... Obec Chtelnica (Marián Klčo, Vladimír Krupa)

▪ Have you already visited...the village Chtelnica
▪ Besuchten Sie schon...Die Ortschaft Chtelnica

37-39

Výstava k dvom piešťanským poštovým jubileám (Alexander Urminský)

▪ An exposition to celebrate two Piešťany Postal service anniversaries
▪ Ausstellung anlässlich zweier Postjubiläen in Piešťany

40-43

Piešťany, slovenská mekka vodného lyžovania (Jozef Müller)

▪ Piešťany, the Slovak Mecca of water skiing
▪ Piešťany, das slowakische Mekka des Wasserski

44-45

Tragický život Moritza A. Weltmanna (Robert Bača)

▪ Moritz A. Weltmann's tragic life
▪ Das tragische Leben des Moritz A. Weltmann

46-48

Cesty a zastavenia Yara Kupča (Viera Dusíková)

▪ Yaro Kupčo's Journeys and Stops
▪ Wege und Stationen des Yaro Kupčo

PRVÁ VICEMISS JE Z PIEŠŤAN

THE FIRST
RUNNER-UP
MISS IS FROM
PIEŠŤANY

ERSTE
VIZE-MISS
KOMMT AUS
PIEŠŤANY

Tomáš Hudcovič Foto autor

■ **Finálový večer Miss Universe Slovenskej republiky sa konal 8. marca v bratislavskej Sibamac aréne a Piešťany v ňom mali tiež svoje zastúpenie. Bola ním 20-ročná absolventka piešťanského Gymnázia sv. Michala a momentálne študentka na Bratislavskej vysokej škole práva, Martina Tóthová, ktorá na tento marcový večer isto nezabudne. Získala totiž titul prvej vicemiss a tým právo reprezentovať Slovensko na celosvetovom finále Miss Earth v novembri na Filipínach.**

■ **The finale of the Slovak Republic Miss Universe was organised on March 8th in Bratislava's Sibamac Arena. Piešťany was represented by a 20-year-old St. Michael Secondary School graduate Martina Tóthová, who is presently studying at the Bratislava School of Law. She is certainly not going to forget this March evening. She secured the title of the First Runner-up Miss and thus the right to represent Slovakia at the Miss Earth World Finals in Philippines.**

■ **Der finale Abend des Wettbewerbs „Miss Universe der Slowakischen Republik“ fand am 8. März in der Sibamac-Arena in Bratislava statt und auch Piešťany hatte seine Vertreterin dabei. Die 20-jährige Absolventin des Gymnasiums des hl. Michael (Gymnázium sv. Michala) und derzeit Studentin an der Hochschule für Recht in Bratislava, Martina Tóthová, wird diesen Märzabend sicher nie vergessen. Sie gewann nämlich den Titel der ersten Vize-Miss und damit das Recht, die Slowakei im Weltfinale der Miss Earth-Wahl auf den Philippinen zu repräsentieren.**

Martina sa začala venovať modelingu už v štrnástich rokoch a prihlásenie sa do súťaže miss bolo len akýmsi vyvrcholením niekoľkoročného pohybu vo sférach krásy a módy. „Predvádzala som pre rôznych módných návrhárov, fotila pre magazíny, robila reklamy, precestovala som vďaka tomu celú Európu. Do súťaže miss som sa prihlásila, pretože som to chcela vyskúšať. A podarilo sa,“ hovorí sympatická Martina. V rámci príprav na finále absolvovali kandidátky na miss tri sústredenia, a tak nás zaujímalo aké boli medzi nimi vzťahy, či si robili nejaké „naschvály“, alebo boli skôr kamarátky. „Myslím, že sme si celkom rozumeli, teda aspoň ja som nemala nejakú negatívnu skúsenosť. Možno sem tam sa vyskytla nejaká nesympatia, ale v zásade sme spolu dokázali vyjsť a urobiť všetko, čo sa od nás očakávalo,“ tvrdí úspešná Piešťanka. Aj napriek tomu, že s úspechom v súťaži miss jej pribudli ponuky v modelingovej sfére, chcela by sa venovať predovšetkým škole a potom profesionálne právu.

November, keď Martina pociťuje na Miss Earth, je tu raz dva a tak sme sa spýtali, či má už naplánovanú prípravu: „Samozrejme, že

plánujem zvýšiť návštevnosť fitness centra a zdravo sa stravovať. To je základ.“ Porota, v ktorej okrem zástupcov sponzorov, ľudí z oblasti módy a kozmetiky, bol aj fenomenálny krasokorčuliar Jevgenij Pluščenko, postavila Martinu takmer na vrchol slovenskej ženskej krásy. Ako si však ona predstavuje ideálneho muža? „Mal by byť rozumný, starostlivý, šarmantný, ale hlavne tolerantný, presne taký ako môj priateľ.“

Gratulujeme Martine za všetkých Piešťancov a držíme palce, aby sme v zimnom vydaní Revue Piešťany mohli priniesť správu o tom, že slovenská krása dosiahla úspech aj na novembrovej Miss Earth. ■

Martina began modelling in her teens and signing up for this Miss competition was only a kind of culmination of several years in the beauty and fashion circles. “I used to do shows for different fashion designers, photos for magazines and commercials which allowed me to travel through Europe. I sent

my entry form to the Miss competition because I wanted to try it out. And I have succeeded," says the friendly Martina. The candidates for the Miss title underwent three training camps to prepare for the finals, so we were wondering how they got along, if there was any maliciousness among them, or if they became friends. "I think we got along quite well, at least when it comes to me - I didn't have any negative experiences. Maybe there was some disliking, but overall we got along quite well and we did all that was expected of us," claims the successful young lady from Piešťany. Even though she has received new offers from the modelling world after her success in the competition, she wants to concentrate on her studies and then a career in law.

November, Martina's time at Miss Earth, will be here in a nick of time, so we asked her how she plans to get ready: "Of course, I am going to increase the frequency of my visits to the fitness centre and eat healthy. That is the core." The jury, made up of the sponsors' reps, people from the fashion and cosmetics business, and the phenomenal figure ice skater Jevgenij Pluščenko, almost put Martina at the top of female beauty in Slovakia. But what is her male ideal? "He should be reasonable, caring, charming but most of all tolerant, just like my boyfriend."

We'd like to congratulate Martina on behalf of all Piešťany residents and hopefully we'll be bringing the news of this Slovak beauty's success at the November Miss Earth in the winter edition of Revue Piešťany. ■

Martina begann bereits als 14-jährige mit dem Modeln und die Anmeldung zur Miss-Wahl war quasi der Höhepunkt einer mehrjährigen Präsenz in der Welt der Schönheit und Mode. "Ich lief für verschiedene Modedesigner, machte Fotoshootings für Magazine, drehte Werbespots und konnte dank dieser Tätigkeit quer durch ganz Europa reisen. Für die Miss-Wahl meldete ich mich an, weil ich es ausprobieren wollte. Und es hat geklappt", erzählt die sympathische Martina. Im Rahmen der Vorbereitung für das Finale durchliefen die Kandidatinnen insgesamt drei Camps. Uns interessierte, wie die Mädchen miteinander umgegangen sind, ob sie sich gegenseitig „Zickereien“ lieferten oder doch mehr Freundinnen waren. „Ich denke, dass wir uns ganz gut verstanden haben, zumindest habe ich persönlich keine negative Erfahrung machen müssen. Vielleicht kam es da und dort zu gewissen Antipathien, aber grundsätzlich konnten wir miteinander auskommen und all das tun, was von uns erwartet wurde“, betont die erfolgreiche „Piešťanerin“. Und obwohl ihr der Erfolg bei der Miss-Wahl weitere Modelangebote bescherte, möchte sie sich vorwiegend auf ihr Studium konzentrieren, um sich später professionell dem Recht widmen zu können.

Der November und mit ihm Martinas Reise zur Miss Earth-Wahl, wird ruckzuck da sein, und so wollten wir wissen, ob sie bereits einen Plan für ihre Vorbereitung hat: „Natürlich habe ich vor, häufiger ins Fitnesszentrum zu gehen und mich gesund zu ernähren. Das ist die Grundlage.“ Laut Jury, in der neben den Vertretern der Sponsoren und der Mode- und Kosmetikbranche ebenfalls der phänomenale Eiskunstläufer Jevgenij Pluščenko saß, entspricht Martina fast vollkommen dem hierzulande geltenden Schönheitsideal einer Frau. Und so stellt sie sich den idealen Mann vor: „Er soll vernünftig, fürsorglich, charmant, aber vor allem tolerant sein, genau so, wie mein Freund.“

Wir gratulieren Martina in Namen aller Einwohner von Piešťany und drücken ihr die Daumen, damit wir in der Winterausgabe der Revue Piešťany berichten können, dass die typisch slowakische Schönheit auch an der Miss Earth-Wahl im November einen Erfolg feierte. ■

FAMÓZNY Yu Hsi

SA ZASTAVIL V PIEŠŤANOCH

Taiwanský básnik, spisovateľ, budhistický mysliteľ, fotograf a vydavateľ Yu Hsi (57) zavítal začiatkom apríla na Slovensko. V Bratislave sa zúčastnil na prezentácii svojej zbierky básní Cesty a prevzal Cenu Jána Smreka. So svojim 15-členným sprievodom, v ktorom boli jeho spolupracovníci, ďalej básnik Maurus Young, generálny tajomník Svetovej akadémie umenia a kultúry, a niekoľko budhistických mníšok, navštívil i Piešťany. Zo slovenskej strany ho sprevádzal Milan Richter, ktorý prebásnil poéziu tohto umelca do slovenčiny, a ktorý je zhodou okolností aj autorom utešenej básne Maturantka na piešťanskej Eve, uverejnenej pred dvomi desaťročiami v našom časopise.

A distinguished Taiwanese poet, writer, Buddhist thinker, photographer and publisher Yu Hsi (57) came to Slovakia at the beginning of April. He attended a presentation of his book of poems "Roads" in Bratislava where he received the Ján Smrek Prize. He also visited Piešťany with his entourage of 15 people - his colleagues, as well as poet Maurus Young, the World Academy of Arts and Culture Secretary General, and several Buddhist nuns. He was also accompanied by the Slovak poet Milan Richter, who translated his poetry and who happens to be the author of an enchanting poem "Graduate at Piešťany Eva Pool" published two decades ago in our magazine.

Der bedeutende taiwanische Dichter, Schriftsteller, buddhistische Denker, Fotograf und Verleger Yu Hsi (57) besuchte Anfang April die Slowakei. In Bratislava wohnte er der Präsentation seiner Gedichtsammlung „Wege“ bei und nahm den „Ján Smrek Preis“ entgegen. Mit seinem 15-köpfigen Gefolge, bestehend aus seinen Mitarbeitern, dem Dichter und Generalsekretär der Weltakademie der Künste und Kultur, Maurus Young sowie einigen buddhistischen Nonnen, besuchte er auch Piešťany. Von slowakischer Seite begleitete ihn Milan Richter, der die Poesie dieses Künstlers in der slowakischen Sprache nachdichtete und gleichzeitig der Autor des wunderschönen Gedichts „Maturantka na piešťanskej Eve“ (Abiturientin im Freibad Eva) ist, die vor zwei Jahrzehnten in unserer Zeitschrift veröffentlicht wurde.

Yu Hsi predstavil aspoň časť svojej tvorby primátorovi mesta Removi Cicuttovi a finančnému riaditeľovi SLK Emanuelovi Paulechovi.
Yu Hsi presented a part of his work to Mayor Remo Cicutto and the Slovak Health Spa Financial Director Emanuel Paulech
Yu Hsi präsentierte dem Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto und dem Finanzdirektor des Slowakischen Heilbades Piešťany, Emanuel Paulech, zumindest einen Teil seines Schaffens.

Extraordinary
Yu Hsi called
in to Piešťany

Der famose
Yu Hsi
besuchte
Piešťany

Jana Beňačková
Foto Viera Dusíková, Martin Palkovič

Návšteva Piešťan sa uskutočnila dňa 5. 4. 2008. V hoteli Thermia Palace privítal vzácneho hosťa primátor mesta Remo Cicutto a finančný riaditeľ Kúpeľov Piešťany Emanuel Paulech. Po srdečnej debате a slávnostnom obede v našom päťhviezdičkovom hoteli taiwanskí hostia absolvovali prehliadku kúpeľov a mesta.

Yu Hsi (vlastným menom Hung Ching Yu) vydal takmer 50 kníh poézie a prózy. Jeho texty zhudobnilo viac než 40 skladateľov z ČĽR a Taiwanu. Výsledkom je vyše 80 CD a DVD so skladbami, na ktoré Yu Hsi napísal texty. Vytvoril tiež okolo 20 multimediálnych hier, ktoré boli viac ako 100-krát reprízované. Založil Cenu Lotosových kvetov a Cenu Crane Summit. V súťaži o túto cenu je najväčším tohtoročným favoritom náš básnik Milan Rúfus. Yu Hsi získal za svoje dielo 40 ocenení, vrátane titulu „básnik laureát“ na Svetovom kongrese básnikov v Los Angeles roku 2005, Zlatej medaily za literárne dielo (Asociácia čínskych spisovateľov a umelcov, 2006) a Čestnej medaily od prezidenta Mongolska, 2006).

Napriek nabitému programu nám Yu Hsi ochotne odpovedal na niekoľko otázok pre Revue Piešťany.

■ Kedy ste napísali prvú báseň?

■ Svoju prvú báseň som napísal v decembri roku 1999 a svoju prvú románovú knihu roku 1992 - takisto v zimnom období.

■ Aký bol podnet na jej napísanie?

■ Mám veľmi rád hudbu. Prvá báseň bola napísaná, aby bola zhudobnená. Obracia sa na mňa veľa skladateľov, s tým súvisí aj zhudobnenie väčšiny mojich básní. Inak som veľmi vnímavý, pozerám sa na vtáky, kvety, ľudí, počúvam hudbu - aj vy ste teraz môj podnet na napísanie básne (úsmev).

■ Na ktoré dielo ste najviac hrdý?

■ Som hrdý na viacero diel, neviem sa rozhodnúť, na ktoré najviac. Asi na štvrtú báseň v zbierke básní Cesta, preloženej aj do slovenčiny. Táto báseň bude uvedená vo forme opery v mongolskom štátnom divadle. Dúfam, že si ju diváci budú môcť pozrieť čoskoro aj na Slovensku (úsmev).

■ Čo najradšej robíte, keď nepíšete básne?

■ Venujem sa fotografovaniu, písaniu románov, skladaniu hudby a potom zase písaniu básní. Som i producent a režisér. A takto to ide stále dokola.

■ Čím ste chceli byť, keď ste boli malý?

■ Nikdy som nechcel byť ničím iným ako básnikom, už od maličkého dieťaťa. A to sa mi aj splnilo, ani neviem, ako sa to stalo. Spisovateľ sa dostane všade. Môžem veľa cestovať, spoznávať nové krajiny a ľudí.

■ Máte obľúbeného autora poézie a prózy?

■ Mám rád indického básnika Rabindranátha Thákura. Páči sa mi aj William Shakespeare. V jeho pôsobisku - v Londýne som síce ešte nebol, ale rád by som sa niekedy v budúcnosti pozrel na jeho divadlo. Zato som navštívil Indiu na pozvanie prezidenta a stretol som sa aj s mongolským prezidentom. Obaja majú blízko k poézii. Nakoniec i exprezident Českej republiky je spisovateľ (smiech).

■ Ste na Slovensku prvýkrát?

■ Áno, na Slovensku som po prvýkrát, ale tento rok v decembri sa sem znovu vrátim. Okrem odovzdania ceny básnikovi Milanovi Rúfusovi, uvediem operu v divadle a otvorím i vernisáž fotografií.

■ Ako sa Vám tu páči - a čo najviac?

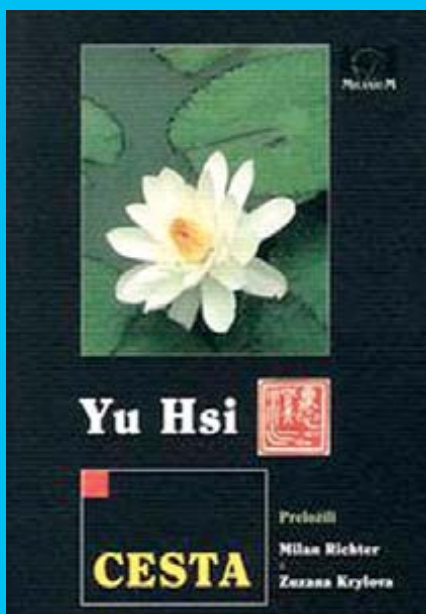
■ Je tu nádherne, veľmi sa mi páči príroda a ľudia, ktorí mi pripomínajú tých našich - sú priateľskí a otvorení. ■

Yu Hsi's visit to Piešťany took place on April 5 2008. The distinguished guest was greeted by Remo Cicutto, the Mayor of the City of Piešťany, and Emanuel Paulech, Spa Piešťany Financial Director at the Thermia Palace Hotel - our five stars jewel. After a cordial welcome and a gala lunch, the Taiwanese visitors got a guided tour of the Spa and town. Yu Hsi (real name Hung Ching Yu) has published close to 50 books of poetry and prose. More than 40 composers from Taiwan and the Peoples' Republic of China put music to his texts resulting in more than 80 CDs and DVDs. He also created more than 20 multimedia plays which have had more than 100 performances. He established the Lotus Flower Prize and the Crane Summit Prize. Our poet Milan Rúfus is this year's biggest hopeful for the latter award. Yu Hsi has received 40 awards for his works, including the title "Poet Laureate" from the World Congress of Poets in Los Angeles in 2005, a Gold Medal for Literary Works (Chinese Writers and Artists Association, 2006) and a Medal of Honour (from the President of Mongolia, 2006).

Despite his busy programme, Yu Hsi gladly answered some questions for Revue Piešťany. ■

■ When did you write your first poem?

■ I wrote my first poem in December 1999 and my first novel in 1992 - also in winter time.

▲ Básnická zbierka Cesty, ktorá vyšla aj v slovenskom preklade. The book of poems Roads, also translated to Slovak Gedichtsammlung „Weg“, die auch in der slowakischen Nachdichtung erschien

■ What inspired you to write it?

■ I love music. I wrote my first poem to have music written to it. Many composers turn to me and that is why the majority of my poems are set to music. I am very perceptive; I look at birds, flowers, people... I listen to music - and now, you are also my inspiration to write a poem. (smile)

■ Which piece makes you the proudest?

■ I am proud of several works, and I cannot decide which one. Maybe it is the fourth poem in my "Roads" collection that was also translated into Slovak. This poem is going to be presented as an opera at the Mongolian State Theatre. I hope audiences in Slovakia are going to see it here soon. (smile)

■ What do you enjoy doing when not writing poems?

■ I take photographs; I write novels, compose music and then, I write poems, again. I am also a producer and a director. And it goes like this all the time.

■ What did you want to become when you were young?

■ I haven't wanted to become anything else but a poet since childhood. And that became reality; I do not even know how it happened. A writer can get everywhere. I am able to travel a lot, to learn about new countries and people.

■ Do you have a favourite poet and writer?

■ I like the Indian poet Rabindranáth Thákur. I also like William Shakespeare. I haven't managed yet to get to the place where he lived and worked - to London, but I would like to have a look at his theatre some time in the future. But I have visited India upon the President's invitation and I have also met the Mongolian President. They are both fond of poetry. And after all - the Czech ex-President is also a writer. (laughter)

■ Is this your first time in Slovakia?

■ Yes, this is my first trip in Slovakia, but I shall return here in December. Besides presenting the prize to poet Milan Rúfus, I'll be introducing an opera in the theatre and open a photographs exhibition.

■ How do you like it here and what do you like the most?

■ It is beautiful here; I love the nature and the people who remind me of our folk - they are friendly and open. ■

Der Besuch in Piešťany fand am 5. 4. 2008 statt. Im Hotel Thermia Palace wurde der seltene Gast vom Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto sowie dem Finanzdirektor des Heilbades Piešťany, Emanuel Paulech, begrüßt. Nach einem freundschaftlichen Gespräch und einem feierlichen Mittagmenü in unserem Fünf-Sterne-Hotel absolvierten die taiwanischen Gäste einen Rundgang durch das Heilbad und besichtigten die Stadt.

Yu Hsi (mit eigenem Namen Hung Ching Yu) brachte knapp 50 Bücher mit Poesie und Prosa

heraus. Seine Texte wurden von mehr als 40 Komponisten aus China und Taiwan vertont. Das Ergebnis sind über 80 CDs und DVDs mit Kompositionen, zu denen Yu Hsi die Texte schrieb. Außerdem schuf er knapp 20 Multimedia-Spiele, von denen mehr als 100 Reprisen angeboten wurden. Er begründete den „Lotusblüten-Preis“ und den „Crane Summit-Preis“. Im diesjährigen Wettbewerb um den letzteren gilt unser Dichter Milan Rúfus als größter Favorit. Für sein Werk erhielt Yu Hsi 40 Auszeichnungen, einschließlich des Titels „Poet Laureate“ auf dem Weltkongress der Dichter in Los Angeles, im Jahre 2005, der Goldenen Medaille für Literaturwerk (Assoziation der chinesischen Schriftsteller und Künstler, 2006) sowie einer Ehrenmedaille des Präsidenten der Mongolei, 2006.

Trotz seines vollen Programms beantwortete Yu Hsi bereitwillig einige Fragen der Revue Piešťany.

■ **Wann haben Sie ihr erstes Gedicht geschrieben?**

■ Mein erstes Gedicht schrieb ich im Dezember 1999, meinen ersten Roman im Jahr 1992, ebenfalls in der Winterzeit.

■ **Was hat Sie zu seinem Schreiben veranlasst?**

■ Ich liebe Musik. Das erste Gedicht wurde geschrieben, um vertont zu werden. Viele Komponisten wenden sich an mich, das erklärt auch die Vertonung der meisten meiner Gedichte. Ansonsten bin ich ein Mensch mit sehr wachen Sinnen, ich

betrachte Vögel, Blumen, Menschen, höre Musik... auch Sie sind jetzt für mich ein Anlass, ein Gedicht zu schreiben (lächelt).

■ **Welches Ihrer Werke erfüllt Sie mit dem größten Stolz?**

■ Ich bin auf mehrere Werke stolz und es fällt mir schwer zu entscheiden, auf welches am meisten. Vielleicht auf das vierte Gedicht in der Gedichtsammlung „Weg“, die auch in die slowakische Sprache übertragen wurde. Dieses Gedicht wird in Form einer Oper in dem mongolischen Staatstheater aufgeführt. Ich hoffe, dass sie auch das Publikum in der Slowakei bald sehen kann. (lächelt).

■ **Was machen Sie am liebsten, wenn Sie keine Gedichte schreiben?**

■ Ich widme mich dem Fotografieren, Schreiben von Romanen, Komponieren von Musik und dann wieder dem Schreiben von Gedichten. Außerdem bin ich auch Produzent und Regisseur. Und dann fange ich wieder von vorne an.

■ **Was wollten Sie werden, als Sie noch klein waren?**

■ Ich wollte niemals etwas anderes als Dichter werden, schon von Kleinkind an. Und dieser Wunsch ging in Erfüllung, sodass ich nicht einmal weiß, wie es passierte. Ein Schriftsteller kommt überall hin. Ich kann viel reisen, neue Länder und neue Menschen kennen lernen.

■ **Haben Sie einen Lieblingsautoren im Bereich der Poesie und Prosa?**

▲ Yu Hsi so svojím sprievodom na Kúpeľnom ostrove. Vpravo básnik a prekladateľ Milan Richter.

Yu Hsi with his entourage on the Spa Island. Poet and translator Milan Richter, right

Yu Hsi mit Gefolge auf der Kurinsel, r. der Dichter und Übersetzer Milan Richter

■ Ich mag den indischen Poeten Rabindranáth Thákur. Und auch William Shakespeare gefällt mir. In seiner Wirkungsstätte London war ich zwar noch nicht, aber gern würde ich irgendwann in der Zukunft sein Theater sehen. Dafür besuchte ich Indien auf eine Einladung des Präsidenten hin und habe auch den Präsidenten der Mongolei getroffen. Beiden steht die Poesie nahe. Letztendlich ist auch der Expräsident der Tschechischen Republik ein Schriftsteller. (lacht).

■ **Sind Sie zum ersten Mal in der Slowakei?**

■ Ja, ich bin in der Slowakei zum ersten Mal, aber im Dezember dieses Jahres komme ich wieder hierher. Neben der Verleihung eines Preises an den Dichter Milan Rúfus, erwartet mich die Einführung einer Oper im Theater sowie die Eröffnung einer Foto-Vernissage.

■ **Wie gefällt es Ihnen hier und was hat Sie am meisten beeindruckt?**

■ Es ist wunderschön hier, am meisten angetan haben es mir die Natur und Menschen, deren Freundlichkeit und Aufgeschlossenheit mich an die unseren erinnert. ■

Veronika Zuzulová hodnotila sezónu

■ Naša najúspešnejšia reprezentantka v zjazdovom lyžovaní Veronika Zuzulová hodnotila vydarenú sezónu na tlačovej konferencii 28. marca 2008 v hoteli Balnea Esplanade Palace. Hneď na úvod prevzala darček od generálneho riaditeľa Kúpeľov Piešťany Klausa Pilza v podobe poukazu na víkendový pobyt pre dve osoby. Oddych v piešťanskej termálnej vode jej po náročnej sezóne pomôže načerpať nové sily do letnej prípravy.

Veronika dosiahla v uplynulom ročníku svetového pohára zatiaľ svoje najväčšie úspechy - vrcholom boli dve druhé miesta v slalome a celkovo tretie miesto v súťaži o „malý glóbus“ v tejto disciplíne. Po pozitívnom hodnotení sezóny 2007/2008 sa prítomní novinári zaujímali predovšetkým o Veronikinu budúcnosť. Najviac rezonovala výmena lyží - po testovaní nových lyží sa tím Veroniky Zuzulovej rozhodol zmeniť na budúcu sezónu značku a prejsť k firme Salomon. Tím Zuzulovcov tiež prezentoval svoje plány priprav na budúcu sezónu. Naša reprezentantka má už aj predstavu o dizajne svojej novej kombinézy na sezónu 2008/2009. Zatiaľ ju však nechcela bližšie špecifikovať. Nechajme sa teda prevkapiť.

A aké sú Veronikine ambície do budúcej sezóny? "Určite bude pre mňa ťažké obhájiť vydarenú uplynulú sezónu. Ale nemôžem si dávať nižší cieľ, chcem sa stále zlepšovať. Predomnou skončili len dve pretekárky, takže ciele sú tie najvyššie. Uvidíme, ako sa vydarí príprava a podľa toho sa bude všetko odvíjať. Príprava, to je to najhoršie, najťažšie a najbolestivejšie. Teraz ešte myslím na krátky oddych, ale potom príde už to ťažké obdobie, tá drina." Držíme teda palce, aby sa príprava vydarila a budúca sezóna bola ešte úspešnejšia ako tá minulá. A hlavne, aby prišlo vytúžené umiestnenie na najvyššom stupni v pretekoch svetového pohára. ■

Veronika Zuzulová evaluates her season

■ Veronika Zuzulová, our most successful competitor in downhill skiing, assessed her season at a press conference on September 28, 2008 in the Balnea Esplanade Palace Hotel. First, she received a gift from Klaus Pilz, the Piešťany Spa General Director – a weekend stay voucher for two people. After her demanding season, relaxation in Piešťany thermal water will help her to rejuvenate.

Veronika achieved her greatest success so far in the just finished World Cup – her peaks were two second places in slalom and a third overall place in the "small globe" competition in this discipline. After a positive evaluation of the 2007/2008 season, the attending journalists were, most of all, interested in Veronika's future. The change of her skis was the most talked about topic – after the new skis tests, Veronika Zuzulová's team has decided to change the manufacturer and switch over to the Salomon brand. Zuzulová's team also presented its plans for the upcoming season's preparation. Our competitor is also working on an idea for a design of her new overalls for the 2008/2009 season. But she didn't want to specify it as yet, so we'll have to wait in suspense.

And what are Veronika's ambitions for the next season? "It will

definitely be hard for me to defend my last successful season. But I cannot set a smaller goal for myself; I want to improve all the time. Only two competitors finished ahead of me, so my goals are the highest possible. We shall see how I prepare and everything will evolve from that. Preparation - that is the worst, the most difficult and the most painful. At the moment, I'm still thinking about a short vacation, but after that, the hardest time will come, the sweat and tears." So, we keep our fingers crossed that the preparation will come through and her next season is going to be even more successful than the previous one and most of all that the most cherished place on the highest medal stand will come along. ■

Veronika Zuzulová zog ihre Saison-Bilanz

■ Unsere erfolgreichste Slalom-fahrerin Veronika Zuzulová zog am Freitag, dem 28. März, im Rahmen einer Pressekonferenz im Hotel Balnea Esplanade Palace, Bilanz für eine erfolgreiche Saison. Gleich am Beginn nahm Veronika ein Geschenk des Generaldirektors des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz - ein Wochenendaufenthalt für zwei Personen - entgegen. Eine Erholung im Thermalwasser von Piešťany hilft ihr nach einer anstrengenden

Saison neue Kräfte für die Sommergebereiung zu schöpfen.

Veronika erlangte im vergangenen Weltcup-Jahr ihre bisher größten Erfolge, ganz oben stehen zwei Zweitplatzierungen im Slalom sowie der insgesamt dritte Platz in dieser Disziplin im Wettbewerb um „den kleinen Globus“. Im Anschluss an die positive Bewertung der Saison 2007 / 2008 interessierten sich die anwesenden Journalisten vor allem für Veronikas Zukunft. Für die größte Resonanz sorgte der Ski-Tausch. Nach dem Austesten von neuen Skiern, entschied sich das Team von Veronika Zuzulová für die kommende Saison für einen Wechsel zum Hersteller Salomon und somit für eine neue Marke. Das Zuzulová-Team stellte ebenfalls seine Pläne hinsichtlich der Vorbereitung auf die bevorstehende Saison vor. Veronika hat sogar schon jetzt eine genaue Vorstellung vom Design ihres neuen Ski-Overalls für die Saison 2008 / 2009. Bisher wollte sie jedoch keine näheren Angaben machen, lassen wir uns also überraschen.

Und wie sehen Veronikas Ambitionen für die kommende Saison aus? "Sicher wird es für mich schwierig, die Platzierungen einer solch erfolgreichen Saison zu verteidigen. Aber ich kann mir doch keine niedrigeren Ziele stecken, ich möchte immer besser werden. Vor mir landeten nur zwei Wettkämpferinnen, also sind es die höchsten Ziele. Wir werden sehen, wie erfolgreich die Vorbereitung ausfallen wird, abhängig davon wird sich alles andere entwickeln. Die Vorbereitung ist das Schlimmste, Anstrengendste und Schmerzhafteste von allem. Jetzt denke ich noch an eine kurze Erholung, aber danach kommt schon die schwierige Zeit, die Knochenarbeit." Also drücken wir die Daumen, dass die Vorbereitung gut verläuft und die kommende Saison noch erfolgreicher wird als die vergangene. Und vor allem, dass sie die ersehnte Platzierung auf dem höchstem Treppchen im Weltcup-Rennen mit sich bringt. ■

■ Thermia Palace medzi najlepšimi hotelmi Slovenska

■ Na výročnej konferencii HORECA manažment 2008 v Poprade, organizovanej týždenníkom Trend, získal kúpeľný hotel Thermia Palace hodnotenie druhého najlepšieho hotela na Slovensku. V konkurencii 161 najlepších a najzaujímavejších hotelov na Slovensku získala Thermia Palace 176 bodov z celkového počtu 200 a len o bod zaostala za víťazným hotelom International Veľká Lomnica.

Z hodnotenia audítorov týždenníka Trend vyberáme: „Prvý päťhviezdičkový hotel na Slovensku je po rozsiahlej rekonštrukcii otvorený od decembra 2006 a slovo klenot použije hádam každý, kto ho uvidí. Thermia Palace má nielen jedinečnú polohu, ale aj neopakovateľnú atmosféru. Je v nádhernej secesnej budove a exkluzivitu mu popri prevažne cudzineckej klientele zabezpečuje nielen stavba, kvalitné vybavenie, vonkajší termálny bazén či golfové ihrisko, ale najmä prepojenie s kúpeľmi Irma. Hostia z Thermie do nich môžu ísť v županoch rovno z izby. Thermia Palace ponúka množstvo rôznych balíčkov a výber zo zhruba 60 procedúr. Dámy oceňujú veľký kozmetický salón...”

Hodnotitelia vyzdvihli najmä vybavenie hotela, ale aj servis a pomer kvality a ceny. Pozitívne hodnotenie je veľmi cenné najmä v čase, kedy HoReCa sektor (hotel, reštaurácia, catering) zaznamenáva na Slovensku nebyvalý boom a do hodnotenia pribudlo viac ako 50 nových hotelov. ■

Thermia Palace among the best hotels in Slovakia ■

■ At the annual conference HORECA Management 2008 in Poprad organized by the weekly periodical Trend, the hotel Thermia Palace was voted the second best hotel in Slovakia. Competing among 161 best and most interesting hotels from Slovakia, Thermia Palace received 176 points out of the 200 and was only one point behind the winning hotel International Veľká Lomnica.

The following is an excerpt from the evaluation: “The first five stars hotel in Slovakia has been open since December 2006 after a massive reconstruction, and the word “jewel” is used by probably everyone who sees it. Thermia Palace not only has a unique location but also matchless atmosphere. It is in a beautiful Art Nouveau building and its exclusive feel is established by its foreign clientele as well as its high quality design, facilities, thermal water outdoor pool, and the golf course, but especially by its connection with Irma Baths. Guests from Thermia can walk to Irma in their

bathrobes straight from their hotel room. Thermia Palace offers a large number of various packages and a choice of around 60 treatments. The ladies appreciate a large beauty salon...”

The judges especially praised the hotel disposition, hotel's facilities as well as the services and its quality and price ratio. This positive review is very precious especially at a time when HoReCa industry (hotels, restaurants, catering) is experiencing an unprecedented boom and more than 50 new hotels have been added to the evaluation roster. ■

■ Thermia Palace unter den besten Hotels der Slowakei

■ Im Rahmen der Jahreskonferenz "HORECA Management 2008", die das Wochenblatt „Trend“ in Poprad veranstaltete, wurde das Kurhotel Thermia Palace als zweitbestes Hotel der Slowakei ausgezeichnet. Konkurrierend mit den 161 besten und attraktivsten Hotels der Slowakei erhielt das Thermia Palace 176 Punkte von möglichen 200 und liegt mit nur einem Punkt Rückstand hinter dem erstplatzierten Hotel International Veľká Lomnica.

Auszug aus der Bewertung der Trend-Auditoren: „Das erste Fünf-Sterne-Hotel der Slowakei ist nach einer umfangreichen Renovierung seit Dezember 2006 eröffnet und die Bezeichnung „Prachtstück“ verwendet wohl jeder, der es sieht. Das Thermia Palace verfügt nicht nur über eine exklusive Lage sondern auch über eine unvergleichliche Atmosphäre. Es residiert in einem wunderschönen Jugendstil-Gebäude und seine Exklusivität garantieren ihm neben der vorwiegend ausländischen Klientel nicht nur der Bau, die qualitativ hochwertige Ausstattung, der thermale Außenpool oder die Golfanlage, sondern vor allem seine direkte Verbindung mit dem Kurhaus Irma. Die Gäste des Thermia können es, bekleidet mit einem Bademantel, von ihren Zimmern aus direkt erreichen. Das Thermia Palace bietet neben zahlreichen Paketen auch die Auswahl von etwa 60 Anwendungen. Die Damenwelt schätzt insbesondere den großen Kosmetiksalon...”

Die Juroren waren in erster Linie von der Ausstattung des Hotels, aber auch dem Service und Preis-Leistungs-Verhältnis beeindruckt. Diese positive Bewertung hat einen besonderen Stellenwert, vor allem in einem Zeitraum, in dem der HoReCa Sektor (Hotel, Restaurant, Catering) in der Slowakei einen nie da gewesenen Boom verzeichnet und mehr als 50 neue Hotels in die Bewertung aufgenommen wurden. ■

Stretnutie justície ■

■ Dvojdnové stretnutie justície s príznačným názvom Eurojust sa konalo 22. - 24. 4. 2008 na pôde Kúpeľov Piešťany. Zúčastnilo sa na ňom vyše päťdesiat prokurátorov, expertov na kriminálne prípady a zamestnancov Ministerstva spravodlivosti. Medzi účastníkov zavítali aj minister spravodlivosti SR Štefan Harabin a generálny prokurátor SR Dobroslav Trnka, ktorí podujatie otvorili. Na konferencii sa preberali prípady terorizmu, detskej pornografie, vzájomná spolupráca v rámci Európy či vzťahy s tretím sektorom. ■

A judiciary meeting ■

■ The Piešťany Spa hosted a two-day judiciary meeting aptly named Eurojust between April 22nd and 24th, 2008. Participants included more than fifty public prosecutors, crime experts and the Ministry of Interior employees. The event was launched by the attending Slovak Republic Minister of Interior Štefan Harabin and Prosecutor General Dobroslav Trnka. Topics included terrorism and child pornography as well as cooperation within Europe and relations in the third sector. ■

Treffen der Justiz ■

■ Unter dem bezeichnenden Titel „Eurojust“ fand zwischen dem 22. - 24. 04. 2008 im Areal des Heilbades Piešťany eine zweitägige Zusammenkunft der Justiz-Vertreter statt. Mehr als 50 Staatsanwälte, Experten für Kriminalfälle sowie Mitarbeiter des Justizministeriums nahmen an dieser Veranstaltung teil. Einen Besuch erstatteten den Teilnehmern auch der slowakische Justizminister Štefan Harabin sowie der Generalstaatsanwalt der Slowakischen Republik Dobroslav Trnka, die das Treffen eröffneten. Im Rahmen der Konferenz wurden Fälle von Terrorismus und Kinderpornografie sowie die gemeinsame Zusammenarbeit und die Beziehungen zu dem sogenannten „Dritten Sektor“ erörtert. ■

■ Detoxikačná piešťanská kúra

■ Nedostatok pohybu, stres a nezdravé stravovacie návyky sú základnými príznakmi dnešného uponáhľaného životného štýlu. Výsledkom je nahromadenie toxických látok v organizme a mnohé civilizačné ochorenia, napríklad reumatické choroby, poruchy trávenia, alergie, kožné ochorenia a poruchy obehového systému.

Zlepšite váš zdravotný stav prostredníctvom jedinečnej očistnej a regeneračnej kúry založenej na tradičných liečebných postupoch Dr. F. X. Mayra, Dr. Rudolfa Breussa a Sebastiana Kneippa. Je to originálny program piešťanských kúpeľov, ktorý prináša okrem očistenia organizmu aj posilnenie jeho obranyschopnosti a zníženie telesnej hmotnosti. Dvoj- alebo trojtýždňový program pod dohľadom lekára začína asistovaným liečebným pôstom a potom prechádza v špeciálnu odľahčujúcu diétu. Súčasťou programu sú tradičné vodoliečebné procedúry Sebastiana Kneippa a Vinzenza Priessnitz, elektroterapia BEMER, oxygenoterapia a pobyty v soľnej jaskyni.

Minimálna dĺžka pobytu: 13 prenocovaní, odporúčaná dĺžka pobytu je 3 týždne. Cena od 2530* Sk na osobu a deň

* Pre klientov zmluvných zdravotných poisťovní SR a ČR poskytujeme zľavu do 25%. ■

■ Piešťany detoxification treatment

■ Lack of movement, stress and bad eating habits are the fundamental signs of our present fast-paced life style. It results in a backlog of toxic substances in the body and many civilization illnesses like rheumatic ills, digestive problems, allergies, skin diseases and blood circulation disorders.

Improve your health with the help of a unique cleansing and regeneration treatment based on traditional treatments devised by Doctors F. X. Mayr, Rudolf Breuss and Sebastian Kneipp. Besides cleansing the body, this original Piešťany Spa programme strengthens your body's immunity and brings bodyweight loss. The two or three week long medically supervised programme starts with assisted fasting and then it changes into special reduction dietary regime. The programme includes traditional water treatments devised by Sebastian Kneipp a Vinzenz Priessnitz, electro therapy BEMER, oxygen therapy and salt cave treatments.

Minimal stay is 13 nights; recommended stay is three weeks.

Price from 77 EUR a person a day ■

■ Entgiftungskur von Piešťany

■ Mangel an Bewegung, Stress sowie ungesunde Ernährungsgewohnheiten sind die Grundsymptome des heutigen hektischen Lebensstils. Die Folge ist die Ansammlung toxischer Stoffe im Organismus und zahlreiche Zivilisationskrankheiten wie zum Beispiel Rheumakrankheiten, Störungen des Verdauungssystems, Allergien, Hautkrankheiten und Störungen des Herzkreislaufsystems.

Tragen Sie zur Verbesserung Ihres Gesundheitszustandes bei, mit Hilfe der einzigartigen Reinigungs- und Regenerationskur, begründet auf traditionellen Therapiemethoden nach Dr. F. X. Mayr, Dr. Rudolf Breuss und Sebastian Kneipp. Es handelt sich um ein einmaliges Programm des Heilbades Piešťany, das neben der Entschlackung des Organismus gleichzeitig zur Stärkung der Abwehrkräfte und Senkung des Körpergewichts führt. Das zweibis dreiwöchige Programm unter ärztlicher Aufsicht beginnt mit einem kontrollierten therapeutischen Fasten und geht in eine spezielle entlastende Diät über. Ein Bestandteil des Programms bilden traditionelle hydrotherapeutische Anwendungen nach Sebastian Kneipp und Vinzenz Priessnitz, die Elektrotherapie BEMER, Sauerstofftherapie sowie Aufenthalte in der Salzhöhle.

Mindestaufenthaltsdauer: 13 Übernachtungen, die empfohlene Aufenthaltsdauer beträgt drei Wochen.

Preis ab 77 EUR pro Person/Tag. ■

Zvýhodnené balíky procedúr

■ Kúpele Piešťany v snahe čo najviac vyjsť v ústrety svojim návštevníkom pripravili špeciálne ponuky na kúpu ambulantných procedúr. Ponúkajú zrkadlisko (termálny minerálny kúpeľ) za 85 Sk pri kúpe akejkoľvek masáže. Ďalej si môžete vyskúšať neopakovateľné bahnisko so zrkadliskom v kúpeľnom dome Irma za 425 Sk. A v nedeľu popri zľave 20% pre poistencov zmluvných zdravotných poisťovní dostanete v Balneoterapii II ešte zľavu ďalších 20% na zrkadlisko, bahenný zábal a masáž. Ďalšou špecialitou je aj „Deň v“ ... každú sobotu v Irme, kde si môžete vybrať zo špeciálnych balíčkov, obsahujúcich zrkadlisko, bahnisko, kozmetické ošetrenie Clarins, Pro-aktiv ošetrenie tela alebo čiastočnú klasickú masáž.

Neprestaňte sa o seba starať a urobte niečo pre svoje zdravie! Bližšie informácie na tel. č. 033 / 775 7111 - Napoleonske kúpele, 033 / 775 7251 - Balneoterapia II, 033 / 775 7110 - Irma Health Spa. ■

■ Discounted treatment packages

■ In an attempt to accommodate its clients, Spa Piešťany prepared a special offer for out-patient treatments. Offers include mirror Baths (thermal mineral bath) for SKK 85 with a purchase of any massage. Furthermore, you can try out our unique mud bath with the mirror Pool in Irma Health Spa for only SKK 425. And on Sunday in Balneotherapy II you'll get a 20% reduction from mud bath, mud pack and massage prices.

Another specialty is "A day at..." every Saturday in Irma Baths where you can choose from special packages with the mirror Pool, mud pool, Clarins cosmetic treatment, pro-active body treatment or partial classic massage.

Don't stop taking care of your body and do something for your health! More information at: 033 / 775 7111 - Napoleon Bath, 033 / 775 7251 - Balneotherapy II and 033 / 775 7110 - Irma Health Spa. ■

■ Vergünstigte Kurpakete

■ Um seinen Besuchern weitestgehend entgegen zu kommen, bereitete das Heilbad Piešťany spezielle Angebote zum Kauf von ambulanten Anwendungen vor. Zur Auswahl steht unter anderem das Spiegelbad (thermales Mineralbad) für 85,00 Sk beim Kauf einer beliebigen Massage. Außerdem können Sie das einmalige Schlammbecken und das Spiegelbad im Kurhaus Irma für 425 Sk testen. An Sonntagen erhalten Sie im Balneotherapie II zusätzlichen Rabatt von 20% auf das Spiegelbad, eine Schlammpackung sowie eine Massage. Eine weitere Besonderheit ist der „Tag in“..., an jedem Samstag im Kurhaus Irma. Hier können Sie unter speziellen Paketen wählen, die das Spiegelbad, das Schlammbecken, die kosmetische Pflege Clarins, die Pro-aktiv Körperpflege oder eine teilweise klassische Massage beinhalten.

Pflegen Sie Ihren Körper und tun Sie etwas Gutes für Ihre Gesundheit! Nähere Informationen erhalten Sie unter der Tel. Nr. 033 / 775 7111 - Napoleonbad, 033 / 775 7251 - Balneotherapie II, 033 / 775 7110 - Irma Health Spa. ■

Zvýhodnené balíky procedúr

THERMAE PIEŠŤANY

Letná dovolenka v hoteli Thermia Palace *****

08. 06. - 23. 08. 2008

16 980 Sk / osoba / 6 nocí

Program obsahuje:

6 x ubytovanie

6 x polpenziu

vstupnú lekársku konzultáciu

do 2 relaxačných procedúr denne

voľný vstup na skupinové cvičenia

voľný vstup do bazéna

+ Špeciálny bonus:

Osviežujúci koktail na privítanie

*Osobný tréner vo fitnes centre - konzultácia
s profesionálnym fitnes trénerom a denne
60 min. tréning pod jeho dohľadom*

Letný dovolenkový darček - slnečné okuliare

Letná večerná grilovačka so živou hudbou

Summer Holiday in hotel Thermia Palace *****

08. 06. - 23. 08. 2008

648 EUR / Person / 6 nights

Package includes:

6 x accommodation

6 x half board

initial consultation with physician

up to 2 relaxation treatments per day

free entrance to group exercises

free entrance to swimming pool

+ Bonus

Refreshing welcome cocktail

*Personal trainer in the fitness centre -
consultation with a professional fitness trainer and
daily 60 min. training under trainers supervision*

Summer present - sunglasses

*Summer evening with grilled specialities
and live music*

Sommerurlaub im hotel Thermia Palace *****

08. 06. - 23. 08. 2008

648 EUR / Person / 6 Nächte

Inkl.

6 x Unterkunft

6 x Halbpension

ärztliche Eingangsuntersuchung

bis zu 2 Relax-Anwendungen täglich

kostenlose Teilnahme an Gruppenübungen

freier Eintritt ins Schwimmbad

+ Bonus

Erfrischender Cocktail

*Personal Trainer im Fitness Centre - Konsultation
mit einem professionellen Fitness-Trainer und
täglich 60 min. Training nach Anleitung des Trainers*

Sommergeschenk - Sonnenbrille

Grillparty mit Live-Musik

www.spapiestany.sk

VÝZNAMNÍ NÁVŠTEVNÍCI PIEŠŤANSKÝCH KÚPEĽOV - XVII.

Prominent Visitors
of the Piešťany Spa - XVII.

Bedeutende Besucher
des Heilbades Piešťany - XVII.

Vladimír Krupa Reprofoto Eva Drobná

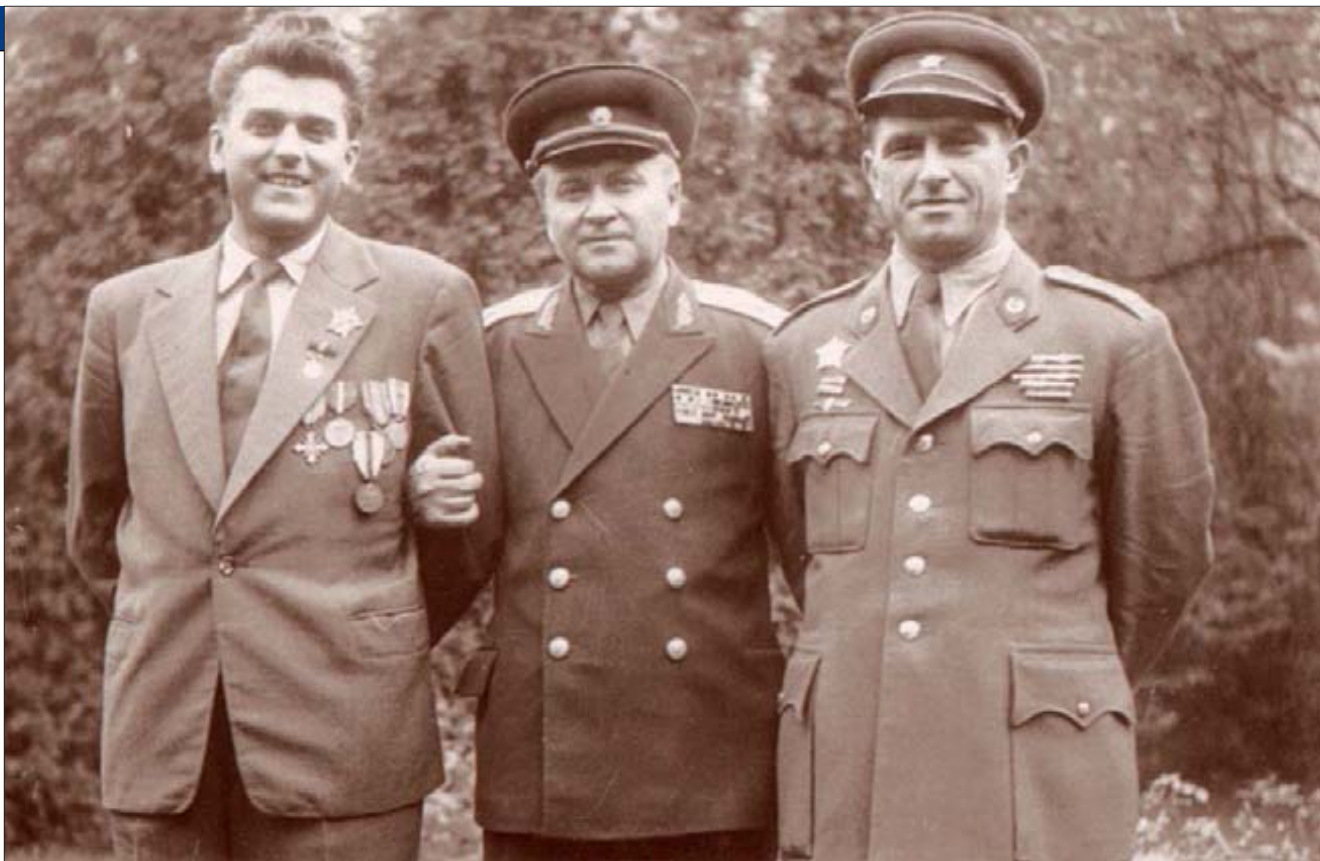

Zmena politického systému vo februári 1948 znamenala definitívny koniec nádeji Ľudovíta Wintera na vlastnicke zmeny či zmeny v riadení piešťanských kúpeľov. Všetky kúpele a prírodné liečivé zdroje vo vtedajšom Československu boli poštátnené zákonom číslo 125/1948. Kúpeľníctvo malo plniť úlohu liečebno-preventívnu. Začal sa klást dôraz na kvantitatívny rozvoj kúpeľov a ich dostupnosť čo najväčšiemu množstvu domácich pacientov. Postupne do piešťanských kúpeľov prichádzali i pacienti zo zahraničia, najmä z iných socialistických krajín. Politická situácia ovplyvnila aj skladbu významných hostí prichádzajúcich do kúpeľov či už na krátke návštevy alebo na kúpeľný pobyt. V máji 1948 a znovu v septembri 1958 navštívil kúpele hrdina 2. svetovej vojny generál Ludvík Svoboda.

The political changes in February 1948 marked the definite end of Ľudovít Winter's hopes for a change in ownership or the management of the Piešťany Spa. Under statute 125/1948 all spas and natural treatment sources in the then Czechoslovakia became state property. The spa industry's new role was to treat and prevent. The focus shifted to the spas' quantitative development and their accessibility to the largest number of domestic visitors. Gradually, foreign guests, mainly from other socialistic countries, started to come to the Piešťany Spa. The political situation also influenced the type of prominent visitors arriving to the Spa either for a short visit or a treatment stay. The WWII hero General Ludvík Svoboda paid a visit to the Spa in May 1948 and again in September 1958.

Der Wechsel des politischen Systems im Februar 1948 bedeutete das endgültige Ende der Hoffnung Ľudovít Winters auf Veränderungen hinsichtlich des Eigentumsanspruchs oder der Leitung des Heilbades Piešťany. Alle Heilbäder sowie natürliche Heilquellen der damaligen Tschechoslowakei wurden nach dem Gesetz Nr. 125/1948 verstaatlicht. Das Kurwesen sollte eine therapeutisch-präventive Funktion erfüllen. Fortan lag der Fokus auf der quantitativen Entwicklung des Heilbades und seiner Verfügbarkeit für die höchstmögliche Anzahl heimischer Patienten. Im Laufe der Zeit wurden im Heilbad Piešťany auch Patienten aus dem Ausland, vorwiegend aus anderen sozialistischen Ländern immer präsenter. Die vorherrschende politische Situation beeinflusste auch die Zusammensetzung der prominenten Gäste, die das Heilbad ausgesucht haben, ob nur zu einem kurzen Besuch oder zu einem Kuraufenthalt. Im Mai 1948 und dann erneut im September 1958, verweilte in der Kureinrichtung der Held des 2. Weltkrieges, General Ludvík Svoboda.

◀ Zahraničná diplomatka z Konga.
A foreign diplomat from Congo
Ausländische Diplomatin aus dem Kongo

Piešťanské kúpele navštevovali rôzni politici a komunistickí funkcionári. V auguste 1949 komunistický politik a predseda Komunistickej strany Slovenska Viliam Široký, v auguste 1957 Marie Zápotocká manželka bývalého prezidenta ČSR.

V júli 1957 sa v kúpeľoch liečil skladateľ Mikuláš Schneider-Trnavský. Počas liečebného pobytu sa s ním stretával operný spevák Štefan Hoza. Spolu navštevovali v Piešťanoch žijúceho dramatika Ivana Stodolu a maliara Aurela Kajlichu.

V dňoch 27. – 28. júla 1957 sa tu konala prvá tlačová konferencia o rozvoji kúpeľov a kúpeľného mesta Piešťany.

V júni 1958 bola otvorená letecká linka Piešťany - Bratislava - Praha, ktorá znamenala dôležité letecké spojenie na zahraničné lety. V júli 1958 kúpele navštívil Dimitrij V. Pavlov, minister obchodu ZSSR, v sprievode ministra vnútorného obchodu ČSR Františka Krajčíra.

Začiatkom augusta 1958 navštívil kúpele komunistický funkcionár František Zupka s manželkou, ktorý sa tu neskôr usadil.

Koncom 50. a začiatkom 60. rokov postupne narastal počet kúpeľných pacientov nielen zo socialistických krajín, ale aj z „kapitalistickej cudziny“. Postupné uvoľňovanie politických pomerov sa prejavilo aj na počte hostí, ktorí prichádzali napríklad z Veľkej Británie, Belgicka, Grécka, Kanady, Rakúska, Švajčiarska, Švédska, Talianska, ale i Maroka, USA, Kanady, Indie, Južnej Afriky. Začiatkom mája 1959 absolvovali v Piešťanoch kúpeľný pobyt anglickí futbalisti. Ďalšími zaujímavými návštevníkmi boli Dr. John Terebessy, zástupca cestovnej kancelárie Cosmos Travel Bureau z New Yorku, delegácia dánskych a švédskych lekárov a zdravotných sestier, zástupcovia kliník a výskumných ústavov z Nórska

▲ Generálmajor Alexej Nikitič Asmolov (1906 - 1981) (uprostred) so svojimi spolubojovníkmi.
Major General Alexej Nikitič Asmolov (1906 – 1981) among his comrades in arms (middle)
Generálmajor Alexej Nikititsch Asmolov (1906 - 1981) (mi.) mit seinen Kampfgefährten

a Švédska. Medzi návštevníkmi boli Edgar W. Stene - gen. tajomník Ligy proti reumatizmu v Nórsku a MUDr. Loengren - gen. tajomník Ligy proti reumatizmu vo Švédsku. Dňa 14. júla 1960 navštívil kúpele v rámci svojej návštevy Československa brat Fidela Castra Raúl, minister obrany Kuby.

V dňoch 21. - 25. septembra 1960 sa v Piešťanoch konal Československý reumatologický kongres, na ktorom sa zúčastnili poprední odborníci - lekári, reumatológovia. Spolu približne 370 účastníkov – 250 domácich a 120 zahraničných. Nielen zo socialistických krajín (Bulharska, Maďarska, Nemeckej demokratickej republiky, Sovietskeho zväzu a i.), ale i zo západnej a južnej Európy (napr. Holandska, Francúzska, Talianska), Škandinávie, USA, Iraku, Japonska, Južnej Afriky. Úspešný priebeh kongresu, bohatý vedecký i spoločenský program bol úžasnou reklamou pre piešťanské kúpele.

V októbri 1960 navštívil kúpele bývalý veliteľ partizánskeho hnutia na Slovensku generálmajor Alexej Nikitič Asmolov. Stretol sa tu so svojimi spolubojovníkmi pplk. Jozefom Herkom a Vladimírom Beláčikom. Pri svojom odchode 31. októbra poďakoval pracovníkom kúpeľov za starostlivosť a pochválil úroveň liečby.

Roku 1962 bol v Thermii ubytovaný známy cestovateľ Jiří Hanzelka. Dokonca tu mal zariadenú aj provizórnu strižňu a strihal tu dokumentárny film z ciest po Cejlóne a Sumatre. K zaujímavým návštevníkom môžeme zaradiť aj veliteľa partizánskych oddielov na Ukrajine vo Veľkej vlasteneckej vojne generálmajora Alexandra N. Saburova s manželkou. ■

Various politicians and Communist officials were visiting the Piešťany Spa. Viliam Široký, the Communist politician and the Slovak Communist Party Chairman, came here in August 1949; in August 1957, it was Marie Zápotocká, spouse of the former Czechoslovak Socialist Republic President.

Composer Mikuláš Schneider-Trnavský was treated in the Spa in July 1957. Opera singer Štefan Hoza used to meet him during their stay here. Together they would visit writer Ivan Stodola and painter Aurel Kajlich.

The first press conference on spa and town development took place between 27 and 28 July, 1957. Air transport service Piešťany - Bratislava - Prague was opened in June 1958; it allowed for connection to important international flights. Dimitrij V. Pavlov, the USSR Minister of Trade, visited the Spa in July 1958 accompanied by František Krajčír, the Czechoslovak Republic Minister of Domestic Trade. Communist official František Zupka with his spouse visited the Spa at the beginning of August 1958; later, he moved here.

The number of spa visitors gradually increased; they were not only from socialist countries but also from the "capitalistic world". A gradual loosening of the political stronghold slowly reflected in the number of visitors coming from Great Britain, Belgium, Greece, Austria, Switzerland, Sweden, Italy, but also from Morocco, USA, Canada, India and South Africa. English football players underwent spa treatment at the beginning of May 1959. Other interesting visitors included John Terebessy MD, a New York Cosmos Travel Bureau representative, a delegation of Danish

and Swedish doctors and nurses, representatives of medical clinics and research institutes from Norway and Sweden. Edgar W. Stene, the Norwegian League against Rheumatism Secretary General, and Mr. Loengren MD, the Swedish League against Rheumatism Secretary General were among the visitors.

Raúl Castro, the Cuban Minister of Defence and Fidel's brother, visited the Spa on 14 July, 1960 during his visit to Czechoslovakia. The Czechoslovak Rheumatology Congress was organised in Piešťany between 21 and 25 September, 1960; leading experts - doctors and rheumatologists - took part. There were 370 participants – 250 locals and 120 from abroad, and not only from socialistic countries (Bulgaria, Hungary, German Democratic Republic, USSR and others) but also from Western and Southern Europe (Holland, France, Italy), Scandinavia, USA, Iraq, Japan and South America. The successful congress, rich in scientific and cultural programmes, was an excellent promotion for Piešťany Spa.

The former leader of the partisan movement in Slovakia, Major General Alexej Nikitič Asmolov visited the Spa in October 1960. He joined his comrades in arms Lieutenant Colonel Jozef Herky and Vladimír Beláček. At his departure on 30 October, he thanked the Spa staff for their care and praised the quality of treatments.

The well known traveller Jiří Hanzelka stayed in the Thermia Palace Hotel in 1962. He even had

a temporary cutting room set up where he edited his documentary from travels in Ceylon and Sumatra. Another interesting visitor was the leader of the Great Patriotic War partisan troops in Ukraine Major General Alexander N. Saburov with his spouse. ■

Auch diverse Politiker und kommunistische Funktionäre besuchten das Heilbad Piešťany. Im August 1949 kam der kommunistische Politiker und Vorsitzende der Kommunistischen Partei der Slowakei Viliam Široký zum Besuch, im August 1957 Marie Zápotocká, Ehefrau des Ex-Präsidenten der Tschechoslowakischen Republik.

Im Juli 1957 ließ sich im Heilbad der Komponist Mikuláš Schneider-Trnavský behandeln. Während seines Therapieaufenthaltes traf er sich mit dem Opernsänger Štefan Hoza. Gemeinsam besuchten sie den in Piešťany ansässigen Dramatiker Ivan Stodola sowie den Maler Aurel Kajlich.

In den Tagen vom 27. - 28. Juli 1957 wurde hier die erste Pressekonferenz über die Entwicklung des Heilbades und der Kurstadt Piešťany abgehalten.

Im Juni 1958 wurde die neue Fluglinie Piešťany - Bratislava - Prag eröffnet, als eine wichtige Fluganbindung an ausländische Flüge. Im Juli 1958 besuchte der Handelsminister der Sowjetunion Dimitrij V. Pavlov, in Begleitung des tschecho-

slowakischen Innenhandelsministers František Krajčír das Heilbad.

Anfang August 1958 kam der kommunistische Funktionär František Zupka mit Ehefrau, der sich später in der Stadt niederließ, in die Kureinrichtung zum Besuch. Ende der 50er und Anfang der 60er Jahre wuchs allmählich die Anzahl der Kurpatienten nicht nur aus den sozialistischen Ländern, sondern auch aus dem „kapitalistischen Ausland“. Die schrittweise Auflockerung der politischen Verhältnisse äußerte sich unter anderem in der Anzahl der Gäste, die zum Beispiel aus Großbritannien, Belgien, Griechenland, Kanada, Österreich, der Schweiz, Schweden und Italien aber auch Marokko, den USA, Kanada, Indien und Südafrika kamen. Anfang Mai 1959 absolvierten englische Fußballer einen Kuraufenthalt in Piešťany. Zu den weiteren interessanten Besuchern zählen Dr. John Terebessy, Vertreter des Reisebüros „Cosmos Travel Bureau“ aus New York, eine Delegation dänischer und schwedischer Ärztinnen und Krankenschwestern sowie Vertreter diverser Kliniken und Forschungsinstitute aus Norwegen und Schweden. Unter den Besuchern befanden sich Edgar W. Stene, Generalsekretär der Liga gegen Rheuma in Norwegen sowie MUDr. Loengren, Generalsekretär der Liga gegen Rheuma in Schweden.

Am 14. Juli 1960 kam im Rahmen seines Tschechoslowakei-Besuches der kubanische Verteidigungsminister und Bruder von Fidel Castro, Raoul, zu einem Kurzbesuch in das Heilbad.

In den Tagen vom 21. - 25. September 1960 wurde in Piešťany der Tschechoslowakische Rheumatologen-Kongress ausgetragen, unter der Teilnahme von erstklassigen Spezialisten aus den Reihen der Ärzte und Rheumatologen. Von den insgesamt 370 Teilnehmern waren 250 Inländer, 120 kamen aus dem Ausland. Vertreten waren nicht nur Spezialisten aus den sozialistischen Ländern (Bulgarien, Ungarn, der Deutschen Demokratischen Republik, der Sowjetunion und anderen), sondern auch aus West- und Südeuropa (zum Beispiel aus den Niederlanden, Frankreich und Italien), Skandinavien, den USA, dem Irak, Japan und Südafrika. Der erfolgreiche Verlauf des Kongresses, ein abwechslungsreiches wissenschaftliches und gesellschaftliches Programm, all das war eine fabelhafte Werbung für das Heilbad Piešťany.

Im Oktober 1960 besuchte der ehemalige Kommandeur der Partisanenbewegung in der Slowakei, Generalmajor Alexej Nikitič Asmolov, das Heilbad. Hier traf er sich mit seinen Kampfgefährten, dem Oberstleutnant Jozef Herko und Vladimír Beláček. Vor seiner Abreise am 31. Oktober bedankte er sich bei den Mitarbeitern des Heilbades für die fürsorgliche Betreuung und äußerte sich mit Anerkennung über das Niveau der Therapie. Im Jahre 1962 hatte der bekannte Weltreisende Jiří Hanzelka im Thermia seine Unterkunft. Er richtete sich sogar einen provisorischen Schneiderraum ein und arbeitete hier am Schnitt eines Dokumentarfilms von seinen Reisen auf Ceylon und Sumatra. Zu den bemerkenswerten Besuchern reiht sich auch der Kommandeur der Partisanentruppen in der Ukraine im Großen Vaterländischen Krieg, Generalmajor Alexander N. Saburov mit Ehefrau. ■

▼ Neznáma návštevníčka z Orieutu (uprostred krojovanej skupiny), sa podpísala do knihy hostí v Thermii ako Laila.

An unknown female visitor from the Orient (middle of the costumed group) signed the Visitors' Book in Thermia as "Laila"

Eine unbekannte Besucherin aus dem Orient (in der Mitte der Gruppe in Trachten) trug sich in das Gästebuch des Thermia als Laila ein.

Winterovci na novej medaile

Averz a reverz pamätnej medaily.
Memorial medal - heads and tails.
Der Avers und der Revers der Gedenkmedaille

THE WINTER
BROTHERS
ON A NEW
MEDAL

Mesto Piešťany má novú pamätnú medailu. Razba medaile je vždy sviatočná udalosť a spravidla je spájaná s nejakým významným jubileom celomestského charakteru. Tentokrát boli podnetom na jej razbu dve jubileá - 895. výročie prvej písomnej zmienky o Piešťanoch a 40. výročie úmrtia budovateľa a zveľaďovateľa piešťanských kúpeľov Ľudovíta Wintera.

GEBRÜDER
WINTER
AUF NEUER
MEDAILLE

The City of Piešťany has a new commemorative medal. Stamping of a medal is always a festive occasion usually tied to some significant anniversary for the town. This time, there were two events that inspired the medals - the 895th anniversary of the first written record of Piešťany and the 40th death anniversary of Ľudovít Winter, the Piešťany Spa founder and developer.

Die Stadt Piešťany hat eine neue Gedenkmedaille. Die Prägung einer Medaille ist immer ein feierliches Ereignis, das gewöhnlich mit einem Jubiläum von gesamtstädtischer Bedeutung verbunden ist. Diesmal gaben den Anlass zu ihrer Prägung zwei Jubiläen – die erste schriftliche Erwähnung von Piešťany vor 895 Jahren und der 40. Todestag des Erbauers und Förderers des Heilbades Piešťany, Ľudovít Winter.

Drahomíra Moretová
Foto Martin Palkovič

Terézia Brinzová z Mincovne Kremnica pochválila kvalitu návrhu pamätnej medaily. Autor Roman Hrčka zase bol spokojný s výslednou prácou.

Terézia Brinzová from Kremnica Mint has appraised the quality of the memorial medal design. Its author Roman Hrčka was satisfied with its final look.

Terézia Brinzová aus der Münzprägeanstalt Kremnica lobte die Vorzüge des Entwurfs der Gedenkmedaille. Autor Roman Hrčka zeigte sich wiederum zufrieden mit dem Endergebnis.

medaily. Zaujala ju najmä čistota a dotiahnutosť návrhu.

Mincovňa v Kremnici si mesto Piešťany vybralo na razenie medaile z jediného dôvodu - tento podnik patrí k najlepším na svete. Kremnická mincovňa bola založená v roku 1328 a už takmer sedem storočí nepretržite vyrába minciarske produkty, ktoré patria z hľadiska viacerých kritérií medzi svetovú špičku.

Nová Pamätná medaila mesta Piešťany je určená na oceňovanie osobností, ktoré významným spôsobom prispeli k šíreniu dobrého mena Piešťan doma i vo svete, ale aj pre najvzácnejších návštevníkov nášho mesta. Aj preto je jej počet úzko limitovaný - vyrazených bolo iba 300 kusov.

Dvojportrét bratov Winterovcov na novej medaile je tiež jedným z prejavov hlbkej úcty a vďaka zakladateľom piešťanských kúpeľov, ktorí sa do histórie Piešťan zapísali zlatými písmenami. ■

▲ Priemerne raz za päť rokov razia v Mincovni Kremnica pamätné medaily pre mesto Piešťany.
The Kremnica Mint makes memorial medals for the City of Piešťany once every five years
Im Schnitt prägt die Münzprägeanstalt Kremnica einmal in fünf Jahren Gedenkmedaillen für die Stadt Piešťany.

Vytvorením návrhu na pamätnú medailu bol poverený mladý sochár Roman Hrčka, ktorý už odviedol pre mesto veľmi kvalitnú prácu v podobe Pamätníka Eugena Suchoňa, odhaleného pred dvomi rokmi na pešej zóne. Terajšie zadanie znelo: averz medaile má znázorňovať heraldický znak mesta a na

reverde má byť dvojportrét bratov Ľudovíta a Imricha Winterovcov.

Mladý umelec sa svojej prvej - a tematicky hneď veľmi náročnej - medaily zhostil nad očakávanie. K jeho návrhu sa pochvalne vyjadrila aj Terézia Brinzová v Mincovni Kremnica, š.p., rukami ktorej prešli stovky návrhov na

Roman Hrčka, the young sculptor known for his quality work from his Memorial to Eugen Suchoň (famous Slovak composer) unveiled in the pedestrian zone two years ago, was again charged with the task of the medal's design. This time his assignment required that the medal's front (obverse) should have the town's heraldic symbol, while its reverse a double-portrait of the brothers Ľudovít and Imrich Winter.

The young artist welcomed the challenge by making his first medal with its very demanding theme exceed any expectations. Even Terézia Brinzová from Mincovňa Kremnica, state enterprise (the Slovak Mint) who has assessed hundreds of medal and medallion designs, highly appraised his creation.

The city of Piešťany has chosen Kremnica Mint for one sole reason - this enterprise is among the best in the world. Kremnica Mint was founded in 1328 and has been continuously making mint products that have ranked high in the world for nearly seven centuries.

The new City of Piešťany medal is meant to be awarded to individuals who contribute to spreading the good name of Piešťany at home and abroad as well as to the most prominent visitors of our town. That is one of the reasons why the number is strictly limited to three hundred.

The brothers' double-portrait on the new medal is also a gesture of deep respect and thanks to the Piešťany Spa founders whose names in Piešťany's history is set in gold. ■

▼ Pri návšteve Kremnice nemožno obísť staroslávne námestie.

You cannot miss out on the time-honoured square while visiting Kremnica

Wer einmal in Kremnica zu Besuch ist, sollte keineswegs den altertümlichen Platz auslassen.

Mit der Ausarbeitung des Entwurfs der Gedenkmedaille wurde der junge Bildhauer Roman Hrčka beauftragt, der für die Stadt bereits eine hochwertige Arbeit in Form eines Denkmals für Eugen Suchoň geleistet hat. Dieses wurde vor zwei Jahren in der Fußgängerzone enthüllt. Der aktuelle Auftrag lautete: der Avers der Medaille soll das heraldische Zeichen der Stadt darstellen, wobei der Revers ein Doppelportrait der Brüder Ľudovít und Imrich Winter tragen soll.

Der junge Künstler meisterte den Entwurf seiner ersten und thematisch gleich sehr anspruchsvollen Medaille mit erstaunlicher Bravour. Über sein Design äußerte sich mit Anerkennung auch

Terézia Brinzová von der staatlichen Münzprägestalt in Kremnica, durch deren Hände bereits hunderte Entwürfe für Medaillen gingen. Am meisten beeindruckten sie die Klarheit und die detaillierte Ausarbeitung des Entwurfs. Der Grund, warum die Stadt Piešťany für die Prägung der Medaille die Münzprägestalt in Kremnica wählte, ist einfach – sie ist eine der besten weltweit. Gegründet wurde die „Kremnická mincovňa“ im Jahre 1328 und produziert nunmehr fast sieben Jahrhunderte ununterbrochen numismatische Produkte, die sich aus Sicht mehrerer Kriterien zur Weltspitze zählen dürfen.

Die neue Gedenkmedaille der Stadt Piešťany wird als Würdigung an Persönlichkeiten vergeben, die sich auf bedeutende Art und Weise um die Verbreitung des guten Namens von Piešťany zu Hause und auch weltweit verdient gemacht haben, aber auch an Besucher unserer Stadt, denen eine besondere Wertschätzung gebührt. Auch deshalb wurde die Auflage streng limitiert, geprägt wurden nur 300 Stück.

Das Doppelportrait der Gebrüder Winter auf der neuen Medaille ist auch ein Ausdruck der tiefen Achtung und Dankbarkeit für die Gründer des Heilbades Piešťany, die sich mit goldenen Buchstaben in die Geschichte der Stadt Piešťany eingeschrieben haben. ■

Najlepším športovcom mesta Piešťany za rok 2007 sa stal kulturista Richard Riedl. Do povedomia širokej športovej rodiny sa dostal predovšetkým po vlaňajších majstrovstvách sveta IFBB v juhokórejskom Džedžu, kde si vybojoval bronz v kategórii do 70 kg.

The bodybuilder Richard Riedl became Piešťany's best athlete of 2007. He gained recognition when he took the bronze in the 70 kg category at last year's IFBB World Championship in Jeju City (South Korea).

Der Bodybuilder Richard Riedl wurde zum besten Sportler der Stadt Piešťany für das Jahr 2007 gewählt. In das Bewusstsein der breiten Öffentlichkeit gelangte er vor allem nach der IFBB Weltmeisterschaft im vergangenen Jahr im südkoreanischen Jeju, bei der er sich Bronze in der Kategorie bis 70 kg erkämpfte.

Do posledného miesta zaplnené hľadisko Domu umenia nadšeným a dlhotrvajúcim potleskom ocenilo špičkovú českú speváčku Luciu Bílú. Jej strhujúce vystúpenie patrilo nesporne k najväčším umeleckým zážitkom posledného obdobia. Po koncerte dostala milý darček od jedného z obdivovateľov jej umenia.

The House of Arts, full up to the last seat, gave a long-lasting and enthusiastic applause to the top Czech singer Lucie Bílá. Her stirring performance is certainly among the greatest of contemporary artistic experiences. One of her admirers gave her a nice present after the concert.

Das Publikum im bis auf den letzten Platz gefüllten Zuschauerraum des Hauses für Kunst belohnte die hervorragende tschechische Sängerin Lucia Bílá mit begeistertem und lang anhaltendem Applaus. Ihr mitreißender Auftritt gehörte zweifelsohne zu den größten künstlerischen Erlebnissen der letzten Zeit. Nach dem Konzert überreichte ein Bewunderer der Sängerin eine kleine Aufmerksamkeit.

Piešťany sú jediné slovenské mesto, ktoré má v Izraeli svoju ulicu. ► „Street of Piešťany“ sa nachádza priamo v centre letoviska Eilat, ktoré je od roku 2005 partnerským mestom Piešťan. Osadenie názvu sa uskutočnilo za účasti piešťanského primátora, ktorý navštívil Izrael pri príležitosti konania svetovej konferencie Partnerské mestá a samospráva.

Piešťany is the only Slovak town whose name was used to name a street in Israel. "Street of Piešťany" is right down-town of the City of Eilat, a summer vacation spot. Eilat became a twin town to Piešťany in 2005. The street sign was mounted in the presence of the Piešťany Mayor who visited Israel to attend the Towns and Municipal Government World Conference.

Piešťany ist die einzige slowakische Stadt, nach der in Israel eine Straße benannt wurde. Die „Street of Piešťany“ befindet sich direkt im Zentrum des Badeortes Eilat, der seit 2005 zu den Partnerstädten von Piešťany zählt. Das Anbringen des Namensschildes fand im Beisein des Bürgermeisters von Piešťany statt, der Israel aus Anlass der Weltkonferenz „Partnerstädte und Selbstverwaltung“ besucht hatte.

Events - visits - meetings ■ Ereignisse - Besuche - Treffen

V rámci predsedníctva Slovenskej republiky vo Výbore ministrov Rady Európy sa v polovici apríla konala v Piešťanoch konferencia „Zlepšovanie správy na miestnej úrovni“. Jedným z najvýznamnejších hostí konferencie, ktorého prijal aj primátor Piešťan, bol generálny tajomník Kongresu miestnej a regionálnej samosprávy Rady Európy Ulrich Bohner.

As part of Slovakia's Chairmanship in the Council of European Committee of Ministers, Piešťany hosted the conference "IMPROVING LOCAL GOVERNMENT: TOOLS AND STRATEGY" in the middle of April. One of the most important guests received by the Mayor of Piešťany at the Conference was Ulrich Bohner, the Chief Executive of the Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe.

Im Rahmen des Vorsizes der Slowakischen Republik im Ministerkomitee des Europarates wurde in Piešťany in der zweiten Hälfte des Monats April die Konferenz „Verbesserung der Verwaltung auf lokaler Ebene“ abgehalten. Zu den bedeutendsten Gästen der Konferenz gehörte der Generalsekretär des Kongresses der Gemeinden und Regionen des Europarates, Ulrich Bohner, der auch von dem Bürgermeister der Stadt Piešťany empfangen wurde.

◀ Další ročník mezinárodního festivalu INTERNATIONAL JAZZ PIEŠŤANY otvorilo rakúsko-slovenské zoskupenie Gradischnig – Strasser Quartet. Počas tohtoročného festivalu, garantom ktorého je vždy Jozef Dodo Šošoka, milovníci džezu privítajú viacerých vynikajúcich hudobníkov z európskych krajín i USA. Festival potrvá do konca novembra.

Another year of the INTERNATIONAL JAZZ PIEŠŤANY Festival was opened by the Austrian-Slovak formation Gradischnig-Strasser Quartet. Jazz lovers are going to have the opportunity to welcome several outstanding musicians from European countries and USA. This event hosted by Jozef Dodo Šošoka will continue until the end of November.

Das diesjährige Festival „INTERNATIONAL JAZZ PIEŠŤANY“ eröffnete die österreichisch-slowakische Formation „Gradischnig – Strasser Quartet“. Während des Festivals, dessen Garant schon traditionell Jozef Dodo Šošoka ist, können Jazzfans mehrere hervorragende Musiker aus europäischen Ländern sowie den USA begrüßen. Das Festival dauert bis Ende November.

◀ Mladí umelci z rôznych kútov Európy sa predstavili piešťanskému publiku v rámci Európskeho festivalu umeleckého školstva. Záštitu nad festivalom prevzal predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra. Mesto Piešťany úspešne reprezentovali žiaci Základnej umeleckej školy.

Young artists from various corners of Europe presented themselves to the Piešťany public at the European Festival of Art Education. František Tondra, the Slovak Conference of Bishops Chair, extended his patronage to the event. The City of Piešťany was successfully represented by the Primary Arts School pupils.

Im Rahmen des Europäischen Festivals der Kunstschulen präsentierten sich dem Publikum von Piešťany junge Künstler aus allen Ecken Europas. Die Schirmherrschaft für das Festival übernahm František Tondra, Vorsitzender der Konferenz der Bischöfe in der Slowakei. Die Stadt Piešťany wurde von Schülern der Grundschule für Kunst erfolgreich vertreten.

Známy slovenský básnik a textár Kamil Peteraj sa stretol so svojimi priaznivcami na literárnom večere, ktorý moderovala Zuzana Belková. V neformálnej atmosfére diskutovali spolu so spisovateľom Gustávom Murínom o zdrojoch literárnej inšpirácie, ale aj o láske a jej mieste v ich tvorbe. Podujatie svojím vystúpením spestril piešťanský pesničkár Kamil Fano.

The well known Slovak poet and lyricist Kamil Peteraj met his fans at a literary evening moderated by Zuzana Balková. Together with the writer Gustáv Murín and in an informal atmosphere, they discussed their sources of literary inspiration and love and its place in their creations. The Piešťany songster Kamil Fano enlivened the event with his performance.

Der bekannte slowakische Dichter und Texter, Kamil Peteraj, traf sich mit Freunden im Rahmen eines Literatur-Abends, dessen Moderation Zuzana Belková übernahm. In einer lockeren Atmosphäre diskutierte er mit dem Schriftsteller Gustáv Murín zum Thema Quellen literarischer Inspiration, aber auch über Liebe und deren Stellenwert in ihrem Schaffen. Die Veranstaltung belebte mit seinem Auftritt der Liedermacher Kamil Fano aus Piešťany.

► Za účasti veľvyslanca Švajčiarskej konfederácie na Slovensku J. E. Josefa Areggera (uprostred) bol slávnostným prestrihnutím pásky dňa 25. apríla daný do prevádzky nový výrobný podnik v Krakovanoch pri Piešťanoch. Švajčiarska firma STÜRM AG tu vybudovala výrobný podnik na spracovanie hutníckeho materiálu.

The opening tape-cutting ceremony of a new manufacturing enterprise in Krakovany by Piešťany on April 25th was attended by H. E. Josef Aregger (middle), the Swiss Confederation Ambassador. STÜRM AG, a Swiss company, has chosen Krakovany as the site of their metallurgic materials plant.

Im Beisein seiner Exzellenz, des Botschafters der Schweizerischen Eidgenossenschaft in der Slowakei, Josef Aregger (mitte), wurde mit dem feierlichen Durchschneiden des Bandes am 25. April eine neue Produktionsstätte in Krakovany bei Piešťany eröffnet. Der Produktionsbetrieb zur Verarbeitung metallurgischer Erzeugnisse wurde von der Schweizer Gesellschaft „STÜRM AG“ gebaut.

► Pri príležitosti otvorenia výstavy diel maliara Maria Mikuliča z Bosny a Hercegoviny navštívil mesto Piešťany Sven Alkalaj, minister zahraničných vecí tohto balkánskeho štátu. Vzácneho hosťa spolu s organizátorom výstavy, galeristom Srečkom Mustagrudičom, prijal piešťanský primátor Remo Cicutto.

Sven Alkalaj, the Bosnia and Herzegovina Minister of Foreign Affairs, visited Piešťany on April 29th to open an art exhibition by painter Mario Mikulič who hails from this Balkan state. The esteemed guest was received by Remo Cicutto, the Mayor of the City of Piešťany, along with Srečko Mustagrudič, the exhibition's organiser and gallery owner.

Anlässlich der Eröffnung einer Ausstellung von Werken des Malers Mario Mikulič aus Bosnien-Herzegowina, besuchte am 29. April der Außenminister dieses Balkan-Landes, Sven Alkalaj, die Stadt Piešťany. Der seltene Gast wurde vom Bürgermeister Remo Cicutto sowie dem Galerist und Organisator der Ausstellung, Srečko Mustagrudič, empfangen.

Organizátorom fóra išlo predovšetkým o bližšie pochopenie previazania vinárstva jednotlivých krajín, prepojenie vinárstva na krajinu, jej kultúrne dedičstvo, históriu a gastronómiu jednotlivých regiónov.

Nemalý dôraz sa tu položil na atribúty vinárstva v oblasti zdravej a racionálnej výživy, ako vysoko účinného nástroja v prevencii vzniku a rozvoja viacerých ochorení, najmä civilizačných (kardiovaskulárnych a onkologických).

Viacerí účastníci fóra prijali s nadšením zámer vytvoriť medzinárodné pracovné skupiny, ktorých hlavným cieľom bude pripraviť spoločné projekty pre čerpanie európskych fondov z rôznych programov EÚ podporujúcich inovácie a aplikovaný výskum v poľnohospodárstve. O vysokej odbornej úrovni fóra svedčí aj to, že záštitu nad podujatím prevzali Slovenská poľnohospodárska univerzita (ktorá sa svojím zameraním okrem iného orientuje na vinohradníctvo ako významnú súčasť tvorby krajiny a pesto-vateľské prostredie viniča) a Slovenská technická univerzita, ktorá sa zameriava aj na problematiku produkcie vína a biotechnológií.

Práve preto stretnutie reprezentantov vysokých škôl, výskumných ústavov, producentov hrozna a výrobcov vína na fóre malo pre všetkých zainteresovaných svoj nena-hraditeľný význam.

Počas rokovania sa účastníci zamerali na pestovateľské prostredie hrozna, starostlivosť o toto prostredie, očakávané vplyvy klimatických zmien, metódy spracovania a ošetrovania pôdy, mechanizáciu, šľachtenie a výsadbu viniča, jeho výživu a ošetrovanie, spracovanie hrozna, výrobu vína, hodnotenie kvality hrozna a vína, postavenie vína vo výžive ľudí, jeho význam a vplyv na zdravotný stav, ekonomické a marketingové aspekty pestovania hrozna a výroby hroznových produktov, domáci a zahraničný obchod s týmito komoditami a pod.

Významnou stránkou fóra bolo aj vytvorenie podmienok pre prezentáciu vlastnej produkcie hrozna a vína, ktorá je, alebo v nedávnej minulosti bola, predmetom výskumu vo vedecko-výskumných projektoch zúčastnených krajín, ako aj vytvorenie podmienok pre všeobecnú propagáciu vína.

Náš najznámejší odborník na víno prof. Ing. Fedor MALÍK DrSc. vo svojom príspevku Filozofia slovenského vína veľmi zaujímavo hovoril o víne našich predkov a jeho ceste dejinami, ako voňalo a ako chutilo ešte v stredoveku, čo zostalo zo starých odrôd, ale aj o treťom tisícíročí v slovenských viniciach a pivniciach.

Napriek tomu, že Piešťany nie sú vinárskym mestom, miesto konania práve tu malo svoje opodstatnenie. Veď Piešťany sú mestom zdravia. A ako ukázalo vystúpenie viacerých odborníkov, kvalitné víno v správnej miere sa stáva nápojom zdravia.

... a nielen priatelia, ale predovšetkým výskumníci, poľnohospodári, producenti a výrobcovia, ktorých stredobodom záujmu je šľachtenie, výroba hrozna a vína. Priestory piešťanského Kursalonu vytvorili ideálne miesto na medzinárodné vinohradnícke a vinárske fórum VITICULTURE & VINICULTURE FÓRUM Slovakia 2008. Práve spojenie vína ako jedinečného nápoja a miestnej gastronómie tu počas rokovania konferencie vytvorilo priestor pre získanie zaujímavých informácií pre účastníkov.

... and not only friends, but mainly researchers, growers, and producers whose focus is cultivation and production of grapes and wine. The Piešťany Kursalon offered an ideal location for the international winemaking and viniculture convention VITICULTURE & VINICULTURE FORUM Slovakia 2008. The combination of wine as a unique drink and local gastronomy has created the right conditions for participants to gain interesting information during the conference.

... und nicht nur der Freunde, sondern vor allem der Forscher, Landwirte, Winzer und Hersteller, bei denen der Anbau von Trauben, ihre Veredelung und die Weinproduktion im Mittelpunkt des Interesses stehen. Die Räumlichkeiten des Kursalons von Piešťany boten den idealen Rahmen für das Internationale Forum für Weinbau und Weinherstellung „VITICULTURE & VINICULTURE FÓRUM Slovakia 2008“. Gerade die Verbindung des Weins als eines einzigartigen Getränkes mit der hauseigenen Gastronomie, schuf hier während der Konferenzsitzungen für die Teilnehmer gute Voraussetzungen für den Erwerb interessanter Informationen.

Fedor Malík

STRETILI SA PRIATELIA FRIENDS OF WINE HAVE MET ES WAR EIN TREFFEN DER FREUNDE DE WEINS

Drahomíra Moretová Foto Martin Palkovič

The forum organisers aimed for a better understanding of interconnectedness in viticulture of different countries, its connection to a country's cultural heritage, history and regional gastronomy.

Considerable emphasis was put on viticulture's role in healthy and rational nutrition as a highly effective tool to prevent the formation and development of several diseases, especially civilisation ills like cardiovascular diseases and cancer. Several forum participants enthusiastically welcomed the intent to create international work groups with an objective to prepare joint projects by drawing from European funds that support innovation and applied research in agriculture. As a testimonial to the forum's high professional level, the Slovak Agriculture University (which, among other specialisations, focuses on viticulture as a substantial part of landscape development as well as on cultivation of the vineyard environment) and Slovak Technical University (geared to wine production and biotechnology) extended their patronage to the event.

Therefore, the meeting of various representatives from universities, vine growers and wine producers was meaningful to all present. During the meeting, its participants concentrated on the grape growing environment and its care, expected impacts of climatic changes, methods of soil maintenance, mechanisation, vine cultivation and its planting, grapes processing, wine production, grapes and wine assessment, role of wine in human nutrition and its significance and effects on health, economic and marketing aspects of grapes and manufacture of grape products, local and foreign trade in these products, etc...

Another important part of the forum consisted of creating conditions to present own production of grapes and wine and promotion of wine in general as wine is, or was in the not so distant past, subject to scientific research and research projects in participating countries. Professor Ing. Fedor Malík DrSc., our best known wine expert, described the wine of our ancestors and its journey through history, how it smelled and

tasted in the Middle Ages, what is left from old varieties, and also the third millennium in Slovak vineyards and cellars in his article "The Philosophy of Slovak Wine".

Although Piešťany is not a typical wine town, its selection as the forum's venue had its rationale. After all, Piešťany is the town of health. And as presentations by several experts showed, quality wine in the right amount is becoming the beverage of health. ■

Den Veranstaltern des Forums ging es dabei vor allem um ein besseres Verständnis hinsichtlich der Verflechtung des Weinbaus der einzelnen Länder sowie seine Ankoppelung, an das jeweilige Land, sein Kulturerbe, seine Geschichte und die Gastronomie der einzelnen Regionen.

Ein hoher Wert wurde hier auf die Attribute des Weinbaus im Bereich der gesunden und rationalen Ernährung gelegt, als eines hochwirksamen Instrumentes zur Prävention von Entstehung und Entwicklung von Krankheiten, insbesondere zivilisationsbedingten (kardiovaskulären und onkologischen) Erkrankungen.

Mehrere Teilnehmer des Forums schlossen sich mit Begeisterung dem Vorhaben an, internationale Arbeitsgruppen zu bilden, deren Hauptziel die Vorbereitung gemeinsamer Projekte zur Abschöpfung von Fördermitteln aus verschiedenen Programmen der Europäischen Union zur Unterstützung von Innovationen und der applizierten Forschung ist. Vom hohen fachlichen Niveau des Forums zeugt unter anderem die Tatsache, dass die Schirmherrschaft der Veranstaltung von zweier Universitäten übernommen wurde. Die Slowakische Universität für Landwirtschaft (Slovenská poľnohospodárska univerzita) konzentriert sich in ihrer Studienausrichtung unter anderem auf den Weinbau, als bedeutenden Bestandteil der Landschaftsgestaltung und die Umgebung der Rebanlagen, die Slowakische Universität für Technik (Slovenská technická univerzita) befasst sich unter anderem mit der Problematik der Weinproduktion und der

Biotechnologie. Deshalb hatte das Treffen der Repräsentanten der Hochschulen und Forschungsinstitute sowie der Winzer und Weinhersteller im Rahmen des Forums für alle Beteiligten eine unersetzliche Bedeutung.

Im Verlauf der Sitzungen befassten sich die Teilnehmer mit Themen wie Umgebung der Rebanlage und deren Pflege, voraussehbare Einflüsse der Klimaveränderung, Methoden der Bearbeitung und der Pflege des Bodens, Mechanisierung sowie Veredelung und Anbau von Reben, Ernährung und Pflege der Reben, Verarbeitung der Trauben, Weinproduktion, Bewertung der Qualität der Trauben und des Weins, Stellenwert des Weins in der Ernährung der Menschen, seine Bedeutung und sein Einfluss auf die Gesundheit, Wirtschafts- und Marketingaspekte des Weinbaus und der Herstellung von Traubenprodukten, Innen- und Außenhandel mit diesen Erzeugnissen usw.

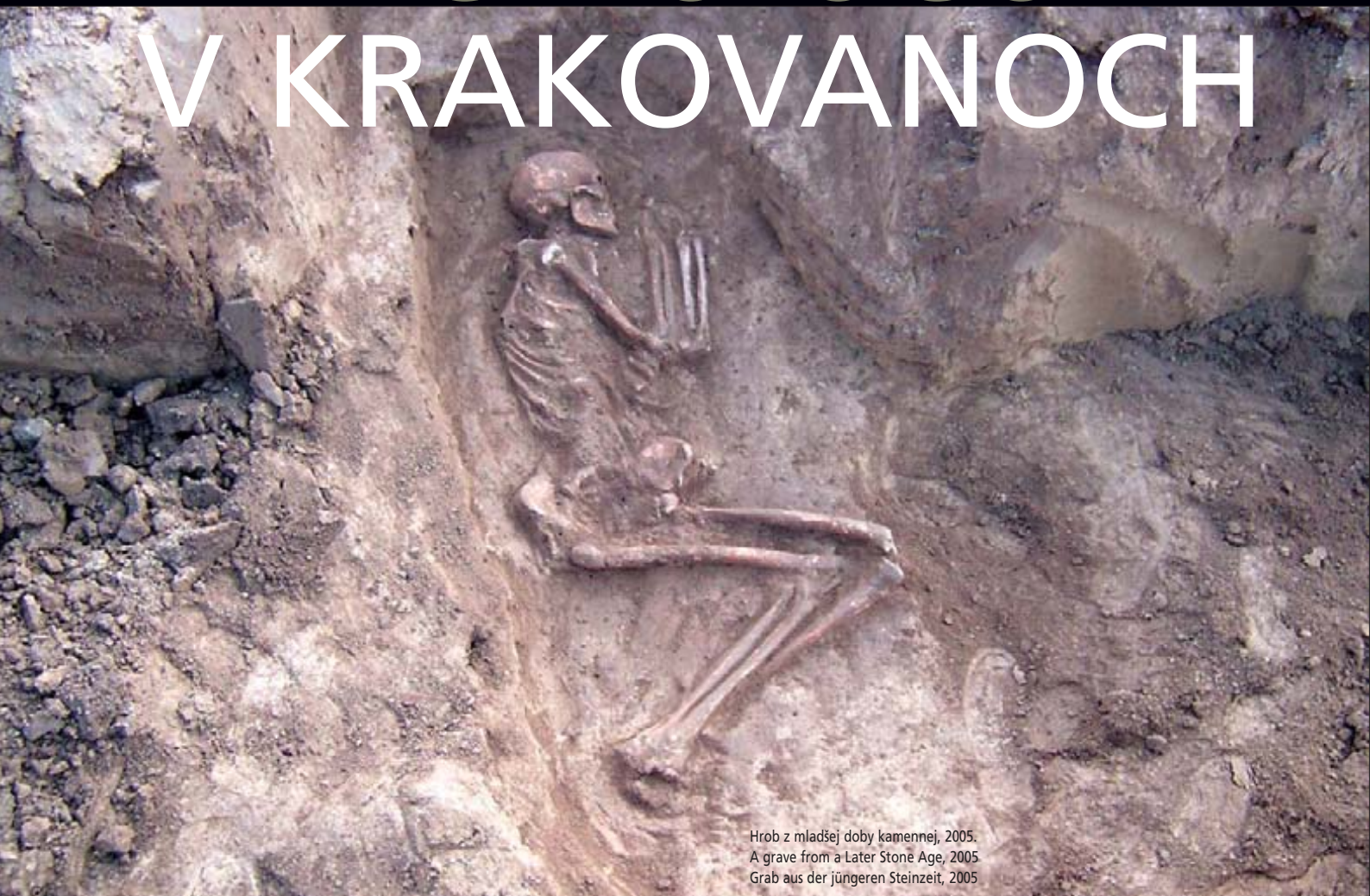
Ein wichtiger Aspekt des Forums war auch die Schaffung der Voraussetzungen für die Präsentation einer eigenen Trauben- und Weinproduktion, die nach wie vor im Rahmen wissenschaftlicher Forschungsprojekte der beteiligten Länder untersucht wird sowie der Voraussetzungen für eine allgemeine Werbung für Wein.

Unser bekanntester Wein-Spezialist, Prof. Ing. Fedor MALÍK DrSc., erzählte in seinem Beitrag „Filozofia slovenského vína“ (Philosophie des slowakischen Weins) Interessantes über den Wein unserer Vorfahren und seinem Weg durch die Geschichte, darüber, wie er duftete und wie er noch im Mittelalter schmeckte, welche der alten Sorten erhalten geblieben sind, aber auch über das dritte Jahrtausend in den slowakischen Weingärten und Weinkellern.

Auch wenn Piešťany keine Weinbautradition vorweisen kann, hat seine Wahl zum Austragungsort des Forums ihre Berechtigung. Piešťany ist doch eine Stadt der Gesundheit. Und wie die Beiträge mehrerer Spezialisten zeigten, wird ein qualitativ hochwertiger, in gesunden Maßen genossener Wein zu einem Gesundheitsgetränk. ■

VÍNA

NOVÉ OBJAVY ARCHEOLÓGOV V KRAKOVANOCH

Hrob z mladšej doby kamennej, 2005.
A grave from a Later Stone Age, 2005
Grab aus der jüngeren Steinzeit, 2005

NEW FINDINGS BY ARCHAEOLOGISTS IN KRAKOVANY NEUE ARCHÄOLOGISCHE ENTDECKUNGEN IN KRAKOVANY

Marián Klčo, Vladimír Krupa Foto Eva Drobná, Marián Klčo

Hoci prvá písomná zmienka o obci Krakovany a dedinke Stráže (ktorá je dnes súčasťou Krakovian) pochádza zo Zoborskej listiny z roku 1113, ich história siaha až do dávneho praveku. Vôbec najvýznamnejším archeologickým objavom, ktorý svojím významom presahuje hranice Slovenska, je objav malého pohrebiska s hrobmi, v ktorých boli pochovaní príslušníci germánskej kniežacej rodiny. Oba kostrové hroby boli nájdené náhodne - pri ťažbe hliny v miestnej tehelni (prvý hrob v roku 1933, druhý v roku 1939).

Although the first written reference about the village Krakovany and the little village Stráže (today part of Krakovany) was in Zobor Script from 1113, their history goes well back to prehistoric times. By far, the most significant archaeological finding, whose significance expands beyond Slovakia's borders, is the discovery of a small burial site with graves of members of a German noble family. Both graves were found by chance - while excavating clay at the local brickyard (first grave found in 1933, the other in 1939).

Obwohl die erste schriftliche Erwähnung der Ortschaften Krakovany und Stráže (heute ein Teil von Krakovany) auf die Zobor-Urkunde aus dem Jahr 1113 zurückgeht, reicht ihre Geschichte bis in die tiefste Urzeit zurück. Der mit Abstand wichtigste archäologische Fund, dessen Bedeutung die slowakische Grenze überschreitet, ist die Entdeckung eines kleinen Grabfeldes mit Gräbern, in denen die Angehörigen einer germanischen Fürstenfamilie bestattet wurden. Beide Gräber mit Körperbestattungen wurden dank Zufall, bei der Gewinnung von Lehm in der örtlichen Ziegelfabrik, entdeckt (das erste Grab im Jahre 1933, ein zweites 1939).

Neskôr (v období 2. svetovej vojny sa našiel tretí hrob, ktorý sa od predchádzajúcich líši tým, že mŕtvy bol pochovaný žiarovo, čo znamená, že ho spálili na hranici. V hrobách sa našlo množstvo vzácných a unikátnych predmetov – strieborné, bronzové a sklené nádoby, hlinená nádoba, zlatá spona, strieborné pozlátené tzv. motýľovité spony, strieborné spony zdobené drobnými zlatými aplikáciami, drevené vedierka s bronzovými kovaniami, strieborné lyžičky, strieborný nožík zdobený zlatou fóliou a i. Hroby pochádzajú z mladšej doby rímskej, presnejšie z 3. – 4. storočia n. l. A koncom 20. rokov 20. storočia tu objavili i menšie pohrebisko z obdobia sťahovania národov (4. – 5. storočie n. l.)

V posledných rokoch nebývalá výstavba v chotári obce, predovšetkým výstavba priemyselného areálu, ale i rodinných domov, vyvolala viaceré archeologické výskumy, ktoré realizovalo Balneologické múzeum v Piešťanoch. Výsledky výskumov boli zaujímavé, nálezov mnoho, a preto spomeňme aspoň tie najvýznamnejšie. V roku 2004 sa pri výkope základov rodinného domu Ing. J. Gallu našiel žiarový hrob lužickej kultúry (mladšia - neskorá doba bronzová). Spálené pozostatky minimálne dvoch ľudských jedincov - muža a ženy - boli uložené v amforovitej nádobe. Okrem žiarového hrobu sa na skúmanej ploche našli aj kostrové hroby priebežne datované do stredoveku až novoveku. V polohe Jutrá bolo v roku 2005 v areáli výstavby výrobného objektu (haly) firmy AGE objavené osídlenie lovcov z mladšieho obdobia staršej doby kamennej – mladého paleolitu. Azda najunikátnejším nálezom boli dva mamutie kly. Väčší v dvoch tretinách dĺžky pozdĺžne rozštiepený bol užším koncom (hrotom) položený na menší kel a na ploche pod ním a okolo sa našli kamenné štiepané nástroje a úštiny, surovina a malý fragment zvieracej kosti. Existenciu menšieho, len krátkodobého – sezónneho osídleného táboriska v tomto priestore potvrdili aj ďalšie nálezy. Pri výskume na ploche susedného stavebného areálu firmy WABASH TECHNOLOGIES bola z hĺbky 160 cm zo sprašového profilu vybratá zvieracia kosť – fragment lebky jeleňa s časťou koreňa parohu. Unikátny nález – predná časť lebky, fragmenty hornej a dolnej čeľuste a niekoľko zubov dnes už vyhynutého zvierateľa – nosorožca srstnatého pochádza tiež z tohto priestoru. Už pravekí lovci lebku „rozporcovali“ na niekoľko častí a na jednej strane povrchu vidno záseky – stopy činnosti človeka. Sú to stopy po delení koristi kamennými nástrojmi. Medzi najnovšie nálezy z tohto archeologického náleziska (november 2007) patrí fragment mamutieho kla dlhého až 150 cm. A opäť sa tu našli i kamenné štiepané nástroje. Tento objav je skutočne veľmi vzácny a úžasný. Doplní povestnú mozaiku pravekého osídlenia nielen tejto oblasti, ale v širších súvislostiach aj územia Slovenska. A je o to cennejší, že na Považí sa archeologické nálezy z tohto obdobia praveku

sústreďujú na sprašových chrbtoch Považského Inovca. Sú to náleziská v okolí Banky, Hubiny, Ratnoviec. Najznámejšie sú archeologické lokality v katastri obce Moravany nad Váhom, ktorú preslávila „Moravianska Venuša“. Ani tu medzi nálezmi nechýbajú pozostatky mamuta a iných pravekých zvierat.

Z mladších období praveku tu boli preskúmané a zdokumentované objekty z mladšej doby kamennej, neskorej doby bronzovej, staršej a mladšej doby železnej. Najmladšie skúmané osídlenie bolo stredoveké.

Zdá sa, že v dnešnej dobe už nič nestojí v ceste v premene stále väčších plôch poľnohospodárskej pôdy na stavebné pozemky. Takto prebieha vývoj aj v chotári obce Krakovany na nami posledne skúmaných polohách Jutrá a Záhumenice. Územie okolo cesty Piešťany – Vrbové sa postupne mení na priemyselnú aglomeráciu, devastuje sa kvalitná poľnohospodárska pôda a zanikajú aj niektoré výnimočné pohľady na krajinu a jej dominanty. Z hľadiska archeológie nám neostáva nič iné len výstavbou takto zasiahnuté plochy skúmať a pre najstaršiu históriu Slovenska zachrániť, čo sa dá. ■

Later, during WWII, a third grave was unveiled - it differed from the other two in that the deceased was burned on a pyre. Many rare and unique items were found in the graves – silver, bronze and glass vessels, a clay vessel, a gold buckle, a so called gold-plated silver butterfly buckles, silver buckles adorned with fine gold ornaments, wooden buckets with bronze fittings, silver spoons, a silver knife decorated with a gold foil and others. The graves originated in the early Roman era, more precisely in the 3rd - 4th century AD. In addition, a smaller burial site from the Migration era (4th - 5th century AD) was discovered in the latter part of the 1920's.

An unprecedented development in the village's cadastre in recent years, especially of

▼ Ucho rímskej bronzovej kanvice zdobené hlavou Medúzy, detail, zo starších nálezov.

Roman bronze jug handle adorned with the head of Medusa, detail, older finds

Henkel einer römischen Bronzekanne, verziert mit einem Medusenkopf, Detail aus älteren Funden

industrial constructions as well as residential homes, spurred several archaeological surveys conducted by the Museum of Balneology in Piešťany. The survey's results were interesting and abundant in findings that deserve to be mentioned.

In 2004, the digging of a basement for J. Gallo's residential home uncovered a burnt-burial grave from the Lusatian Culture (Early - Late Bronze Age). The burned remains of at least two human bodies - male and female - were stored in an amphora-like vessel. Apart from this burnt-burial grave, other bone graves were found, dating from the Middle Ages up to the New Age. Hunters' settlements from an Early Palaeolithic were discovered

prey was divided with stone instruments. The latest finding from this archaeological site (November 2007) is a fragment of a mammoth tusk reaching 150 cm. And again, stone splinting instruments were found here. This rare and marvellous discovery does not only complement the famous mosaic of prehistoric settlements in this area but also of the whole Slovakian territory. And it is all the more precious since archaeological findings in the Váh River area from this part of prehistoric times are mostly concentrated in Považský Inovec Mountain Range loess ridges. It includes the sites at Banka, Hubina and Ratnovce. The best known archaeological localities are in the village of Moravany nad Váhom where the famous "Venus from Moravany" was found. Similarly, among other discoveries, mammoth and other prehistoric animal remains were

found there. In terms of early prehistoric times, sites from Neolithic and Late Bronze Age and Early and Late Iron Age were analyzed and documented. The latest researched settlement was from the Middle Ages. Today, it appears that nothing can stop the land's large scale change from agricultural use to building lots. This development is also under way in Krakovany cadastral territory in Jutrá and Záhumenice. The land along the Piešťany - Vrbové road is gradually changing into an industrial agglomeration; quality agricultural land is being destroyed and even some unique landscape views and local dominating features are disappearing. From the point of view of archaeology, there is nothing left than to survey areas touched by such development and save whatever can be saved of Slovakia's oldest history. ■

▲ Odkryvanie mamutích klov, 2005.
Excavation of the mammoth tusks, 2005
Freilegung der Mammutstoßzähne, 2005

▼ Fragment mamutieho kla pripravený na prevoz, 2005.
A mammoth tusk fragment ready for transport, 2005
Fragment eines Mammutstoßzahnes, vorbereitet zum Transport, 2005

while constructing a production hall for AGE Company in the Jutrá area in 2005. The most unique findings probably consisted of two mammoth tusks. The bigger one, split up to two thirds of its length, was placed with its tip onto the smaller tusk while chipped stone tools and splinters, additional material and small fragments of animal bones were scattered around and under the tusk. Other findings confirmed the existence of a smaller, temporarily and seasonally inhabited camping site in this area. The archaeological survey also led to an animal bone (a deer skull fragment with a part of an antler) being dug out from a 160 cm thick loess profile at the neighbouring WABASH TECHNOLOGIES Company development site. A unique finding - front part of a skull, upper and lower jaw bone fragments and several teeth from an animal extinct today (the hairy rhinoceros) - also comes from this area. The prehistoric hunters "carved up" the skull into several pieces and hacks-signs of human activity are visible on the surface. The hacks prove that

S päter, während des 2. Weltkrieges, wurde ein drittes Grab gefunden. Im Unterschied zu den vorhergehenden, handelte es sich um ein Grab mit Brandbestattung, wobei der Tote auf einem Scheiterhaufen verbrannt wurde. In den Gräbern wurden zahlreiche kostbare und einzigartige Gegenstände gefunden - Gefäße aus Silber, Bronze und Glas, ein Tongefäß, eine goldene Schnalle, silberne und vergoldete, sogenannte schmetterlingsförmige Schnallen, silberne Schnallen, verziert mit feinen goldenen Applikationen, kleine Holzeimer mit Bronzebeschlägen, silberne Löffel, ein silbernes Messer, verziert mit goldener Folie und andere. Die Gräber stammen aus der frühromischen Zeit, genauer aus dem 3. - 4. Jh. n. Ch. Ende der 20er Jahre des 20. Jh. wurde hier außerdem eine kleinere Grabstätte aus der Zeit der Völkerwanderung (4. - 5. Jh. n. Ch.) entdeckt.

In den vergangenen Jahren führte ein regelrechter Bau-Boom im Gemeindegebiet, vor allem die Errichtung eines Industrieparks, aber auch von Familienhäusern, zu mehreren archäologischen Forschungsprojekten, durchgeführt von dem Balneologischen Museum in Piešťany. Die Ergebnisse der Forschungen waren aufschlussreich. Wir möchten hier zumindest die bedeutendsten unter den zahlreichen Funden erwähnen. Im Jahre 2004 wurde bei dem Ausheben des Fundaments für das Einfamilienhaus von Ing. J. Gallo ein Grab

saisonbedingt besiedelten Lagerplatzes in diesem Raum, belegen auch weitere Funde. Bei Forschungsarbeiten auf dem Gelände des benachbarten Baugrundstücks der Firma WABASH TECHNOLOGIES wurde in einer Tiefe von 160 cm dem Lößprofil ein Tierknochen entnommen - das Fragment eines Hirschschädels, mit einem Teil der Geweihwurzel. Ein weiterer einmaliger Fund - die Frontseite eines Schädels, Fragmente des Ober- und Unterkiefers sowie einige Zähne des ausgestorbenen Wollnashorns stammen

Am bekanntesten sind die archäologischen Lokalitäten im Gemeindegebiet von Moravany nad Váhom, berühmt geworden durch die sogenannte Venus aus Moravany. Auch hier kommen unter den Funden die Überreste eines Mammuts und anderer Urzeittiere vor.

Aus den früheren Abschnitten der Urgeschichte wurden hier Objekte aus der Jungsteinzeit, der späteren Bronzezeit sowie

Fragment lebky nosorožca srstnatého, stav po konzervovaní, 2006.

Skull fragment of a hairy rhinoceros, condition after conservation, 2006

Fragment vom Schädel eines Wollnashorns, Zustand nach seiner Konservierung, 2006

mit Brandbestattung der Lausitzer Kultur (jüngere - spätere Bronzezeit) gefunden. Die verbrannten körperlichen Überreste von mindestens zwei Menschen - die eines Mannes und einer Frau - lagen in einem amphorenartigen Gefäß. Neben dem Brandgrab wurden auf der untersuchten Fläche ebenfalls Gräber mit Körperbestattungen entdeckt, datiert vom Mittelalter bis in die Neuzeit. In der Lokalität Jutrá wurde 2005 auf dem Baugelände für eine Produktionshalle der Firma AGE ein Jagdlager aus dem jüngeren Abschnitt der Altsteinzeit - dem Jungpaläolithikum entdeckt. Den vermutlich einzigartigsten Fund stellen zwei Mammutstoßzähne dar. Der größere, auf zwei Dritteln der gesamten Größe längs gespalten, wurde mit dem schmalen Ende (der Spitze) auf den kleineren Stoßzahn gelegt. Auf der Fläche unter ihm und daneben wurden Abschlaggeräte, Abschläge, das Rohmaterial sowie ein kleines Tierknochenfragment gefunden. Die Existenz eines kleineren, nur kurzzeitig,

ebenfalls aus diesem Raum. Der Schädel wurde bereits von den Jägern der Vorzeit in mehrere Teile zerlegt, wobei er auf einer Seite Einkerbungen aufweist - die Merkmale menschlichen Einwirkens. Es handelt sich um Spuren einer Aufteilung der Beute mit Steingeräten. Zu den neuesten Artefakten aus der gleichen archäologischen Fundstätte (November 2007) gehört das Fragment eines 150 cm langen Mammutstoßzahns. Und auch hier wurden erneut Abschlaggeräte aus Stein gefunden. Dieser Fund ist grandios und sehr wertvoll. Er vervollständigt das berühmte Mosaik der urzeitlichen Besiedlung nicht nur dieser Region, sondern in breiteren Zusammenhängen gesehen, die des gesamten Gebietes der Slowakei. Und er ist umso wertvoller, weil sich in der Region Považie die archäologischen Funde aus diesem Abschnitt der Urgeschichte in den Lößrücken des Gebirges Považský Inovec konzentrieren. Es handelt sich um die Fundstellen in der Umgebung von Banka, Hubina und Ratnovce.

der älteren und jüngeren Eisenzeit untersucht und dokumentarisch erfasst. Die jüngste erforschte Besiedlung geht auf das Mittelalter zurück.

Der Verwandlung von immer größeren Agrarflächen in Baugrundstücke steht heute anscheinend nichts mehr im Wege. So ist der Verlauf der Entwicklung auch in dem Gemeindegebiet von Krakovany, in den von uns zuletzt untersuchten Lokalitäten Jutrá und Záhumenice. Der umgebende Raum der Straße Piešťany - Vrbové wandelt sich allmählich in ein industrielles Ballungsgebiet, qualitativ hochwertige landwirtschaftliche Nutzfläche wird zerstört, einige einzigartige Aussichten der Landschaft und ihre Dominanten verschwinden. Aus der Sicht der Archäologie bleibt uns nichts anderes übrig, als jene, durch den Bau angegriffene Flächen zu erforschen, um von der ältesten Geschichte der Slowakei alles, was nur möglich ist, zu retten. ■

Galéria Fontána sa v prvej polovici tohto roka opäť stala miestom niekoľkých zaujímavých výstav. Jednu z nich pripravil známy galerista Srečko Mustagrudič, ktorý v spolupráci s Mestom Piešťany a Slovenským paralympijským výborom predstavil obrazy bansko-bystrického maliara Milana Šteska(66). Vernisáž výstavy pod názvom Veľký návrat sa uskutočnila za hojnej účasti verejnosti a s veľmi priliehavým kultúrnym programom dňa 28. 02. 2008.

Once again, at the beginning of this year, the Fontána Gallery became the venue of several interesting exhibitions. Srečko Mustagrudič, a well known gallerist, prepared one of them as a guest curator. In cooperation with the City of Piešťany and the Slovak Paralympic Committee, he presented paintings by Milan Štesko from Banská Bystrica. The opening named "The great return" was organised amid a large public attendance and a very fitting cultural programme on February 28, 2008.

Die Galerie Fontána wird in der ersten Hälfte dieses Jahres erneut mehrere interessante Ausstellungen beherbergen. Eine davon bereitete der bekannte Galerist Srečko Mustagrudič vor. In Zusammenarbeit mit der Stadt Piešťany und dem Slowakischen Paralympischen Komitee stellte er Bilder des Malers Milan Štesko (66) aus Banská Bystrica vor. Die Vernissage der Ausstellung, unter dem Titel „Veľký návrat“ (Die große Rückkehr) fand bei großer Besucheranzahl, bereichert von einem passenden Kulturprogramm, am 28. 02. 2008 statt.

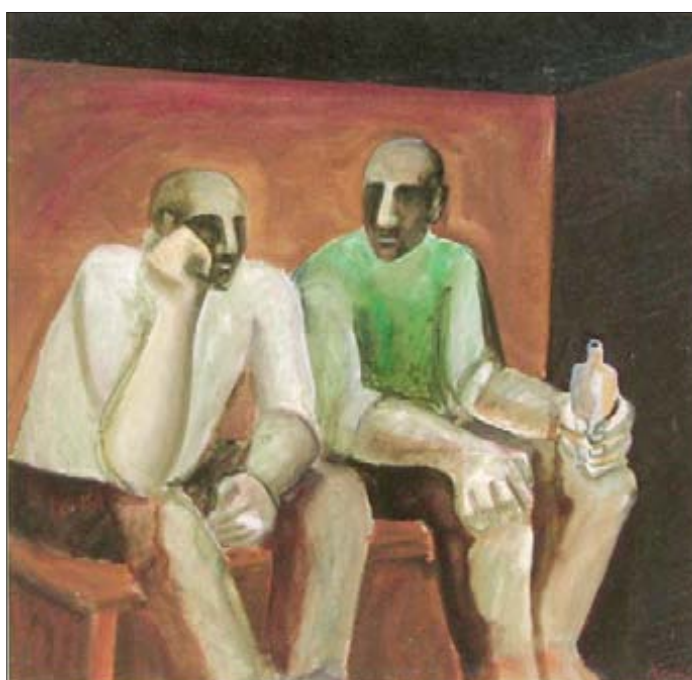

▲ Milan Štesko (zľava) so Srečkom Mustagrudičom na vernisáži výstavy.
Milan Štesko (left) with Srečko Mustagrudič at the exhibition's opening day.
Milan Štesko (l.) mit Srečko Mustagrudič auf der Vernissage der Ausstellung

Milan Štesko maliar miznúceho sveta

Milan Štesko a painter of a disappearing world
Milan Štesko ein Maler der schwindenden Welt

Kornel Duffek Foto Martin Palkovič, Martin Valo

◀ Posedenie.
Posedenie (Gathering)
„Posedenie“ (Geselligkeit)

Tvorba írečitého a málo preferovaného stredoslováka Milana Šteska sa inšpiruje valaským životom a osobitou ľudovou kultúrou horských pastierov. Jeho pohľad na tento svojrázny svet je zväčša nostalgický - musel sa už iba prizerať, ako

▼ Hrou na fujaru a gajdy spestril vernisáž Ján Palovič.

Ján Palovič enlivened the opening playing gajdy (back pipes and fujara (folk shepherd's fipple flute of unique design, originating from Slovakia)

Ján Palovič belebte die Vernissage mit dem Spiel auf Schalmei und Dudelsack.

▼ Dobrá nálada.
Dobrá nálada (Good mood)
„Dobrá nálada“ (Gute Laune)

mu mizne pred očami do nenávratna. Niečo z tej tvrdej, ale fascinujúcej atmosféry však stihol ešte zachrániť vo svojich obrazoch. A v tom treba vidieť jeho najväčší prínos.

Ak by sme M. Šteska chceli zaradiť do kontextu slovenského výtvarného umenia, našli by sme uňho hlbokú spriaznenosť s tvorbou jeho starších maliarskych druhov - Vladimíra Kompánka a najmä Milana Paštéku. Niekedy ich vo svojich obrazoch priamo cituje. Diváka zaujme hlavne úprimnosťou a baladičnosťou svojho výtvarného prejavu. V dôsledku slabnúceho zraku umelca ide viac-menej o uzavreté dielo. Preto bola prezentácia obrazov M. Šteska v Piešťanoch nielen objavná, ale aj záslužná. ■

The creations of the peculiar and seldom preferred Milan Štesko from Middle Slovakia are inspired by the Wallachian lifestyle and the unique folk culture of the mountain shepherds. His view of this distinctive world is mostly nostalgic - he could only stand by as it disappeared into oblivion right before his eyes. But he has managed to save some of this rugged and fascinating atmosphere in his paintings. And that is his greatest contribution.

If we want to fit M. Štesko into the Slovak visual arts context, we would find a deep connection to the visual creations of his older fellow artists - Vladimír Kompánek and especially Milan Paštéka. Sometimes, he literally cites them in his works. He grabs the viewer's attention mainly by the sincerity and ballad-like feel of his artistic expression. Because of the artist's weakening eyesight, his work is more or less complete. And that is why M. Štesko's art presentation in Piešťany was not only a revelation but also a gesture of acknowledgment. ■

In seinem Schaffen lässt sich der urige, wenig präferierte, mittelslowakische Künstler Milan Štesko durch das Leben der Schafhirten und die eigentümliche Volkskultur der Berghirten inspirieren. Seine Betrachtungsweise dieser einzigartigen Welt ist meist von Nostalgie gezeichnet - er konnte nur zusehen, wie sie sich vor seinen Augen unaufhaltsam im Jenseits verliert. Etwas von diesem harten, aber faszinierenden Kolorit konnte er doch in seinen Bildern retten. Und darin ist sein größter Beitrag zu sehen.

Sollten wir M. Štesko in den Kontext der slowakischen bildenden Künste einreihen wollen, würden wir bei ihm eine tiefe Verbundenheit mit dem Schaffen seiner älteren Maler-Kollegen, Vladimír Kompánek und vor allem Milan Paštéka, entdecken. In einigen Fällen zitiert er sie direkt auf seinen Bildern. Den Zuschauer fesselt er hauptsächlich durch die Ehrlichkeit und das balladische Gepräge seines künstlerischen Ausdrucks. Infolge seines schwächer werdenden Augenlichts gilt sein Werk als mehr oder weniger abgeschlossen. Deshalb war die Präsentation der Bilder von M. Štesko in Piešťany nicht nur „entdeckend“, sondern auch verdienstvoll. ■

▲ Zatúlaná, 1986.

Zatúlaná (Lost) 1986

„Zatúlaná“, (Die Verlorene) 1986

Otvoriť novú výstavnú sieň Piešťanského informačného centra výstavou karikatúr Piešťanca Boba Perneckého bol nesporne dobrý nápad. Autor tak mohol predstúpiť pred verejnosť súbežne v dvoch rovinách - ako architekt, ktorý naprojektoval výstavnú sieň na Pribinovej ulici, a ako karikaturista, ktorý v nej prezentoval svoj celkom osobitý intelektuálne poňatý humor so silným satirickým nábojom.

To launch the new Piešťany Information Centre exhibition room with an exhibition of caricatures by Piestany's own Bobo Pernecky was, without any doubt, a good idea. The author had a chance to step before his audience simultaneously in two positions - as the architect responsible for the exhibition room at Pribinova street, and as a caricaturist presenting his quite unique, intellectually geared humour with a strong satirical charge.

KARIKATÚRY

Den neuen Ausstellungssaal des Informationszentrums von Piešťany mit einer Karikaturausstellung des heimischen Bobo Pernecký zu eröffnen, war zweifelsohne eine gute Idee. Der Autor konnte sich der Öffentlichkeit gleichzeitig auf zwei Ebenen präsentieren - als Architekt, nach dessen Entwurf der neue Ausstellungssaal in der Pribinova Straße errichtet wurde und als Karikaturist, der darin seine ganz eigene, intellektuell verstandene und stark satirisch gefärbte Art des Humors darbietet.

BOBA PERNECKÉHO

Caricatures by Bobo Pernecký
Karikaturen von Bobo Pernecký

Petra Zámečnicková Foto Martin Palkovič

Na výstave Komunikáty bez slov a iné bublinky sa stretáva návštevník s typickými šrafovanými figúrkami Boba Perneckého. Predstavujú zväčša muža jednej podoby zachyteného v rôznych situáciách. Vo svojich karikatúrach ukazuje toho chytráckeho čertíka, driemajúceho v nás, ktorý s maximálnym nasadením svojej fantázie – a na úkor tých druhých - sa snaží využiť každú situáciu vo svoj prospech. Je tam podliezavosť, chamtivosť, túžba po moci, ale hlavne po peniazoch, ktoré sú tým zázračným kľúčom, umožňujúcim otvoriť bránu do celkom inej - vysnívanej - kategórie spoločnosti. Autor so zvláštnou záľubou fára aj do skrytých hlbín nášho podvedomia, aby vyniesol na povrch veci, ktoré by sme najradšej zatajili pred svojím okolím i sami pred sebou.

Ako karikaturista publikoval Bobo Pernecký v rôznych časopisoch (Roháč, Kultúrny život, Výtvarný život, Projekt, DominoFórum, Szpilky, Witty World...). Má za sebou veľa samostatných i kolektívnych výstav nielen doma, ale aj v zahraničí. Tu i tam získal niekoľko ocenení. Spomeňme aspoň hlavnú cenu - Zlatý súdok z Prešova (1998) a 2. cenu z talianskeho mesta Ancona (1991). Bez zveličenia možno povedať, že vystavujúci umelec už dávno patrí medzi uznávané a rešpektované osobnosti sveta karikatúry. Viac informácií, vrátane doterajšej tvorby Boba Perneckého, nájdete na webovej stránke <http://pernecky.kios.sk> ■

At the exhibition Communications without words and other bubbles, the visitor meets Bobo Pernecký's typically hatched characters. They mostly present the same man appearing in various situations. Through his caricatures, Bobo shows this sly little devil dozing inside of us, who, making the most of his imagination – and at the expense of others – is trying to use every situation to his advantage. There is bootlicking, greed, craving for power, but mainly for money - that miraculous key opening the gate to a completely different, fantasized category of society. With relish, the author digs into the depths of our subconscious to bring out things we prefer to hide from our surroundings as well as ourselves.

As the caricaturist Bobo Pernecký published his works in various magazines - Roháč, Kultúrny život, Výtvarný život, Projekt, DominoFórum, Szpilky, Witty World...). He has had many individual and group exhibitions and not only "at home" but also abroad. He has received a few awards including the main prize – Golden Barrell from Prešov (1998) and second place from Ancona, Italy (1991). Without exaggeration, our exhibiting author has been a long-time respected and recognised figure in the caricature world. For more information on this exhibition (and other works) visit his web site at <http://pernecky.kios.sk> ■

Im Rahmen der Ausstellung „Komunikáty bez slov a iné bublinky“ (Kommunikation ohne Worte und andere(Sprech)Blasen) begegnet der Besucher diesen typischen, schraffierten Figuren von Bobo Pernecký. Die meisten stellen einen gleich aussehenden Mann in

verschiedenen Situationen dar. Pernecký enthüllt in seinen Karikaturen jenen kleinen pfiffigen Teufel, der in uns schlummert und unter maximalen Einsatz seiner Fantasie – und auf Kosten anderer - versucht, jede Situation zu seinem eigenen Vorteil zu nutzen. Zum Vorschein kommen Heuchlerei, Habgier, Machtgier, aber vor allem die Sucht nach Geld, dem wundersamen Schlüssel, der die Tore zu einer vollkommen anderen Gesellschaftsschicht der Träume öffnet. Mit Vorliebe fährt der Autor „unter Tage“ unseres tief versteckten Unterbewusstseins, um von dort Dinge, die wir am liebsten nicht nur vor unserer Umwelt, sondern auch vor uns selbst verstecken würden, an die Oberfläche zu tragen.

Als Karikaturist publizierte Bobo Pernecký in diversen Zeitschriften (Roháč, Kultúrny život, Výtvarný život, Projekt, DominoFórum, Szpilky, Witty World...) und kann auf viele individuelle und kollektive Ausstellungen in seiner Heimat sowie dem Ausland zurückblicken. Hier und da räumte er auch einige Auszeichnungen ab. Von den wichtigsten sollen zumindest der Hauptpreis „Zlatý súdok z Prešova“ (das Goldene Fässchen von Prešov, 1998) und der 2. Preis aus der italienischen Stadt Ancona (1991) erwähnt werden. Fernab jeglicher Übertreibung kann gesagt werden, dass der ausstellende Künstler schon lange zu den namhaften und anerkannten Persönlichkeiten der Karikaturwelt gehört. Mehr Informationen über Bobo Pernecký sowie einen Überblick seines bisherigen Schaffens finden Sie auf der Webseite <http://pernecky.kios.sk>

Námestie - vpravo budova bývalej župnej nemocnice, v pozadí kostol.

The square - on the right, the former County Hospital building, the church in the background

Der Marktplatz - rechts das Gebäude des Gaukrankenhauses, im Hintergrund die Kirche.

Navštívili ste už...

Obec Čhtelnica

Marián Klčo, Vladimír Krupa Foto Eva Drobná

Čhtelnica – that means beautiful nature, rich history and interesting landmarks. The village lies in the west part of Piešťany County, where the southern slopes of the northern parts of Small Carpathian Mountain Range touch the northern promontories of Trnava Highlands in Čhtelnica Brook Valley. The diverse village surroundings include forested hills, valleys, sandstone slopes and lowlands. The northern part extends to the Dobrá Voda Karst and its karstic formations. A water reservoir built in Čhtelnica Valley is used for irrigation and fish farming. Recreational area called Výtoky with its chalets, a recreational centre, playing fields and smaller water ponds is a great destination for tourists and hikers.

Čhtelnica, das bedeutet ein wunderschönes Stück Natur, ereignisreiche Geschichte und interessante Denkmäler. Die Ortschaft liegt im westlichen Teil des Kreises Piešťany, am Anschluss der südlichen Hänge der Nordkarpaten an die nördlichen Ausläufer des Tyrnauer Hügellandes (Trnavská pahorkatina), im Tal des Čhtelnický Baches. Das Gemeindegebiet ist verschiedenartig, dazu zählen bewaldete Berge und Hügel, Täler, Sandsteinhänge sowie ebene Landschaften. Im nördlichen Teil des Gemeindegebietes verlaufen die Karstformationen des „Dobrovodský“ Karstes. In dem Čhtelnica-Tal wurde ein Talbecken zu Bewässerungs-zwecken und für die Fischzucht errichtet. Das Ziel von Touristen und Urlaubern ist das Erholungsgebiet „Výtok“, mit Ferienhäusern, einem Erholungszentrum, Spielplätzen und kleineren Wasserflächen.

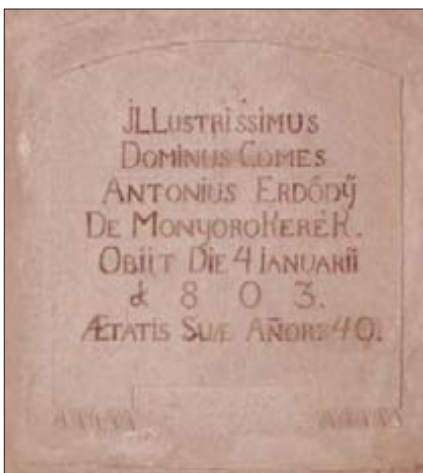
Have you already visited ...
village Čhtelnica

Besuchten Sie schon...
die Ortschaft Čhtelnica

Čhtelnica - to je nádherná príroda, bohatá história a zaujímavé pamiatky. Obec leží v západnej časti okresu Piešťany na styku južných svahov severnej časti Malých Karpát a severných výbežkov Trnavskej pahorkatiny v údolí Čhtelnického potoka. Chotár obce je rozmanitý - patria doň zalesnené vrchy i kopce, údolia, pieskovcové úbočia i rovinaté partie. Do severnej časti chotára obce zasahuje dobrovodský kras s krasovými útvarmi. V čhtelnickej doline bola vybudovaná údolná nádrž, ktorá slúži na zavlažovanie a chov rýb. Cieľom turistov i rekreatantov je rekreačná oblasť Výtok, kde sú vybudované chaty, rekreačné stredisko, ihriská a menšie vodné plochy.

Obec sa prvýkrát spomína v rokoch 1208 - 1209 v darovacej listine kráľa Ondreja II. pod názvom Wytelnize. Najstaršie osídlenie v chotári obce je datované do mladšej a neskorej doby kamennej. V chotári obce bolo zistených viac ako dvadsať sídlisk či osídlených polôh z tohto obdobia. Je to osídlenie v polohách sv. Róchus, Stará Chtelnica, Pálenica a ďalšie lokality, patriace do lengyelskej kultúry. Niekoľko z nich bolo čiastočne preskúmaných. V polohe Veľká Čížová, severozápadne od kostola sv. Jána Krstiteľa, sa nachádza kultúrne bližšie neurčené hradisko. Slovanské osídlenie dokladajú nálezy keramiky z obce i kostrový hrob. V intraviláne obce sa našli mladšie nálezy (17. - 19. stor.) súvisiace s tunajšou hrnčiarskou výrobou.

Chtelnica bola v minulosti poľnohospodárskym a remeselníckym mestekom. Výsadnú listinu z roku 1423, v ktorej sa obec nazýva „väčšie mestčko Wittence“ obnovil panovník Rudolf II. roku 1589. V rokoch 1530, 1599 a 1663 spustošili

▲ Najstarší hrob v krypte je hrob Antona Erdődyho.
Anton Erdődy's grave is the oldest in the crypt
Im ältesten Grab in der Krypta liegt Anton Erdődy begraben.

mestečko oddiely osmanskej armády, čo sa nepriaznivo odzrkadlilo na hospodárskej situácii.

Ďalšie privilégia dostalo mestčko Chtelnica od Mateja II. (listina z roku 1611), Karola VI. (listina z roku 1712). Významná bola i produkcia vína (roku 1552 až 217 tis. litrov), rozšírené bolo i mlynárstvo. Z ďalších remeselníkov to boli hrnčiari, krajčíri, čizmári, tkáči, súkenníci a ševci organizovaní v cechoch.

Z obce pochádza alebo tu pôsobilo niekoľko významných osobností: kňaz, bakalár i magister filozofie Tomáš Chovanček, zakladajúci člen Matice slovenskej a Spolku sv. Vojtecha v Trnave Juraj Obermayer, pansláv a rusofil František V. Šimončík, chemik, člen korešpondent SAV František Kozmál, sochár Jozef Ostrovský, univerzitný profesor, lekár a spisovateľ Karol Kapeller a mnohí iní.

V obci, ktorá má skôr charakter mestčka, je množstvo zaujímavých pamiatok. Najstaršou z nich je kostol sv. Jána Krstiteľa (z konca 13. - zač. 14. stor.). Významnými pamiatkami sú rímsko-katolícky kostol Najsvätejšej Trojice (z konca 18.

▲ Pohľad do krypty pod kostolom.
A look inside the crypt under the church
Einblick in die Krypta unter der Kirche

storočia), postavený na mieste staršej stavby, a budova fary. Pod kostolom je krypta s hrobkami svetských hodnostárov - príslušníkov rodu Erdődyovcov a Pálffyovcov a miestnych kňazov. Medzi drobné sakrálne pamiatky - a v Chtelnici je ich skutočne veľa - patria kaplnky, prícenné kríže a sochy. Kaplnku Sedembolestnej Panny Márie na cintoríne dal v roku 1737 postaviť cechmajster chtelnického čizmárskeho cechu Ján Trebiský. V údolí neďaleko obce leží kaplnka sv. Rócha postavená na konci 17. storočia z vďaky za skončenie morovej epidémie. Ďalej je tu kaplnka sv. Kríža pri cintoríne a kaplnka Panny Márie, stojaca pri ceste do Dechtíc. Nádherné klasicistické súsošie Kalvárie z roku 1800 stojí pri kostole Najsvätejšej Trojice. V chotári obce sa nachádzajú ďalšie kríže, pomníky, pamätníky a pamätné tabule z 18., 19. a 20. storočia.

Zaujímavý je epitaf čizmárskeho majstra z roku 1737 v kaplnke Bolestnej Panny Márie na cintoríne.

Najvýznamnejšou pamiatkou svetskej architektúry v obci je kaštieľ, ktorý tvorí dominantu obce. Už koncom 16. storočia tu stál opevnený renesančný objekt, neskôr prestavaný. V druhej polovici 18. storočia dostal barokovú podobu. Okolo hlavnej budovy postavili štyri jednoposchodové pavilóny. Majiteľmi boli chorvátsky bán Krištof Ungnad, neskôr Erdődyovci a napokon do polovice 19. storočia Pálffyovci. O zariadení kaštieľa máme

podrobné informácie z inventáru z roku 1802. Do našich čias sa z neho nezachovalo, žiaľ, nič. Prevažná časť zariadenia bola zničená pri rabovačkách v rokoch 1918 a 1945. Medzi zaujímavé stavebné pamiatky patrí aj kúria z 18. storočia a poľovnícky zámček pri Výtoku z prvej polovice 19. stor.

Dnes v obci sídlia rôzne súkromné firmy, obchody a poľnohospodárske družstvo. Voľnočasové aktivity sú zamerané na hudobné súbory, športové kluby a záujmové spolky. ■

The village is mentioned as Wytelnize for the first time in the King Ondrej II (Andrew II) donation deed from 1208 - 1209. The oldest settlement in the village area is dated as of late and early Stone Age. More than twenty settlements or inhabited areas from the mentioned periods were found in the village's

cadastral territory. They included the settlements in St. Rochus, Old Chtelnica, Pálenica and other localities belonging to the Lengyel Culture. Some of them were partially excavated.

A fortification from an unidentifiable culture can be found in Veľká Čížová, south-west from the church of St. John the Baptist. Ceramic artefacts as well as a skeletal grave found in the village's territory point to a Slavic settlement. Younger findings (17th - 19th century) connected to the local pottery production were found in the village's inner cadastral area.

Neolitická plastika Venuše objavená v roku 2001.
A Neolithic sculpture of Venus discovered in 2001
Neolithische Venus-Plastik, entdeckt im Jahre 2001

In the past, Čhtelnica was a town of agriculture and handicraft trades. In 1589, the Emperor Rudolf II renewed the Deed of Privileges from 1423 naming the village as a "larger town Wittence". In 1530, 1599 and 1663 the Osman Army troops ravaged this little town which negatively influenced its economy. The little town of Čhtelnica received other privileges from King Matej II (deed from 1611) and Karol VI (deed from 1712). The town's wine production was significant (217 000 litres in 1552), its milling was extensive, too. When it comes to other crafts, potters, tailors, boot makers, weavers, cloth makers and shoemakers were organised in guilds.

Some significant figures came from or lived and worked in the village: Tomáš Chovanček - priest, Bachelor and Master of Philosophy; Juraj Obermayer - a founding member of Matica slovenská and the St. Vojtech (St. Adalbert) Society in Trnava; František V. Šimončík - Pan-Slav and Russophile; František Kozmál - chemist and the Slovak Academy of Science Member - Correspondent; sculptor Jozef Ostrovský; Karol Kapeller - University Professor, Doctor and writer, and many others.

There are many interesting landmarks in this village which is more like a little town. The oldest is the church of St. John the Baptist (end of 13th - beginning of 14th century). Other significant

▲ Neskorobaroková Kálvária.
Late Baroque Calvary
Kalvarienberg, später Barock

commissioned by Ján Trebiský, the Čhtelnica Boot Guild Head Master in 1737. The Chapel of St. Rochus located in a valley near the village was built at the end of the 17th century as a sign of gratefulness for the end of the plague epidemic. The village's cadastral territory abounds in crosses, memorials, memorial plaques and tombstones from the 18th, 19th and 20th centuries. One that deserves a mention is the epitaph from 1737 on the master boot maker's tomb in the Chapel of St. Mary the Virgin. The most significant example of secular architecture is the manor that dominates the village. A fortified Renaissance structure which was later rebuilt was in its place as early as the end of the 16th century. It got a new Baroque look in the second half of the 18th century. Four pavilions with two floors were added to the main building. The building was owned by a Croatian Ban Krištof Ungnad, later by the Erdödy family and up until the middle of the 19th century by the Pálffy clan. We have detailed information about its furnishings from the 1802 inventory. Unfortunately, nothing survived till today. A major part of the manor was destroyed due to lootings in 1918 and 1945. Also a manor from the 18th century and a hunting

▲ Kaštieľ v podobe po poslednej veľkej prestavbe v neskorobarokovom duchu.

The shape of the manor after its last extensive reconstruction in Late Baroque Style

Das Schloss nach seinem letzten großen Umbau im Stil des späten Barocks

landmarks include the Roman Catholic church of the Holy Trinity (end of 18th century), constructed in place of an older building, and an adjoining rectory. A crypt under the church contains tombs of secular dignitaries - members of Erdödy a Pálffy families - and local priests. Small sacral memorials - and there are really many of them in Čhtelnica - include chapels, road crosses and statues. The cemetery Chapel of Our Lady of Sorrows was

▲ Hrob národovca Juraja Obermajera.
Juraj Obermayer's grave
Das Grab des Patrioten Juraj Obermayer

lodge next to Výtoky from the first half of the 19th century are among the area's interesting architectural landmarks.

Today, various private companies, businesses and an agricultural co-operative are situated in the village. Leisure activities focus on music ensembles, sports clubs and special-interest societies. ■

Die Ortschaft wird zum ersten Mal in den Jahren 1208 - 1209 in einer Schenkungsurkunde des Königs Andreas der II. unter dem Namen Wytelnize erwähnt. Die älteste Besiedlung des Gemeindegebietes datiert sich in die jüngere und spätere Steinzeit. In

▲ Plastika sv. Jána Krstiteľa na priečelí kostola.
A statue of St. John the Baptist at the front of the church
Eine Plastik des hl. Johannes des Täufer an der Frontseite der Kirche

▼ Plastika sv. Jozefa na priečelí kostola.
A statue of St. Joseph at the front of the church
Eine Plastik des hl. Josef an der Frontseite der Kirche

der Umgebung wurden mehr als 20 Siedlungen oder besiedelte Stellen aus dieser Periode entdeckt. Es sind Siedlungen in den Lokalitäten Hl. Rochus, Stará Čhtelnica, Pálenica und weiteren, die in die Lengyel-Kultur eingeordnet werden. Einige von ihnen wurden teilweise untersucht. In der Lokalität Veľká Čížová, nordwestlich der Kirche zum hl. Johannes der Täufer, befindet sich eine Burgfeste, deren Einordnung in eine bestimmte Kultur nicht möglich war. Eine slawische Besiedlung belegen Keramikfunde im Ort sowie ein Grab mit Körperbestattung. Im Gemeindegebiet wurden auch jüngere Funde gemacht (17. – 19. Jh.), die mit dem hiesigen Töpferhandwerk in Zusammenhang

stehen. Čhtelnica war in der Vergangenheit ein kleines Städtchen, geprägt durch Landwirtschaft und Handwerk. Eine Privilegirkunde aus dem Jahr 1423, in der die Gemeinde als „größeres Städtchen Wittence“ geführt wird, erneuerte der Herrscher Rudolph II. im Jahre 1589. In den Jahren 1530, 1599 und 1663 wurde die kleine Stadt durch Einheiten der Osmanischen Armee verwüstet, was sich negativ in der wirtschaftlichen Situation widerspiegelte.

Weitere Privilegien erhielt das Städtchen Čhtelnica von Matthias II. (Urkunde aus dem Jahr 1611) sowie Karl VI. (Urkunde aus dem Jahr 1712). Bedeutend war ebenfalls die Weinproduktion (im Jahre 1552 bis 217.000 Liter), verbreitet war auch die Müllerei. Weitere Handwerke vertraten Töpfer, Schneider, Schumacher, Weber, Tuchmacher und Schuster, organisiert in Zünften.

Aus dem Ort stammten beziehungsweise wirkten hier einige bedeutende Persönlichkeiten:

Schmerzensreichen Jungfrau Maria auf dem Friedhof ließ im Jahre 1737 der Zunftmeister der Schumacherzunft von Čhtelnica, Ján Trebiský, errichten. Im Tal unweit des Dorfes steht die Kapelle des hl. Rochus, erbaut Ende des 17. Jahrhunderts als Dankbekundung für das Ende der Epidemie des Schwarzen Todes. Außerdem befinden sich hier die Kapelle des Hl. Kreuzes am Friedhof sowie die Kapelle der Jungfrau Maria, am Rand der Straße nach Dechtice. Eine wunderschöne Statuengruppe „Kalvarienberg“ im klassizistischen Stil, aus dem Jahr 1800, steht neben der Kirche zur Allerheiligsten Dreifaltigkeit. Im Gemeindegebiet befinden sich weitere Kreuze, Mahnmale, Denkmäler und Gedenktafeln aus dem 18., 19. und 20. Jahrhundert. Beeindruckend ist ebenfalls der Epitaph eines Schuhmachermeisters aus dem Jahr 1737 in der Kapelle der Schmerzensreichen Jungfrau Maria auf dem Friedhof.

Das bedeutendste Denkmal der weltlichen

▲ Nádobý pochádzajúce z jednej z hrnčiarских dielni v Pekelnej ulici, 17. - 18. stor.
Vessels from one of the pottery workshops in Pekelná ulica (Hell Street), 17th - 18th century
Gefäße aus Töpfereien in der Pekelná Straße, 17. - 18. Jh.

der Geistliche, Bakkalaureus und Magister der Philosophie Tomáš Chovanček; das gründende Mitglied der „Matica slovenská“ und des „Spolok sv. Vojtecha“ in Trnava Juraj Obermayer; der Panslawist und Russophile František V. Šimončič; der Chemiker, Mitglied-Korrespondent der Slowakischen Akademie der Wissenschaften (SAV) František Kozmál; der Bildhauer Jozef Ostrovský; der Universitätsprofessor, Arzt und Schriftsteller Karol Kapeller und viele andere.

In der Ortschaft, die mehr den Charakter einer Stadt trägt, befinden sich zahlreiche interessante Denkmäler. Das älteste von ihnen ist die Kirche zum hl. Johannes dem Täufer (Ende des 13. – Beginn des 14. Jh.). Weitere bedeutende Denkmäler stellen die römisch-katholische Kirche zur Allerheiligsten Dreifaltigkeit (vom Ende des 18. Jh.), errichtet an Stelle eines älteren Bauwerks und das Pfarrhaus dar. Unter der Kirche befindet sich eine Grabkammer mit Grüften weltlicher Würdenträger, Angehöriger der Geschlechter Erdödy und Pálffy sowie ortsansässiger Geistlicher. Zu den kleineren sakralen Denkmälern – und davon gibt es in Čhtelnica tatsächlich viele – gehören Kapellen, Straßenkreuze und Statuen. Die Kapelle der

Architektur und ein Wahrzeichen des Dorfes stellt das Schloss dar. Bereits Ende des 16. Jh. stand hier ein befestigtes Objekt im Renaissancestil, das später umgebaut wurde. In der zweiten Hälfte des 18. Jh. erhielt es seine barocke Form. Um das Hauptgebäude herum wurden vier einstöckige Pavillons errichtet. Zu seinen Besitzern gehörten zum Beispiel der Ban von Kroatien Kristof Ungnad, später das Geschlecht der Erdödy und zuletzt, bis Ende der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts, das Adelsgeschlecht Pálffy. Einen detaillierten Aufschluss über die Einrichtung des Schlosses bietet ein Inventarverzeichnis aus dem Jahr 1802. Heute ist von ihr leider nichts mehr erhalten geblieben. Zum größten Teil wurde sie bei Plünderungen in den Jahren 1918 und 1945 zerstört. Zu den sehr interessanten Baudenkmalern zählen ein Landsitz aus dem 18. Jh. und ein kleines Jagdschloss nahe des Erholungsgebietes „Výtok“, aus der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts.

Heute haben in der Ortschaft mehrere Privatunternehmen, Geschäfte sowie eine landwirtschaftliche Farm ihren Sitz. Die Freizeitaktivitäten richten sich auf Musikensembles, Sportclubs und Interessengemeinschaften. ■

VÝSTAVA K DVOM PIEŠŤANSKÝM POŠTOVÝM JUBILEÁM

Alexander Urminský Foto Martin Palkovič, archív autora a Milana Vanču

An exposition
to celebrate two
Piešťany Postal
service
anniversaries

Ausstellung
anlässlich zweier
Postjubiläen
in Piešťany

Z príležitosti 170. výročia otvorenia prvého poštového úradu v Piešťanoch a 80. výročia vydania prvej poštovej ceniny s námetom mesta bola koncom februára 2008 sprístupnená v galérii Fontána výstava, ktorá sa zamerala na poštovú grafiku a poštové známky, korešpondenčné a správne poštové lístky, ale aj poštové pečiatky, predstavujúce drobné umelecké diela. Všetky vystavené exponáty majú súvislosť s Piešťanmi alebo ich regiónom.

An exhibition at the Fontána Gallery was opened to the public at the end of February 2008 to mark the 170th anniversary of the opening of the first Post Office in Piešťany and the 80th anniversary of the first postage stamp with a theme of the town. The exhibition concentrated on postal graphics and postage stamps, pre-paid correspondence and administrative lettersheets, but also on postal seals depicting small art works. All exhibited pieces had some connection to Piešťany or its region.

Zum 170. Jahrestag der Eröffnung des ersten Postamtes in Piešťany und dem 80. Jubiläum der Herausgabe des ersten Postwertzeichens mit einem Motiv der Stadt, wurde Ende Februar 2008 in der Galerie Fontána eine Ausstellung über Postgrafik, Briefmarken, Postkarten (frühere Korrespondenzkarten) und Postscheine sowie Poststempel, die oft kleine Kunstwerke darstellen, eröffnet. Alle ausgestellten Exponate stehen in Zusammenhang mit Piešťany oder seiner Region.

▲ Na vernisáži výstavy prehovorila aj Jarmila Brychtová (druhá zľava), riaditeľka odboru pošty Ministerstva dopravy, pošt a telekomunikácií, vedľa nej kurátor Martin Valo a Alexander Urminský.

Jarmila Brychtová, Department Director from Ministry of Transport, Postal services and Telecommunications, gave a speech at the exhibition's opening day (second left), next to her exhibition curators Martin Valo and Alexander Urminský

Eine Ansprache im Rahmen der Vernissage zur Ausstellung hielt auch Jarmila Brychtová (zweite v.l.), Leiterin des Referates Post am Ministerium für Verkehr, Post und Telekommunikation; neben ihr sind der Kurator Martin Valo und Alexander Urminský zu sehen.

Na Frauenfeldovej mape Piešťan z roku 1824 je na nároží dnešnej Nitrianskej a Teplickej ulice dom s názvom Posthorn, teda poštová trúbka. Predpokladáme, že práve tam bola zberňa pošty (poštová schránka) pre poštový úrad v Hlohovci, kde vtedy sídlil aj zemepán.

Na jar roku 1838 bol počas kúpeľnej sezóny na skúšku otvorený prvý poštový úrad aj v Piešťanoch. V ďalšom roku už k jeho otvoreniu nedošlo. Možno preto, že o tieto služby nebol až taký záujem, nie je však vylúčené ani to, že poštová linka po Považí smerom na Trenčín sa neujala. Nakoniec od roku 1851 sa Piešťanci dočkali svojho trvalého poštového úradu. Miesto jeho sídla sa dá lokalizovať pomocou pohľadnice z konca 19.

storočia. Na vile Fürstov dom (aj dvor), tam vidieť nápis Postgebäude, teda budova pošty. Na ďalšej pohľadnici spred roku 1905 je na nádvorí Postgebäude, odkiaľ bol vchod na poštu, listonoš - Glos „báči“ s poštovou brašnou. Definitívne miesto našla piešťanská pošta - už pod názvom Poštový a telegrafný úrad - v účelovej budove, ktorú vyprojektoval akademik Emil Belluš, a verejnosti bola sprístupnená v roku 1931 na nároží Kukučínovej a Poštovej ulice.

Teraz prejdime k vlastným exponátom. Obrázok Piešťan na poštovom lístku sa po prvýkrát objavil v roku 1928 pri príležitosti 10. výročia vzniku Česko-Slovenska. Od vydania prvej poštovej ceniny s námetom Piešťan nás teda delí okruhlych 80 rokov. Postupne boli

vydávané ďalšie poštové lístky Česko-Slovenskej republiky, Slovenskej republiky 1938-1945 a II. Česko-Slovenskej republiky, posledný v roku 1968 k Svetovej výstave poštových známok PRAGA 1968. Od roku 1928 do roku 1968 bolo spolu vydaných osem poštových lístkov s piešťanským motívom. Zobrazené boli hotel Thermia Palace, kúpele Irma, Kolonádový most i Grand Hotel Royal. Na natlačenej známke sa vystriedali postupne T. G. Masaryk, Edvard Beneš, Andrej Hlinka, Milan Rázus a silueta Bratislavského hradu. Vzhľadom k tomu, že poštové tarify boli po desaťročia stabilné, vydávala čs. pošta aj fotopohľadnice s natlačenou známkou. Boli to taktiež poštové ceniny, rovnako ako aj poštové lístky, lebo mali výplatnú hodnotu. V rokoch 1949 až 1952 bolo vydaných spolu šesť fotopohľadníc s natlačenou známkou vtedajšieho prezidenta Klementa Gottwalda. Zobrazovali komplex Thermia Palace a kúpele Irma z rôznych pohľadov. Na niektorých je záber ponad Kolonádový most. Väčšina týchto poštových lístkov a fotopohľadníc s natlačenou známkou bola prezentovaná na výstave.

K vrcholom poštovej grafiky však patrí poštová známka. O vyobrazenie na nej je vždy veľký záujem ako zo strany ich tvorcov, tak aj zo strany vyobrazených skutočností. Znamená zviditeľnenie mesta, krajiny či osoby, alebo štátno-politickej, kultúrnej či historickej udalosti pre širokú verejnosť doma i v zahraničí. Ide vlastne o reklamu prostredníctvom malého umeleckého dielka, vydaného v miliónových nákladoch. O poštových známkach venovaných Piešťanom sme podrobne písali v zimnom čísle 2007/08 nášho štvrťročníka na stranách č. 45 – 48. ■

▲ List z Grazu, adresovaný doktorovi F. E. Schererovi, zakladateľovi Vojenského kúpeľného ústavu. Na zadnej strane listu je najstaršia známa pečiatka pošty v Piešťanoch.

This letter from Graz is addressed to F. E. Scherer MD, the Military Spa Institute founder. The oldest known Piešťany Post Office seal is on the other side.

Ein Brief aus Graz, adressiert an Dr. F. E. Scherer, den Begründer der Militär-Kuranstalt. Auf seiner Rückseite befindet sich der älteste bekannte Stempelabdruck der Post von Piešťany.

▲ Po prvýkrát boli Piešťany vyobrazené na poštovom (korespondenčnom) lístku roku 1928. Ide o pohľad na hotel Thermia Palace a kúpele Irma. Na známke je portrét prezidenta T.G. Masaryka.

Piešťany was first depicted on a pre-paid letter sheet from 1928. It is a view of Thermia Palace Hotel and Irma Baths. President T. G. Masaryk is on the stamp.

Zum ersten Mal wurde Piešťany auf einer Postkarte (Korrespondenzkarte) aus dem Jahr 1928 abgebildet. Diese bietet einen Blick auf das Hotel Thermia Palace und das Kurhaus Irma. Die Briefmarke trägt das Portrait des Präsidenten T.G. Masaryk.

A map of Piešťany by Frauenfeld from 1824 features a building named "Posthorn" (i.e. a post trumpet) at the corner of Nitrianska and Teplická Streets. We presume it to be a mail collecting point (a mail box) for the Post Office in Hlohovec where the local landlord resided.

During the spring spa season of 1838, the first post office was opened in Piešťany on a trial basis. It never re-opened the next year. It could have been because of lack of interest in such services, but the possibility that a postal route in the direction of Trenčín wasn't a success cannot be discounted either. Finally, Piešťany residents got their permanent post office in 1851. Its location can be determined from a post card from the end of the 19th century. The inscription "Postgebaude" (i.e. Postal building) appears

on the Fürst House villa. Another postcard from before 1905 features a front yard of the "Postgebaude" with an entry to the post office and a postman "uncle" Glos with his post bag. The Piešťany Post Office found its permanent location – already under the name Post and Telegraph Office – in a building designed and planned by Academician Emil Belluš; it was opened to the public at the corner of Kukučínova and Poštová Streets in 1931.

Going back to the actual exhibition items, a picture of Piešťany appeared on lettersheets for the first time in 1928 to commemorate the 10th anniversary of the Czechoslovakian Republic. So a round 80 years have passed from printing the first postage stamp with Piešťany. Gradually, other Czechoslovak Republic, Slovak Republic 1938 – 1945 and

the second Czechoslovak Republic postal letter sheets were printed; the last one appeared in 1968 for the World Post Stamp Exhibition Praga 1968. From 1928 till 1968, eight postal lettersheets with motifs from Piešťany were printed depicting Thermia Palace Hotel, Irma Baths, the Colonnade Bridge and the Grand Hotel Royal.

The printed stamps depicted the portraits of T. G. Masaryk, Edvard Beneš, Andrej Hlinka, Milan Rázus and a silhouette of Bratislava Castle successively. Since postal tariffs were stable for decades, the Czechoslovak Postal Service sold photo-postcards with pre-printed stamps. They acted as postage as well as postal lettersheets - they were cashable at their face value. From 1949 to 1952, six photo-postcards were pre-stamped with the image of the then President Klement Gottwald. They depicted the Thermia Palace complex and Irma Baths from various angles. Some of the photos were taken from above the Colonnade Bridge. Most of these postal lettersheets and photo-postcards with pre-printed stamps were on display at the exhibition.

However, the best of postal graphics is seen on stamps. Their theme draws great interest from their creators as well as from the depicted subjects. It means great public exposure to a town, region, country, person, state, political,

Im Frühling 1838 wurde während der Kursaison probeweise das erste Postamt in Piešťany eröffnet. Im darauffolgenden Jahr kam es nicht mehr zu einer Wiedereröffnung. Vielleicht deshalb, weil das Interesse an diesen Diensten nicht so groß war, denkbar wäre jedoch auch, dass sich die Postlinie durch Považie (die Waagregion) Richtung Trenčín nicht etabliert hatte. Letztendlich fand das Warten der Einwohner von Piešťany auf ein eigenes Postamt im Jahre 1851 sein Ende. Sein ursprünglicher Sitz lässt sich anhand einer Ansichtskarte vom Ende des 19. Jh. lokalisieren. Die Villa „Fürstov dvor“ trägt die erkennbare Aufschrift „Post-gebäude“. Auf einer weiteren Ansichtskarte, die aus der Zeit vor 1905 stammt, ist auf dem Innenhof des Postgebäudes, von dem ein Eingang zur Post führte, der Briefträger „Onkel Glos“ mit seiner Posttasche abgebildet. Ihren endgültigen Sitz fand die Post von Piešťany - damals bereits unter dem Namen Post- und Telegraphenamt - im Gebäude an der Ecke der Straßen Kukučínova und Poštová, das nach einem Projekt des Architekten Emil Belluš erbaut und im Jahre 1931 der Öffentlichkeit zugänglich gemacht wurde.

Nun zu den eigentlichen Exponaten. Eine Abbildung der Stadt Piešťany erschien auf einem Postschein zum ersten Mal im Jahre

▲ Prvý známy poštový doručovateľ v Piešťanoch - Glos „báci“.
The first known postman in Piešťany - "uncle" Glos
Der erste bekannte Briefträger von Piešťany - Glos „báci“
(Onkel Glos)

Kurhaus Irma, die Kolonnadenbrücke und das Grand Hotel Royal. Auf den aufgedruckten Briefmarken erschienen nach und nach T. G. Masaryk, Edvard Beneš, Andrej Hlinka, Milan Rázus sowie die Silhouette der Burg von Bratislava. Aufgrund der Tatsache, dass die Posttarife über Jahrzehnte stabil blieben, gab die Tschechoslowakische Post auch Foto-Ansichtskarten mit aufgedruckten Briefmarken heraus. Sie galten, ebenfalls wie Postscheine, als Postwertzeichen, da sie einen Nennwert besaßen. In den Jahren 1949 bis 1952 wurden insgesamt sechs Foto-Ansichtskarten mit einer aufgedruckten Briefmarke mit Abbildung des damaligen Präsidenten Klement Gottwald herausgegeben. Sie stellten den Komplex Thermia Palace und das Kurhaus Irma aus verschiedenen Blickwinkeln dar. Auf einigen befand sich eine Aufnahme der Kolonnadenbrücke. Die meisten dieser Postscheine und Ansichtskarten wurden im Rahmen der Ausstellung präsentiert.

Zu den Höhepunkten auf dem Gebiet der Postgrafik zählt die Briefmarke. An der Abbildung, die sie trägt, besteht sowohl hinsichtlich der Autoren als auch der abgebildeten Fakten, immer ein großes Interesse. Es geht um eine visuelle Darstellung einer Stadt, Landschaft oder Person, beziehungsweise einer staatlich-politischen, kulturellen oder historischen Gegebenheit für die breite in- und ausländische Öffentlichkeit. Im Grunde handelt es sich hierbei um eine Art Werbung mittels eines kleinen, in Millionenaufgaben erschienenen Kunstwerkes. Über Briefmarken, die der Stadt Piešťany gewidmet wurden, berichteten wir ausführlich in der Winterausgabe 2007/08 unserer vierteljährlich erscheinenden Zeitschrift, auf den Seiten 45 – 48. ■

▲ Reklamný odtlačok výplatného stroja, používaný piešťanskými kúpeľmi v medzivojnovom období.
Promotional print from a payment machine used by Piešťany Spa in the era between the wars
Werbeaufdruck einer Frankiermaschine, die im Heilbad Piešťany in der Zwischenkriegszeit genutzt wurde.

cultural or historical event. It is in fact publicity through a little work of art printed in millions of units. We wrote about stamps dedicated to Piešťany in our magazine's winter edition 2007/2008, pages 45 – 48. ■

Auf der sogenannten Frauenfeld-Karte von Piešťany, aus dem Jahr 1824, befindet sich an der Ecke der heutigen Nitrianska und Teplická Straße ein Haus, „Posthorn“ genannt. Vermutlich gab es gerade dort eine Postsammelstelle (ein Briefkasten) des Postamtes der Stadt Hlohovec, in der sich damals auch der Sitz des Gutsherren befand.

1928, anlässlich des 10. Jahrestages der Entstehung der Tschechoslowakei. Seit der Herausgabe des ersten Postwertzeichens mit Piešťany als Motiv, vergingen also runde 80 Jahre. Schrittweise wurden dann weitere Postscheine der Tschechoslowakischen Republik und der Slowakischen Republik (1938-1945) sowie der 2. Tschechoslowakischen Republik herausgegeben, der letzte davon im Jahre 1968 zur Weltausstellung der Briefmarken „PRAGA 1968“. In der Zeit von 1928 bis 1968 kamen insgesamt acht Postscheine mit einem Motiv der Stadt Piešťany heraus. Abgebildet wurden unter anderem das Hotel Thermia Palace, das

PIEŠŤANY, SLOVENSKÁ MEKKA

VODNÉHO LYŽOVANIA

Dlhoročný reprezentant Slovenska, slalomár
Ivan Oravec z Piešťan.
Ivan Oravec from Piešťany, a long time Slovakian
competitor in slalom
Langjähriger Repräsentant der Slowakei im Slalom,
Ivan Oravec aus Piešťany

PIEŠŤANY, THE SLOVAK MECCA OF WATER SKIING PIEŠŤANY, DAS SLOWAKISCHE MEKKA DES WASSERSKI

Jozef Müller Foto archív autora

Písal sa rok 1959. V politicky uzavretom Československu nebolo o vodnom lyžovaní ani počuť. Prvé poznatky o jeho existencii k nám prenikli z rakúskej televízie. Bolo to práve v čase, keď sa začala napúšťať nová vodná nádrž Slňava... Skupinu nadšencov to natoľko zaujalo, že jedna domácnosť prišla o dosku na žehlenie - tá poslúžila ako prvá lyža. Svoj krst zažila na kúpalisku Eva. Za povzbudzovania divákov ťahalo niekoľko mladíkov adepta vodného lyžovania na lane pozdĺž bazéna. Situácia skôr groteskná než športová, ale taký bol začiatok!

It was 1959. No one has ever heard of water skiing in the politically closed off Czechoslovakia. The first news about its existence leaked in from Austrian television. It happened to be at the time when the new water reservoir Slňava was being filled... A group of enthusiasts was so taken by this news that one household lost its ironing board - it served as the first ski. Its christening was at the swimming pool Eva. A few young men were dragging a water skiing rookie on a rope across the pool while being cheered on by spectators. The situation was rather grotesque than sports-like but such was the beginning!

Man schrieb das Jahr 1959. In der politisch separierten Tschechoslowakei gab es von Wasserski weit und breit kein Zeichen. Die ersten Kenntnisse über seine Existenz drängten aus dem österreichischen Fernseher zu uns durch. Es geschah gerade in der Zeit, als der neue Stausee Slňava geflutet wurde... Eine handvoll Begeisterter interessierte diese neue Sportart so brennend, dass ein Haushalt dafür mit dem Bügelbrett bezahlen musste - das diente als erster Ski. Seine Taufe erlebte er im Freibad Eva. Unter dem Beifall des Publikums zogen einige junge Männer den Wasserski-Adepten an einem Seil entlang des Schwimmbeckens. Eine eher groteske denn sportliche Situation, aber so war eben der Anfang!

- ▼ Odvážne lietanie Maja Kováča na vratkom šarkane, medzi piešťanskými mostami (okolo roku 1970).
Majo Kováč's bold flying with an unstable kite between Piešťany bridges (around 1970)
Ein mutiger Flug des Majo Kováč mit einem wackeligen Drachen zwischen den Brücken von Piešťan (um das Jahr 1970)

- ▲ V období slávnych veľkých cien Slovenska na vodnej nádrži Čerenec zabávali divákov svojou show Juraj Androvič, Roman Hronský a Zdeno Pátek.
Juraj Androvič, Roman Hronský and Zdeno Pátek entertained spectators with their show in the glory days of the Slovakian Grand Prix
In den Jahren ruhmreicher Großer Preise der Slowakei am Stausee Čerenec unterhielten Juraj Androvič, Roman Hronský und Zdeno Pátek die Zuschauer mit ihrer Show.

Vodné lyžovanie je závislé na motorových člnoch, prvý sme získali v roku 1961. Oddiel sa zaregistroval v roku 1963 a hneď usporiadal 1. majstrovstvá Slovenska. Lyžovalo sa - a dodnes sa lyžuje - v troch disciplínach: slalom, skoky a figurálne jazdy, tzv. triky. Najúspešnejšími pretekármi v tých časoch boli bratia Peter a Majo Kováčovci a František Puco Kizek. Získanie amerických motorov Mercury dalo impulz k nástupu vodného lyžovania na Slovensku. Už v roku 1965 organizuje piešťanský klub 1. ročník, neskôr slávnych medzinárodných pretekov Veľkej ceny Slovenska-Slovakia Trophy.

Veľká cena Slovenska tridsiatimi ročníkmi sa zaradila na špičku európskych pretekov. Najprv sa konali na Slňave, neskôr na Čerenci vo Vrbovom, kde boli lepšie podmienky vodnej hladiny. Veľkej ceny Slovenska sa zúčastňovali špičkoví pretekári z celej Európy i z USA, mnohí ovení titulmi majstrov sveta či Európy. Za vysokou športovou a spoločenskou úrovňou „veľkých cien“ sa skrývalo nadšenie organizačného tímu pod taktovkou Ladislava Nemeša. Pretekári Mira Vodová-Dubovská, František Kováč, Nina Sokolovská, neskôr Ivan Oravec a Denisa Kováčová vyrástli v reprezentantov Slovenska a ČSSR.

Nemecký vodný lyžiar Bruno Rixen roku 1969 skonštruoval prvý vodnolyžiarsky vlek. Vleky umožnili rozvoj rekreačného lyžovania pre širokú verejnosť, lyžovať môže naraz mnoho ľudí, sú nehučné a vysoko ekologické. Lyžovanie za vlekom rýchlo vytvorilo samostatné športové pravidlá. Prvý vlek na Slovensku bol postavený v Košiciach roku 1988. Piešťanci dosiahli za vlekom výborné výsledky - Nina Sokolovská a Ferko Kováč získali štyri tituly majstrov Európy. V Piešťanoch roku 1996 postavil š. p. Povodie Váhu vlek v Ratnovskej zátoka. Iniciátorom bol piešťanský Klub vodných lyžiarov. Dnes má vlek v prenájme Ski Bezovec s.r.o. V letných mesiacoch je vlek plne vyťažený športovou verejnosťou.

Zmena politickej klímy, zastaralosť ťažných člnov a existencia vleku na Slňave ukončili slávu „člnových“ veľkých cien. Všetko sa sústreďuje na vlek - Košice sú usporiadateľmi majstrovstiev Európy v rokoch 1989 a 1993, Piešťany v rokoch 1996 a 1997. Slovensko získava medailové umiestnenia na majstrovstvách Európy 1996, 1997 a dve bronzové medaile na 1. majstrovstvách sveta 1998. Na základe aktivity a dobrého mena slovenského vodného lyžovania Svetová federácia vodného lyžovania (IWSF) poverila Piešťany usporiadaním 2. majstrovstiev sveta vo vodnom lyžovaní za vlekom roku 2000, čo bol vrchol organizátorskej činnosti piešťanského klubu.

Medzitým prišiel nový šport - snow-boarding, ktorý sa rýchlo preniesol aj na vodnú hladinu. Tu sa volá wakeboarding. Je plný atraktívnosti a adrenalínu, dynamický, divácky zaujímavý. Ratnovská zátoka sa stala roku 2003 miestom majstrovstiev Európy aj v tomto športe.

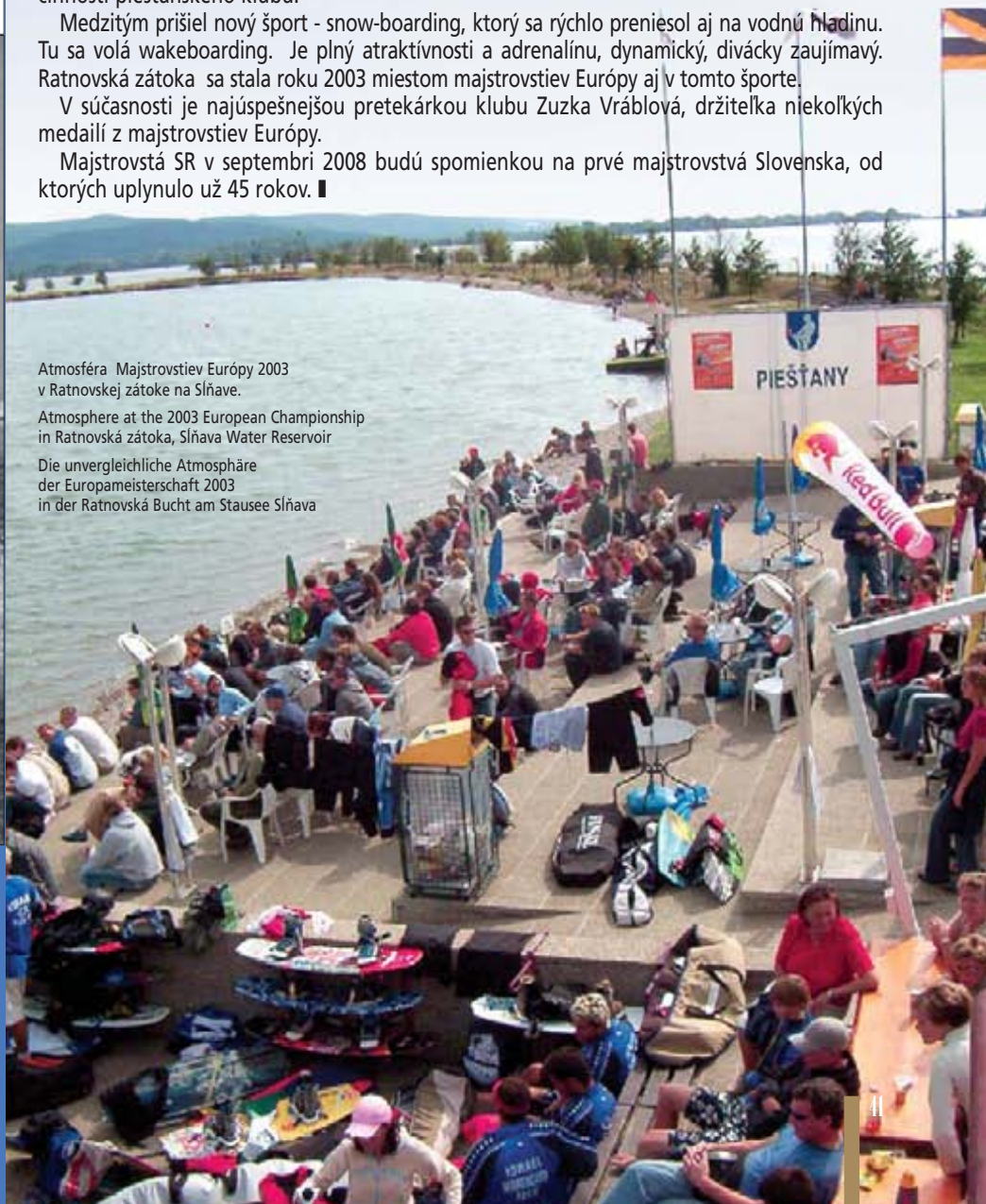
V súčasnosti je najúspešnejšou pretekárkou klubu Zuzka Vráblová, držiteľka niekoľkých medailí z majstrovstiev Európy.

Majstrovstvá SR v septembri 2008 budú spomienkou na prvé majstrovstvá Slovenska, od ktorých uplynulo už 45 rokov. ■

Atmosféra Majstrovstiev Európy 2003 v Ratnovskej zátoka na Slňave.

Atmosphere at the 2003 European Championship in Ratnovská zátoka, Slňava Water Reservoir

Die unvergleichliche Atmosphäre der Europameisterschaft 2003 in der Ratnovská Bucht am Stausee Slňava

Water skiing relies on motor boats; we had acquired the first one in 1961. The club was registered in 1963 and it organised the 1st Slovak Championship straight away. The skiing consisted of - and still does - three disciplines: slalom, jumps and figural rides, the so-called tricks. At that time, brothers Peter and Majo Kováč and František Puc Kizek were the most successful competitors. The acquisition of the American engines Mercury gave rise to water skiing in Slovakia. Already in 1965, the Piešťany Club organised the first Slovakia Trophy, later renowned as the international competition The Grand Prix of Slovakia.

With its thirty years running, the Grand Prix of Slovakia is one of top European competitions. At first, it was organised at Sĺňava and later at Čerenec in Vrbové as the water surface conditions were better there. The top competitors from all of Europe and even from USA took part in the Grand Prix of Slovakia. Many of them came adorned with the titles of a World or European Champion. The "Grand Prix" reputation of a high standard sporting and social event was created by the enthusiasm of the organising committee led by Ladislav Nemeš. Competitors like Mira Vodová-Dubovská, František Kováč, Nina

Sokolovská, later Ivan Oravec and Denisa Kováčová grew into Slovak and Czechoslovak international competitors.

German water skier Bruno Rixen constructed the first water skiing cable tow in 1969. The cable tow allowed the development of recreational skiing for the general public enabling many people to ski at the same time. It is soundless and highly ecological. The first water skiing cable tow was built in 1988 in Košice. Piešťany competitors achieved excellent results in cable skiing - Nina Sokolovská and Ferko Kováč won four European Champion titles. The state enterprise Povodie Váhu built the cable tow in Ratnovská zátoka (Ratnovská Bay) in 1996 after the Piešťany Water Skiing Club initiated its construction. Today, the cable tow is rented by Ski Bezovec Ltd. In the summer, the cable tow is used to its full capacity by sports-loving public.

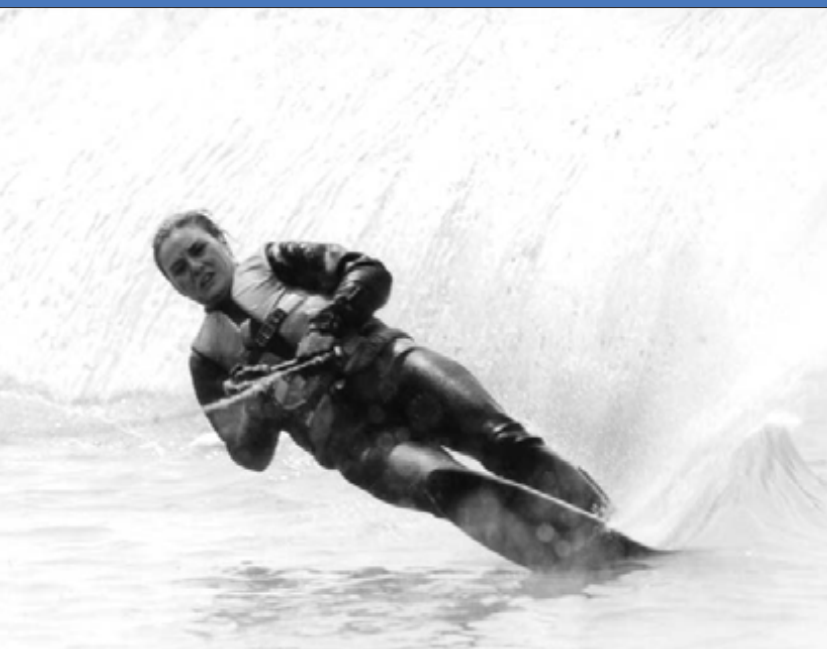
The political climate change, outdated towing boats and existence of the cable tow at Sĺňava ended the glory of the "boat" Grand Prix. Everything started to concentrate on cable tow - Košice organised the European Championship in 1989 and 1993 while Piešťany took over in 1996 and 1997. Slovakia brought back medals from the European Championship in 1996, 1997 and two bronze medals at the 1st World Championship in 1998. The involvement and good reputation of Slovak water skiing prompted the World

Water Skiing Federation (IWSF) to commission Piešťany to organise the second Cable Tow Water Skiing World Championship in 2000, which represented a culmination of organizational efforts for the Piešťany club.

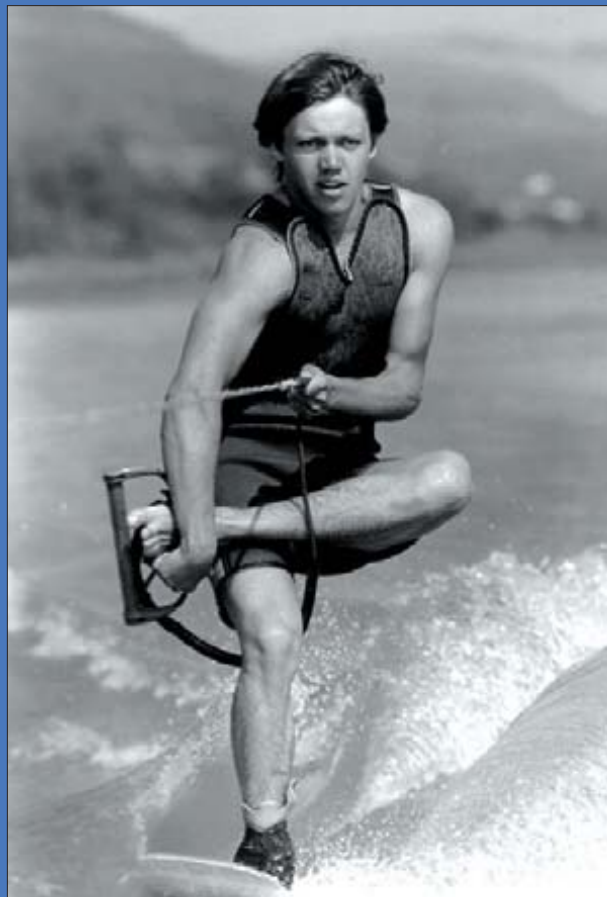
Meanwhile, a new sport appeared - snowboarding- that was quickly transferred to the water surface. Locally, it is called wakeboarding. Filled with glamour and adrenalin, it is dynamic and interesting for spectators. Ratnovská zátoka also became the venue of this sport's European Championship organised in 2003.

Presently, the club's most successful skier is Zuzka Vráblová, the winner of several medals from the European Championship. The Slovak Championship in September 2008 is going to become a salute to the first Slovak Championship 45 years ago. ■

Wasserski ist untrennbar mit Motorbooten verbunden, das erste erwarben wir im Jahre 1961. Der Verein ließ sich 1963 eintragen und veranstaltete unmittelbar danach die 1. Meisterschaft der Slowakei. Gefahren wurde schon damals, und daran hat sich bis heute nichts geändert, in drei Disziplinen: Slalom, Springen und Figurenlauf (sogenannte Tricks). Die

▲ Nina Sokolovská z Piešťan, majsterka Európy, na Velkej cene Slovenska roku 1984 na Čerenci. European Champion Nina Sokolovská from Piešťany during the Slovakian Grand Prix, Čerenec Water Reservoir (1984)
Europameisterin Nina Sokolovská aus Piešťany, während des Großen Preises der Slowakei 1984 am Čerenec

► Majster Európy Fero Kováč na 20. ročníku Velkej ceny Slovenska na Čerenci (1984). European Champion Fero Kováč during the 20th Grand Prix of Slovakia, Čerenec Water Reservoir (1984)
Europameister Fero Kováč während des 20. Großen Preises der Slowakei am Čerenec (1984)

▲ Majstrovstvá Európy 2003 v atraktívnej disciplíne - wakeboardingu.
The 2003 European Championship in a glamorous discipline - wakeboarding
Europameisterschaft 2003 in einer attraktiven Disziplin - dem Wakeboarding

erfolgreichsten Wettkämpfer waren zu der Zeit die Gebrüder Peter und Majo Kováč und František Puco Kizek. Der Erwerb der US-Motoren Mercury gab einen Impuls für den Beginn des Wasserski-Sports in der Slowakei. Bereits 1965 organisiert der Club von Piešťany das erste, später berühmt gewordene Rennen um den Großen Preis der Slowakei – die „Slovakia Trophy“. Der insgesamt 30 Mal veranstaltete „Große Preis der Slowakei“ reiht sich zu der Spitze der europäischen Rennen. Zuerst wurde es am Stausee Slňava ausgetragen, später am Čerenec in Vrbové, aufgrund besserer Bedingungen hinsichtlich der Wasseroberfläche. Am Großen Preis der Slowakei nahmen erstklassige Wasserskifahrer aus ganz Europa sowie den USA teil, viele trugen bereits den Titel eines Welt- oder Europameisters. Hinter dem hohen sportlichen und gesellschaftlichen Niveau des Großen Preises verbarg sich die Begeisterung des organisierenden Teams unter der Führung von Ladislav Nemeš. Die Wasserskifahrer Mira Vodová-Dubovská, František Kováč, Nina Sokolovská und später Ivan Oravec und Denisa Kováčová wuchsen zu Repräsentanten der Slowakei und der Tschechoslowakei heran. Der deutsche Wasserskifahrer Bruno Rixen

konstruierte im Jahre 1969 den ersten Wasserskilift. Die Seilbahnen führten zu einem Aufschwung des Wasserski als Freizeitsport für die breite Öffentlichkeit. Sie ermöglichen vielen Menschen zeitgleich zu fahren, verursachen keinen Lärm und entsprechen aus ökologischer Sicht den höchsten Anforderungen. Das Wasserskifahren mit einer Liftanlage schuf schnell seine eigenständigen Sportregeln. Der erste Wasserskilift in der Slowakei wurde 1988 in Košice gebaut. Wasserskiwettkämpfer aus Piešťany erreichten im Fahren am Lift hervorragende Ergebnisse - Nina Sokolovská und Ferko Kováč gewannen insgesamt viermal den Titel eines Europameisters. In Piešťany errichtete im Jahre 1996 der staatliche Betrieb „Povodie Váhu“ eine Liftanlage in der Ratnovská Bucht. Initiator war der Wasserski-Club von Piešťany. Heute wird der Lift vom Pächter, der „Ski Bezovec GmbH“, betrieben. In den Sommermonaten ist die Anlage voll durch die Sportöffentlichkeit ausgelastet.

Der Wechsel des politischen Klimas, die veralteten Schleppboote sowie die Existenz des Wasserskilifts am Stausee Slňava beendeten den Ruhm der „Großen Preise an Booten“. Das ganze Geschehen

dreht sich nun um den Skilift. Die Stadt Košice war der Veranstalter der Europameisterschaften 1989 und 1993, Piešťany in den Jahren 1996 und 1997. Die Slowakei gewann Medaillen bei den Europameisterschaften 1996 und 1997 sowie zwei Bronzemedallien bei der 1. Weltmeisterschaft im Jahre 1998. Angesichts verschiedener Aktivitäten und des guten Namens des slowakischen Wasserskisports übertrug die Internationale Wasserski-Föderation der Stadt Piešťany die Veranstaltung der 2. Weltmeisterschaft im Wasserski an der Seilbahn im Jahre 2000. Eine Aufgabe, die den Gipfel der organisatorischen Tätigkeit des Clubs von Piešťany darstellt.

Inzwischen tauchte eine neue Sportart - das Snowboarding auf, die schnell auch die Wasseroberfläche eroberte. Sie wird Wakeboarding genannt. Es ist ein attraktiver Sport mit Adrenalinkick, dynamisch, ein Publikumsmagnet. Die Ratnovská Bucht wurde 2003 zum Austragungsort der Europameisterschaft in dieser Sportdisziplin.

Die aktuell erfolgreichste Wettkämpferin des Clubs und Trägerin mehrerer Medaillen von Europameisterschaften ist Zuzka Vráblová.

Die slowakische Meisterschaft im September 2008 ist eine Erinnerung an die erste Meisterschaft der Slowakei, seit derer Austragung bereits 45 Jahre vergangen sind. ■

VÝZNAMNÍ LEKÁRI PIEŠTAN

TRAGICKÝ ŽIVOT

MORITZA

A. WELTMANNA

Liečebný dom (LD) Kriváň na Winterovej ulici č. 37 patril v období I. ČSR MUDr. Moritzovi Adolfovi Weltmannovi (6. 10. 1884 Bratislava - 1968 Piešťany), praktickému lekárovi a špecialistovi na balneológiu. Pre svoju erudíciu sa čoskoro stal funkcionárom Spolku slovenských kúpeľných lekárov. Mal nezameniteľný zjav vďaka neobyčajne silným dioptrickým okuliárom. V Piešťanoch pôsobil od roku 1913 vo vile Amalienhof ako vedúci lekár.

During the times of the First Republic of Czechoslovakia, the Treatment House Kriváň in 37 Winterova Street belonged to Moritz Adolf Weltmann MD (6. 10. 1884 Bratislava - 1968 Piešťany); he was a medical practitioner and specialist for balneal therapy. Because of his erudition, soon he became an official in the Slovak Spa Doctors Society. He had unmistakable appearance thanks to his thick dioptric glasses. He lived and worked in Piešťany in Villa Amalienhof as Chief Doctor from 1913.

Das Kurhaus „Kriváň“ in der Winterova Straße 37 gehörte zu Zeiten der 1. Tschechoslowakischen Republik MUDr. Moritz Adolf Weltmann (geb. am 6. 10. 1884 in Bratislava - gest. 1968 in Piešťany), einem praktischen Arzt und Spezialisten für Balneologie. Aufgrund seines Fachwissens wurde er in kurzer Zeit zum Funktionär des Verbandes der slowakischen Kurärzte. Er war dank seiner ungewöhnlich starken Brille von einer unverwechselbaren Erscheinung. In Piešťany wirkte er seit 1913 als leitender Arzt in der Villa „Amalienhof“.

Robert Bača Reprofoto autor

PIEŠTANY DOCTORS OF RENOWN

MORITZ A. WELTMANN'S TRAGIC LIFE

BEDEUTENDE ÄRZTE AUS PIEŠTANY DAS TRAGISCHE LEBEN DES MORITZ A. WELTMANN

V illa bola asanovaná a uvoľnila priestor pre nemocnicu, ktorá v 30. rokoch 20. stor. patrila MUDr. J. Brežnému. Manželka MUDr. Weltmanna Karola Herzfeldová (19. 9. 1891 Bratislava - 30. 10. 1944 Sereď) pracovala v Piešťanoch ako očná lekárka. S dr. Weltmannom to bolo v poradí jej druhé manželstvo. Ich fotografie, ako aj diplom MUDr. K. Herzfeldovej z budapeštianskej lekárskej fakulty uchováva SNM - Múzeum židovskej kultúry v Bratislave. Lekársku fakultu (LF) vyštudovala Karola v Budapešti v roku 1917, diplom bol nostrifikovaný na LF Nemeckej univerzity v Prahe. Od 12. 4. 1926 pracovala v Piešťanoch ako odborná lekárka a zároveň zastávala funkciu podpredsedníčky Združenia piešťanských lekárov.

Život Weltmannovcov niesol príchut kalicha horkosti. Počas Slovenského štátu sa aj oni stali obeťami perzekúcií. Dňa 23. 9. 1944 odvieкло Gestapo dr. Weltmannovú do zberného tábora v Sereďi. Podľa neskoršej výpovede manžela tam ukončila svoj život samovraždou. Jej dcéra z prvého manželstva Marta Fodorová žila po

▲ Penzión Dr. Weltmann (vľavo), postavený podľa projektu architektov F. Weinwurma a I. Vécseiho, bol odovzdaný do užívania v roku 1927.

Villa Dr. Weltmann (left), built according to a project by F. Weinurm and I. Vécsei, was opened for use in 1927.

Die Pension „Dr. Weltmann“ (l.), erbaut nach dem Entwurf der Architekten F. Weinurm und I. Vécsei, wurde 1927 zur Nutzung übergeben.

vydaji v Londýne a - rovnako ako jej matka - dobrovoľne odišla z tohto sveta. Dr. Weltmann prežil útrapy seredského (od 12. 9. 1944) i terezínskeho tábora. Dňa 2. 12. 1944 bol deportovaný do nemeckého koncentračného tábora v Bergen-Belsene, ktorý oslobodila americká armáda 7. 4. 1945. Práve v tomto tábore našiel začiatkom apríla svoju smrť známy český maliar a spisovateľ Josef Čapek, ktorý v roku 1924 navštívil i Piešťany. V rokoch Slovenského štátu (1939-1945) penzión dr. Weltmanna arizovala vtedajšia predsedníčka Červeného kríža v Piešťanoch.

Po skončení II. svetovej vojny pôsobil Dr. Weltmann ako lekár v LD Kriváň a Jalta. Po pracovnej dobe patril k častým divákovi kina. Sedával zásadne v prvých radoch kvôli neustále sa zhoršujúcemu zraku. Pomocnú ruku mu v kritických situáciách poskytla vdova Kováčová (dcéra PhMr. Terézia Šabová (85) žije v Bratislave), ktorej zosnulý manžel bol správcom školy v Piešťanoch. Po údajnej predstave hroziacej slepoty a pretrvávajúcich urologických ťažkostiach si napokon

MUDr. Weltmann siahol na život. Našli ho obeseného v LD Kriváň. Podľa poslednej vôle napísanej v rozlúčkovom liste bolo jeho telo spolopnené v Brne, keďže na Slovensku v čase úmrtia krematórium ešte nejestvovalo. Pretože nemal nažive žiadnych rodinných príslušníkov, spomienky na túto svojráznu postavu Piešťan upadli takmer do úplného zabudnutia. ■

The villa was torn down creating space for the hospital that in the 1930's belonged to J. Brežný MD. Karola Herzfeldová (19. 9. 1891 Bratislava – 30. 10. 1944 Sered'), Moritz Weltmann's wife, worked in Piešťany as an eye doctor. Her marriage to Moritz Weltmann was her second. The Jewish Culture Museum of the Slovak National Museum in Bratislava keeps the couples' photographs as well as her diploma from the Medical Faculty of the Budapest University. She finished her studies in Budapest in 1917; her diploma was recognised by the Medical Faculty of the German University in Prague. She started to work in Piešťany as a specialist on April 12th, 1926 and at the same time acted as the Piešťany Doctors Society's Vice-chair.

The Weltmanns' life was tinged with bitterness. They too became the victims of persecutions during the Slovak State. Doctor Weltmannová was taken to a collection camp in Sered' by the Gestapo on September 23, 1944. According to her husband's later testimony, she committed suicide there. Marta Fodorová, her daughter from her first marriage, lived in London after her wedding and – like her mother – she voluntarily departed from this world.

Doctor Weltmann survived the horrors of the Sered' collection camp (from September 12, 1944) as well as the Terezín concentration camp. On December 2, 1944, he was deported to a German concentration camp in Bergen-Belsen, liberated by the American Army on April 7, 1945. This camp became the place of death for a well known Czech writer and painter Josef Čapek, who visited Piešťany in 1924. The then chairwoman from the Red Cross in Piešťany took over Doctor Weltmann's villa during the Slovak State (1939 – 1945).

After WWII, Doctor Weltmann practiced medicine in Kriváň and Jalta Treatment Facilities. After work, he would frequently visit the movie theatre. Because of his worsening eyesight, he, as a rule, used to sit in the front rows. A widow of the Piešťany school custodian, Mrs. Kováčová (her daughter Terézia Šebová, 85, lives in Bratislava) helped him through his crises. After an alleged fear of an approaching blindness and persisting urological problems, Doctor Weltmann took his own life. He was found hanging in the Kriváň Treatment Facility. His body was cremated in Brno, today the Czech Republic, according to the last wish in his will; there was no crematorium at the time of his death in Slovakia. As there were no surviving family members, the memories of this peculiar Piešťany figure almost fell into complete oblivion. ■

▼ Niekdajší Penzión Dr. Weltmann je dnes známy pod názvom Liečebný dom Kriváň.

Former Villa Dr. Weltmann is today known as Treatment House Kriváň

Die ehemalige Pension „Dr. Weltmann“ ist heute unter dem Namen Kurhaus „Kriváň“ bekannt.

▲ Moritz A. Weltmann s manželkou Karolou. Olejomalba piešťanského architekta Pavla Weisza, 30. roky.

Moritz A. Weltmann with spouse Karola Oil by Piešťany Architect Pavel Weisz, 30's of the 20th century

Moritz A. Weltmann mit Ehefrau Karola, Ölgemälde des Architekten Pavol Weisz aus Piešťany, 30er Jahre

Das Objekt beherbergte nach seiner Sanierung ein Krankenhaus, das in den 30er Jahren des 20. Jahrhunderts im Besitz von MUDr. J. Brežný war. Die Ehefrau von MUDr. Weltmann, Karola Herzfeldová (geb. am 19.9.1891 in Bratislava - gest. am 30.10. 1944 in Sered'), arbeitete in Piešťany als Augenärztin. Die Ehe mit Dr. Weltmann war ihre zweite. Ihre gemeinsamen Bilder sowie das Diplom von MUDr. K. Herzfeldová, erworben an der Medizinischen Fakultät in Budapest, wird im Slowakischen Nationalmuseum - Museum der jüdischen Kultur - in Bratislava aufbewahrt. Das Studium an der Medizinischen Fakultät in Budapest absolvierte Karola im Jahre 1917, ihr Diplom wurde im Nachhinein durch die Medizinische Fakultät der Deutschen Universität in Prag nostrifiziert (anerkannt). Seit dem 12. 4. 1926 wirkte sie als Fachärztin in Piešťany und bekleidete gleichzeitig den Posten als stellvertretende Vorsitzende im Verband der Ärzte von Piešťany.

In ihrem Leben bekamen die Weltmanns oft den Kelch des Leidens gereicht. Während der Zeit des Slowakischen Staates wurden auch sie Opfer von Verfolgungen. Am 23. 9. 1944 wurde Dr. Weltmannová von der Gestapo in das Sammellager in Sered' verschleppt. Laut einer späteren Aussage ihres Ehemannes, beging sie dort Selbstmord. Ihre Tochter aus der ersten Ehe, Marta Fodorová, lebte nach ihrer Heirat in London und setzte, so wie ihre Mutter auch, ihrem Leben ein freiwilliges Ende. Dr. Weltmann überlebte die Qualen der Lager in Sered' (ab dem 12. 9. 1944) und in der Theresienstadt. Am 2. 12. 1944 wurde er in das deutsche Konzentrationslager Bergen-Belsen deportiert, welches durch die US-Armee am 7. 4. 1945 befreit wurde. Ausgerechnet in diesem Lager fand Anfang April der bekannte tschechische Maler und Schriftsteller Josef Čapek, der 1924 auch Piešťany besuchte, seinen Tod. In den Jahren des Slowakischen Staates (1939-1945) wurde die Pension des Dr. Weltmann von der damaligen Vorsitzenden des Roten Kreuzes in Piešťany arisiert (enteignet).

Nach dem Ende des 2. Weltkrieges wirkte Dr. Weltmann als Arzt in den Kurhäusern „Kriváň“ und „Jalta“. Nach dem Feierabend war er häufig unter den Zuschauern im Kino anzutreffen. Dabei saß er grundsätzlich in den ersten Reihen, wegen seiner stetig nachlassenden Sehkraft. Eine hilfreiche Hand reichte ihm in kritischen Situationen die Witwe Kováčová (ihre Tochter PhMr. Terézia Šabová (85) lebt in Bratislava), deren verstorbener Ehemann Verwalter der Schule in Piešťany war. Aufgrund angeblicher Angst vor der drohenden Erblindung sowie andauernder urologischer Beschwerden nahm sich schließlich MUDr. Weltmann das Leben. Er wurde erhängt im Kurhaus „Kriváň“ aufgefunden. Entsprechend seines letzten Willens, niedergeschrieben in einem Abschiedsbrief, wurde sein Leichnam in Brunn eingäschert, da zum Zeitpunkt seines Todes in der Slowakei noch kein Krematorium existierte. Und weil er keine lebenden Familienangehörigen mehr hatte, geriet diese unverwechselbare Gestalt von Piešťany beinahe in vollkommene Vergessenheit. ■

Cesty a zastavenia Yaro Kupča

Yaro Kupčo's Journeys and Stops
Wege und Stationen des Yaro Kupčo

Viera Dusíková Foto Yaro Kupčo

Fotografie piešťanského krajinkára Yara Kupčo hovoria rečou bez slov. Sú vzácne svojou výpoveďou. Oslavou prírody - stromov a oblakov, riek i potokov, ktoré pretínajú údolia najkrajších slovenských pohorí. Yaro ich fotí z výšky svojho invalidného vozíka a vysvetľuje: "Moje snímky sú ako správa vo fľaši, v ktorej je napísané: Takto to tu vyzeralo!" Žiaľ, príroda sa nám vytráca s každým novým hotelom, cestou, dálnicou, či stĺpom vysokého napätia a vysielačom mobilných sietí. Najkrajšie snímky nafotil tento rodák z Kežmarku u nás, na Slovensku, ale jeho Cesty a zastavenia /názoj jeho fotografických cyklov/ majú svoj pôvod aj v alpských krajinách - v Taliansku, Švajčiarsku a Rakúsku, či Škandinávii a v juhozápadnej Amerike.

The photographs by Piešťany landscapist Yaro Kupčo speak a language without words. They are rare because of their testimony. They celebrate nature - trees and clouds, rivers and brooks that cross the Slovak mountains. Yaro takes the shots from the height of his wheelchair; he explains: "My pictures are like messages in a bottle that say: This is what it looked like here!" Unfortunately, our nature is disappearing with every new hotel, road, motorway, high voltage pole or mobile net transmitter. This native of Kežmarok took his best pictures here, in Slovakia, but his Journeys and Stops (the title of his photograph collections) can trace their origins to the Alpine countries - Italy, Switzerland, and Austria, or Scandinavia and south-west America.

Die Bilder des Landschaftsfotografen Yaro Kupčo aus Piešťany sprechen eine Sprache ohne Worte. Sie vermitteln Botschaften und das macht sie wertvoll. Sie sind eine Lobpreisung der Natur - der Bäume und Wolken, der Flüsse und Bäche, die sich durch die Täler der schönsten slowakischen Gebirge ihren Weg bahnen. Yaro fotografiert sie von der Perspektive seines Rollstuhls aus und erklärt: „Meine Aufnahmen sind so etwas wie eine Flaschenpost-Nachricht, in der steht: So hat es hier ausgesehen!“ Die Natur geht uns leider mit jedem neuen Hotel, jeder Straße, Autobahn sowie jedem Hochspannungsmast oder Sender für mobile Netzwerke ein weiteres Stück verloren. Die schönsten Aufnahmen machte der in Kežmarok gebürtige Fotograf bei uns, in der Slowakei, aber seine „Cesty a zastavenia“ (Wege und Stationen - der Titel seiner Fotoserien) haben ihren Ursprung in den Alpenländern - Italien, der Schweiz und Österreich sowie Skandinavien und dem Südwesten Amerikas.

Yaro Kupčo má za sebou viacero úspešných výstav. Za svoje minuloročné úspechy, ktoré prezentoval nielen v Piešťanoch, ale aj vo Vrbovom, v Poprade, či v Bratislave, sa stal kultúrnou osobnosťou mesta Piešťany. Cenu primátora mu v polovici marca odovzdal v Galérii Fontána najvyšší predstaviteľ Piešťan, Remo Cicutto. K nej mu jeho priatelia z kapely Slniečko pribalili aj obľúbenú pieseň Krošlákovské biele steny.

Yaro Kupčo zažil tragický pád z hory, bojoval s bolesťami a útrapami muža, čo sa musel naučiť kráčať ďalej - nie však po svojich. Ale nevzdal sa! Tam, kam nemohol dôjsť na vozíčku, poslal optiku svojej obľúbenej Mamyie. A potom so zatajeným dychom v tmavej komore bezbariérového bytu v piešťanskej Kanade odkrýval tajomstvá, ktoré nafotil.

Yaro však nie je iba majster fotografie. Učarovala mu i umelecká vitráž. Trpezlivo prikladal sklíčko ku sklíčku a vytváral mozaiky, ktoré dnes krášlia kostol v Suchoj nad Parnou, obloky v piešťanskom Kursalone, ale aj interiéry v kúpeľoch Irma. Na margo svojej práce Kupčo vysvetľuje: „Reštaurovanie a výroba vitráží v Irme bola pre mňa skutočne výzva. Myslím, že sa mi ju podarilo naplniť.“

Yaro Kupčo survived a near fatal fall from a mountain; he battled with pain and suffering of a man who had to learn to move on - but not on his own feet. But he didn't give in. Where he couldn't get on his wheelchair he sent the optics of his beloved Mamyia. And afterwards, holding his breath in the darkroom of his barrier-free flat in Piešťany Kanada (name of a suburb), he was uncovering the secrets he caught on film.

But Yaro is not only a master of photography. Artistic windowpanes also mesmerised him. He patiently put a fragment to fragment creating the mosaics that today adorn the church in Suchá nad Parnou, Piešťany Kursalon windows and also the interiors of Irma Baths. He explains his work: "The restoration and making of Irma's windowpanes was really a challenge for me. I think I have succeeded."

Yaro likes good music, movies for connoisseurs, and above all, reading. He is interested in astrology, theology and philosophy. And one can dream about everything with eyes wide open, mainly about love and life's beauty, somewhere in a sleeping bag, on a green meadow. "I watch the stars and feel great!" ■

▼ Sennik na Orave.
Hay-lofts in Orava
Scheune in Orava

Yaro má rád dobrú muziku, náročné filmy a nadovšetko rád číta. Zaujímá ho astronómia, teológia i filozofia. A o tom všetkom, no najmä o láskach a krásach života sa dá snívať s otvorenými očami niekde v spacáku, na zelenej lúke. "Dívam sa pritom na hviezdy a je mi fajn!" ■

Yaro Kupčo has several successful exhibitions under his belt. Last year's successful presentation in Piešťany as well as in Vrbové, Poprad and Bratislava made him a Piešťany cultural celebrity. The highest representative of the City of Piešťany, the Mayor Remo Cicutto, bestowed on him his mayoral award. His friends from the music group Slniečko added Yaro's favourite song Krošlákovské biele steny at the ceremony.

Yaro Kupčo kann auf mehrere erfolgreiche Ausstellungen zurück blicken. Für seine Präsentationen, die im vergangenen Jahr nicht nur in Piešťany, sondern auch in Vrbové, Poprad und Bratislava stattfanden, wurde er zur „Kultur-Persönlichkeit“ der Stadt Piešťany gewählt. Die Auszeichnung überreichte ihm Mitte März in der Galerie „Fontána“ der höchste Vertreter der Stadt Piešťany, Remo Cicutto. Und von seinen Freunden, den Musikern der Kapelle „Slniečko“, gab es sein Lieblingslied „Krošlákovské biele steny“ dazu.

Yaro Kupčo erlebte einen tragischen Sturz von einem Berg, kämpfte mit den Schmerzen und Qualen eines Mannes, der es lernen musste weiter zu gehen - nur nicht mehr auf eigenen Beinen. Aber er gab nicht auf! Überall dort, wo er mit seinem Rollstuhl nicht hinkam, schickte er die Optik seiner beliebten Mamyia. Um dann, in der

▲ Sená v Javorine.

Hay stacks in Javorina

Heuernte in Javorina

◀ Kysucko-oravská železnica s Yarovým oblíbeným stromom.

Narrow gauge railway in Kysuce-Orava Region with Yaro's favourite tree

Die schmale Bahnstrecke zwischen Kysuce und Orava mit Yaros Lieblingsbaum.

dunklen Kammer seiner barrierten Wohnung in der Wohnsiedlung „Kanada“ in Piešťany, mit angehaltenem Atem die Geheimnisse, die er aufgenommen hat, nach und nach aufzudecken.

Yaro ist aber nicht nur ein Meister der Fotografie. Auch Kunstvitragen haben es ihm angetan. Geduldig legte er ein Glasstück zum anderen und bildete Mosaiken, die heute

unter anderem die Kirche in Suchá nad Parnou, die Fenster des Kursalons von Piešťany sowie die Interieurs des Kurhauses Irma zieren. Über seine Arbeit sagt Kupčo: **„Die Restaurierung und Herstellung von Vitragen im Kurhaus Irma war für mich eine wahre Herausforderung. Ich denke, dass ich ihr gerecht wurde.“**

Yaro liebt gute Musik, anspruchsvolle Filme und über alle Maßen das Lesen. Er interessiert sich für Astronomie, Theologie und Philosophie. Und von alldem, aber vor allem von Liebe und den schönen Dingen des Lebens, lässt es sich mit offenen Augen, im Schlafsack irgendwo auf einer grünen Wiese, träumen. **„Ich schaue dabei auf die Sterne und fühle mich gut! ■“**

◀ Yaro Kupčo je aj vitrážista. Podľa návrhu Jozefa Ilavského vytvoril roku 2005 okná pre Kostol sv. Martina v Suchej nad Parnou. Znázorňujú sv. Martina a sv. Notburgu.

Yaro Kupčo is also a windowpane maker. In 2005, he made the windows for St. Martin church in Suchá nad Parnou based on the sketches by Jozef Ilavský. They depict St. Martin and St. Notburga.

Yaro Kupčo widmet sich auch Vitragen. Nach einem Entwurf von Jozef Ilavský gestaltete er im Jahre 2005 Fenster für die Kirche des hl. Martin in Suchá nad Parnou. Die Mosaiken stellen den hl. Martin und die hl. Notburga dar.